

תוכן עניינים

דו"ח הדירקטוריון וההנהלה	
6	סקירה כלכלית, יעדים ואסטרטגיה
11	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
29	סקירת הסיכונים
48	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
49	הצהרת המנכ"ל
50	הצהרת החשבונאי הראשי
51	תמצית דוחות כספיים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים	
133	ממשל תאגידי
135	פרטים נוספים
147	נספח

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון וההנהלה

7	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	1
13	תמצית דוח רווח והפסד	2
14	הרכב הרווח המימוני, נטו	3
14	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו	4
14	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית	6
14	פרטים לגבי ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי	7
15	פרטים לגבי ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים	8
16	התפלגות ההכנסות מעמלות	9
16	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	10
17	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	11
18	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	12
18	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות	13
19	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	14
19	הרכב תיק ניירות הערך	15
19	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	16
20	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	17
20	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	18
21	פעילות חוץ-מאזנית	19
21	הון והלימות ההון	20
23	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	21
24	רווח נקי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	22
24	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	23
24	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	24
26	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	25
29	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	26
34	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	27
36	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	28
41	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית	29
42	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית	30
44	תיאור חשיפת ההון הפנוי	31
45	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	32
45	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	33
45	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	34
46	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	35

דוח הדירקטוריון וההנהלה
סקירה כלכלית, יעדים ואסטרטגיה

6	תיאור פעילות הבנק
7	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
8	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
8	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון וההנהלה לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2019

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 21 בנובמבר 2019, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מסד בע"מ לתקופה ינואר-ספטמבר 2019. הדוחות ערוכים על פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים והנתונים מבוטאים בסכומים מדווחים.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

הבנק שייך לקבוצת הבנק הבינלאומי, קבוצה בנקאית בעלת חוסן ואיתנות פיננסית. הבנק ממקד את עיקר פעילותו באוכלוסיית המורים, עובדי הוראה ובני משפחותיהם. הפעילות הבנקאית של הבנק מתרכזת בעיקר בתיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות ביטוי בהכנסות ריבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הבנק, וכן בשירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות. הבנק פועל באמצעות 15 סניפים ו-8 שלוחות והוא מספק מגוון רחב של שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיו.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות הסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחות המשבר הכלכלי העולמי והשפעתו על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי סיכון דלהלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			לשנה שהסתיימה ביום
30 בספטמבר 2019			31 בדצמבר 2018
30 בספטמבר 2018			
יחסים פיננסיים עיקריים			
מדדי ביצוע			
תשואה להון ⁽¹⁾			
11.8%	11.2%	11.1%	
תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾			
1.0%	0.9%	0.9%	
יחס הון עצמי רובד 1			
13.43%	13.10%	13.04%	
יחס המינוף			
7.65%	7.20%	7.25%	
יחס כיסוי הנזילות			
204%	176%	180%	
יחס סך ההכנסות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾			
4.0%	3.9%	3.9%	
יחס יעילות			
59.7%	62.1%	61.6%	
מדדי איכות אשראי			
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור			
1.16%	1.26%	1.15%	
שיעור חובות פגומים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור			
0.77%	0.89%	0.73%	
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור פגום			
174.18%	193.27%	235.22%	
שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾			
0.05%	0.18%	0.24%	
שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾			
0.18%	0.16%	0.16%	
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			שינוי ב-%
2019			2018
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד (במיליוני ש"ח)			
רווח נקי			
59.2	50.7	16.8	
הכנסות ריבית, נטו			
183.0	164.2	11.4	
הוצאות בגין הפסדי אשראי			
6.4	5.3	20.8	
הכנסות שאינן מריבית			
64.1	62.3	2.9	
מזה: עמלות			
61.9	60.0	3.2	
הוצאות תפעוליות ואחרות			
147.5	140.6	4.9	
מזה: משכורות והוצאות נלוות			
73.8	73.0	1.1	
רווח נקי למניה (בסיסי ומדולל) (בש"ח)			
0.39	0.33	18.2	
ליום 30 בספטמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2018
ליום 30 בספטמבר 2018			
נתונים עיקריים מהמאזן (במיליוני ש"ח)			
סך כל הנכסים			
8,577.0	8,105.1	8,255.3	
מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים			
2,563.0	2,238.8	2,272.8	
ניירות ערך			
305.6	676.5	641.4	
אשראי לציבור, נטו			
5,005.3	4,491.1	4,642.0	
אשראי לממשלה			
625.5	621.8	622.4	
סך כל ההתחייבויות			
7,864.0	7,464.8	7,602.1	
מזה: פקדונות מבנקים			
332.1	394.1	365.7	
פקדונות הציבור			
6,873.6	6,520.3	6,673.0	
הון			
713.0	640.3	653.2	
ליום 30 בספטמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2018
ליום 30 בספטמבר 2018			
נתונים נוספים			
יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾			
3.0%	2.8%	2.8%	
יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾			
1.0%	1.0%	1.0%	

(1) על בסיס שנתי.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

- פעילות הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם:
- סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים).
 - סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הריבית.
 - סיכוני נזילות.
 - סיכונים תפעוליים לרבות סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע.
 - סיכון ציות והלבנת הון.
 - סיכון אסטרטגי.
 - סיכון מוניטין.
 - סיכון משפטי.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי-הסיכונים.

סיכונים מתפתחים

הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי/מודל עסקי, סיכון רגולטורי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). החל מהרבעון השני של השנה, נוסף לסיכונים המתפתחים העיקריים גם סיכון טכנולוגיות מידע, לאור זאת שהסביבה הטכנולוגית מורכבת ומשתנה והתלות בה גוברת, ונוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית ובהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות. מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2018.

יעדים ואסטרטגיה

דגשים בתכנית האסטרטגית

הבנק מתנהל על פי תכנית אסטרטגיה רב-שנתית והאחרונה גובשה לשנים 2017-2021, שעיקרה המשך המיקוד העסקי וההתמחות במגזר עובדי הוראה וחינוך ובני משפחתם, תוך הצפת ערך ייחודי במוצרים ובאיכות השירות, המשך הגדלת חלקו במגזר הערבי באוכלוסיית עובדי הוראה, המשך תהליכי ההתייעלות, ביניהם, שיפור תהליכים תפעוליים, הרחבת השימוש בערוצים ישירים בקרב לקוחות הבנק ושיפור מדדי היעילות. התהליך מבוסס ניהול סיכונים מושכל הנכלל במסגרת ניהול מדיניות הסיכונים השמרנית והמידתית.

עיקרי התכנית האסטרטגית -

1. הבנק ממקד את עיקר פעילותו באוכלוסיית המורים, עובדי ההוראה ובני משפחותיהם.
2. העמקת פעילות בקרב עובדי ההוראה במגזר הערבי ובני משפחותיהם.
3. הרחבת הפריסה של מערך הסניפים קרוב לקהל היעד, באמצעות הפעלת סניפים ארעיים וזמניים.
4. הרחבת הפעילות במגזר הבנקאות הפרטית וללקוחות פלטינום בקרב המורים ועובדי ההוראה תוך מינוף היתרון הקיים למורים בבנק.
5. מהלך צמיחה במגזר המסחרי והמשך המיקוד בעסקים קטנים ובינוניים.
6. המשך תהליכי ההתייעלות, ביניהם, שיפור של תהליכים תפעוליים, הרחבת בנקאות בערוצים ישירים, ייעול שטחים בסניפים ושיפור יחס הכיסוי התפעולי.
7. שמירה על סטנדרטים גבוהים של הוגנות עסקית, שקיפות וגילוי נאות בקווי העסקים השונים של הבנק, תוך שמירה על איכות גבוהה ברמת השירות ללקוחות.

אסטרטגיית דיגיטל קבוצתית

בשנת 2018, הקבוצה השיקה אסטרטגיית דיגיטל קבוצתית, אשר מטרתה לתמוך באסטרטגיה העסקית של הבנק. כחלק מאסטרטגיית הדיגיטל ובהלימה לאסטרטגיית הבנק והקבוצה, הקבוצה מפתחת מענה דיגיטלי מותאם וממוקד בצרכי הלקוח. הבנק שם דגש על פתרונות אשר ניתן יהיה לשלב בממשקים מול הלקוח ובכך לשפר את חווית הלקוח ולתת לו ערך מוסף במגוון שירותים בנקאיים לרבות שוק ההון. בנוסף, הבנק מקדם חדשנות באמצעות הטמעת מוצרים וטכנולוגיות מחברות הזנק, זאת לצד הפעילות השוטפת לפיתוח מוצרים וטכנולוגיות in-house באמצעות מערך ה-IT של הבנק. בנוסף הוקמה מחלקה בחברת האם לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל. לאחרונה גיבש הבנק אסטרטגיה בתחום ארכיטקטורת המחשוב אשר תתמוך בהתמודדות עם אתגרי העתיד.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

11	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
13	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
17	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
21	מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019.

צמיחה

האינדיקטורים האחרונים לפעילות הריאלית שפורסמו, ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, כאשר האומדן לרבעון השלישי של שנת 2019 הצביע על עלייה של 4.1% בתמ"ג. שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית וביטחון תעסוקתי גבוה, ולאורך זמן נחזית מגמה של עלייה בצמיחה. המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-1.9%, בהשוואה לעלייה של 2.2% בתקופה המקבילה אשתקד. בתחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש אוקטובר 2019, נותרה תחזית הצמיחה בקצב התוצר לשנת 2019 על 3.1%, ותחזית הצמיחה לשנת 2020 הורדה ל-3.0%.

תקציב המדינה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נמדד גירעון בסך 30.9 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 23.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2019 עומד על 40.2 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2018 - ספטמבר 2019) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.3% מהתמ"ג. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה בחודש מרס 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם תחזית יציבה. חברת דירוג האשראי העולמית S&P אישרה בחודש אוגוסט 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של AA עם תחזית יציבה.

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-0.6% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" עלה בשיעור של 0.5% ב-12 החודשים האחרונים (ספטמבר 2019 בהשוואה לספטמבר 2018) עלה מדד המחירים לצרכן ב-0.3%. על פי הערכת בנק ישראל מחודש אוקטובר 2019, האינפלציה בשנת 2019 תעמוד על 0.6% ובשנת 2020 האינפלציה תעמוד על 1.2%. נכון לחודש ספטמבר 2019, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.1%.

שוק הדיר

הפרסומים האחרונים משקפים עלייה במחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס"), שפורסם בחודש אוקטובר 2019, נרשמה עלייה של 0.1% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2019, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2019. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2019 עלו ב-1.3%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

שוק העבודה

שיעור האבטלה הינו נמוך ויציב במהותו, כאשר בחודש אוגוסט 2019 עמד על 3.8%, בהשוואה ל-3.7% בחודש יולי 2019.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-7.1% ושער החליפין של השקל מול האירו ירד בשיעור של כ-11.3%.

ריבית בנק ישראל

בחודש נובמבר 2018, העלה בנק ישראל את הריבית, לראשונה מחודש פברואר 2015, ב-0.15 נקודות אחוז לרמה של 0.25%. על פי הערכות מחלקת המחקר בבנק ישראל מחודש אוקטובר 2019, במהלך שנת 2020 צפויה הריבית לעמוד בטווח שבין 0.25%, ל-0.1%.

הסביבה הגלובלית

הסיכונים הנשקפים לכלכלה העולמית התגברו, בעיקר לנוכח "מלחמת הסחר" ואי הוודאות לגבי הברקזיט. ה-OECD עדכן כלפי מטה את התחזית לצמיחה ולסחר העולמיים ב-2019 וב-2020. בארה"ב, ה-FED הוריד את הריבית ב-0.25 נקודות אחוז 3 פעמים, האחרונה בסוף חודש אוקטובר 2019. האינפלציה עלתה מעט אך היא עדיין מעט נמוכה מהיעד והצמיחה ברבעון השלישי של השנה צפויה להיות מתונה, בנוסף על ההאטה שנרשמה ברבעון השני. באירופה חלה האטה בצמיחה והייצור התעשייתי מתכווץ, ומעיב בעיקר על כלכלת גרמניה מוטת התעשייה. האינפלציה בגוש האירו נותרה נמוכה וה-ECB הפחית את הריבית, ונקט בצעדי הרחבה משמעותיים נוספים.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-10.4% ומדד ת"א 125 עלה בכ-15.0%. מדד האג"ח הכללי עלה בכ-7.7%. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמת ירידה, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. מדד ה-S&P-500 עלה בכ-18.7% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. באירופה, עלה מדד ה-יורוסטוקס-600 בכ-16.4%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EMSCI) עלה בכ-3.7%. לפרטים נוספים, ראה התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם, לפרק ממשל תאגיד, פרטים נוספים.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

רווח נקי של הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב- 59.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 50.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 16.8%.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכם ב- 22.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 19.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 10.6%.

הרווח הנקי למניה (בסיסי ומדולל) הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-0.39 ש"ח, בהשוואה ל-0.33 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי (על בסיס שנתי) הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב- 11.8% בחישוב שנתי בהשוואה ל-11.2% בתקופה המקבילה אשתקד ול- 11.1% בכל שנת 2018.

תשואת הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2019 הסתכמה ב- 13.2% בהשוואה ל- 13.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

תמצית דוח רווח והפסד

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר			
2019	2018	שינוי	2019	2018	שינוי	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	ב-%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	ב-%	
184.9	166.2	24.6	63.1	60.3	(9.6)	רווח מימוני נטו ⁽¹⁾
6.4	5.3	20.8	1.7	(1.3)	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
178.5	160.9	24.7	61.4	61.6	(14.3)	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
62.2	60.3	3.2	21.0	20.1	4.5	עמלות והכנסות אחרות
147.5	140.6	4.9	48.8	49.9	(2.2)	הוצאות תפעוליות ואחרות
93.2	80.6	15.6	33.6	31.8	5.7	רווח לפני מסים
34.0	29.9	13.7	11.6	11.9	(2.5)	הפרשה למסים על הרווח
59.2	50.7	16.8	22.0	19.9	10.6	רווח נקי
11.8%	11.2%	5.4	13.2%	13.3%	(0.8)	תשואת הרווח הנקי

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות שאינן מריבית לרווח המימוני נטו.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכונים הריבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו:

2018				2019			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	תשעת החודשים הראשונים	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	תשעת החודשים הראשונים
53.0	63.0	61.7	177.7	58.7	77.3	58.1	194.1
(0.3)	10.6	3.2	13.5	(0.1)	15.5	(4.3)	11.1
53.3	52.4	58.5	164.2	58.8	61.8	62.4	183.0
0.9	(0.7)	1.8	2.0	0.4	0.8	0.7	1.9
54.2	51.7	60.3	166.2	59.2	62.6	63.1	184.9

הכנסות ריבית על נכסים הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב- 194.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-177.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

- להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על הכנסות הריבית בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019:
- הכנסות ריבית מאשראי לציבור הסתכמו ב- 173.1 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-158.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 8.9%. הגידול נבע בעיקר מעליה בהיקף האשראי לציבור ומעליה בריבית בנק ישראל.
 - הכנסות מאשראי לממשלה הסתכמו ב- 3.1 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-3.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 18.4%. הקיטון נובע מעליה במדד המחירים לצרכן בתקופה המקבילה אשתקד.
 - הכנסות מפקדונות בבנקים הסתכמו ב- 13.6 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-11.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 23.6%, זאת בעיקר עקב גידול ביתרות הממוצעות של הפקדונות ועליות בריבית בשווקים.

הוצאות ריבית על התחייבויות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בהכנסות בסך 11.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-13.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 17.8% זאת בעיקר עקב עליה במדד המחירים לצרכן בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	
באחוזים		
3.37	3.44	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית
0.48	0.38	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית
2.89	3.06	פער הריבית הכולל
3.11	3.24	יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

לפירוט דוח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית, ראה נספח 1 לפרק ממשל תאגידי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב- 6.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-5.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פרטים לגבי ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2018	2019	2018	2019		
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח			
5.9	4.6	(1.1)	2.3	הוצאה (הכנסה) פרטנית בגין הפסדי אשראי	
(4.2)	(4.6)	(1.4)	(1.2)	קיטון בהפרשה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית	
1.7	-	(2.5)	1.1	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי	
3.6	6.4	1.2	0.6	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי	
5.3	6.4	(1.3)	1.7	סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
				מזה:	
(1.3)	1.3	(3.4)	-	הוצאות (הכנסה) בגין אשראי מסחרי/עסקי	
6.6	5.1	2.1	1.7	הוצאות בגין אשראי פרטי	
5.3	6.4	(1.3)	1.7	סך הכל	
				שיעור ההפרשה להפסדי אשראי ⁽¹⁾ :	
(0.19%)	0.18%	(1.45%)	-	מסחרי/עסקי	
0.24%	0.17%	0.23%	0.17%	אנשים פרטיים	
				שיעור ההפרשה להפסדי אשראי ⁽¹⁾ :	
0.16%	0.17%	(0.11%)	0.13%	מאזני	
0.11%	0.12%	(0.08%)	0.09%	מאזני וחוף מאזני	
0.05%	-	(0.23%)	0.09%	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾	
0.11%	0.18%	0.11%	0.05%	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾	
0.16%	0.18%	(0.12%)	0.14%	שיעור סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾	

(1) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

הכנסות שאינן מריבית

להלן התפתחות ההכנסות שאינן מריבית לפי מגזרי פעילות פיקוחיים עיקריים (במיליוני ש"ח):

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
2018	2019	השינוי	2018	2019	השינוי		
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח				
%			%				
2.5	47.5	48.7	1.2	16.2	16.4	אנשים פרטיים	
5.5	12.8	13.5	17.9	3.9	4.6	מסחרי/עסקי	
(5.0)	2.0	1.9	(61.1)	1.8	0.7	ניהול פיננסי	
2.9	62.3	64.1	(0.9)	21.9	21.7	סך הכל	

עמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב- 61.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 60.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.2%.

להלן התפלגות העמלות:

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			עמלות:
2018	2019	שינוי	
במיליוני ש"ח		ב-%	
17.2	17.2	-	ניהול חשבון
8.8	8.1	(8.0)	כרטיסי אשראי
18.4	18.5	0.5	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים ועמלות הפצה
5.6	7.3	30.6	טיפול באשראי
3.1	3.1	-	הפרשי המרה
0.6	0.7	16.7	פעילות סחר חוץ
2.2	2.2	-	עמלות מעסקי מימון
4.1	4.8	17.1	עמלות אחרות
60.0	61.9	3.2	סך כל העמלות

הוצאות תפעוליות ואחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמו ב-147.5 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-140.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים שהשפיעו על ההוצאות התפעוליות והאחרות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019:

- הוצאות שכר הסתכמו ב- 73.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 73.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ב- 20.9 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 19.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד,
- הוצאות אחרות הסתכמו ב-52.8 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 47.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור 10.7%. הגידול נובע בעיקר מהוצאות המחשב עקב גידול בפעילות המחשב והרחבת השרותים הממוכנים ומהוצאות מחשבונאות סילוק עקב מהלכי התייעלות של הבנק.

ההפרשה למיסים על הרווח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמה ב-34.0 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-29.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי מהרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ל-37.6% בהשוואה לשיעור המס הסטטוטורי שהינו 34.2%. הפער נובע בעיקרו מהוצאות לא מוכרות והפרשים קבועים.

סך הרווח הכולל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכם ב- 59.8 מיליוני ש"ח. סכום זה הושפע מהרווח הנקי לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך 59.2 מיליוני ש"ח, מהתאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של 2.5 מיליוני ש"ח נטו ומהטבות לעובדים בסך שלילי של 1.9 מיליוני ש"ח נטו.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות ההון והלימות ההון

סך נכסי הבנק ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב- 8,577.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 8,105.1 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2018 ול- 8,255.3 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

שינוי לעומת (באחוזים)					
ליום 30 בספטמבר 2019	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	
8,577.0	8,105.1	8,255.3	5.8	3.9	סך כל המאזן
2,563.0	2,238.8	2,272.8	14.5	12.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
305.6	676.5	641.4	(54.8)	(52.3)	ניירות ערך
5,005.3	4,491.1	4,642.0	11.4	7.8	אשראי לציבור, נטו
625.5	621.8	622.4	(23.9)	0.5	אשראי לממשלה
6,873.6	6,520.3	6,673.0	5.4	3.0	פיקדונות הציבור
713.0	640.3	653.2	11.4	9.2	הון

מזומנים ופיקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב- 2,563.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 2,272.8 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 12.8%.

ליום 30 בספטמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2018	
1,099.0	785.2	מזומנים ופיקדונות בבנק ישראל
1,464.0	1,487.6	פיקדונות בבנקים מסחריים
2,563.0	2,272.8	סך הכל

אשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב- 5,005.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 4,642.0 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 7.8%. על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, האשראי לציבור כולל יתרות בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2019 ב- 609.5 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 539.4 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	השינוי	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
					מטבע ישראלי:
96.6	97.2	7.9	4,509.6	4,866.0	לא צמוד
3.1	2.5	8.3	113.9	123.4	צמוד למדד
0.3	0.3	(14.1)	18.5	15.9	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	7.8	4,642.0	5,005.3	סך הכל

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

יתרה ליום			שינוי	ב-%	
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	מיליוני ש"ח			
72.7	94.8	30.4			עסקים גדולים
266.6	294.1	10.3			עסקים בינוניים
567.4	573.1	1.0			עסקים קטנים וזעירים
3,788.1	4,100.8	8.3			משקי בית
0.4	1.2	-			בנקאות פרטית
0.9	-	-			גופים מוסדיים
4,696.1	5,064.0	7.8			סך הכל
מזה אשראי צרכני ללא כרטיסי אשראי					
3,279.6	3,602.3	9.8			משקי בית
0.4	1.1	-			בנקאות פרטית
3,280.0	3,603.4	9.8			סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 30 בספטמבר 2019 ב-7,233.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-6,880.7 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ענף משק	ליום 30 בספטמבר 2019			ליום 31 בדצמבר 2018		
	סיכון האשראי הכולל לציבור		חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור		חלק הענף מסך סיכון האשראי
	במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח	%	
שירותים פיננסיים	70.3	1.0		62.7	0.9	
בינוי ונדל"ן	481.4	6.7		479.6	7.0	
תעשייה	126.0	1.7		176.9	2.6	(28.8)
מסחר	184.6	2.6		145.3	2.1	27.0
מידע ותקשורת	4.4	0.1		6.0	0.1	(26.7)
לקוחות פרטיים	5,977.1	82.6		5,602.0	81.4	6.7
אחרים	389.4	5.4		408.2	5.9	(4.6)
סך הכל	7,233.2	100.0		6,880.7	100.0	5.1

ההשקעות בניירות הערך הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2019 ב- 305.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 641.4 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018. בתקופה זאת חלה עליה בשווי ההון של תיק ניירות הערך הזמינים למכירה בסך 6.5 מיליוני ש"ח שנזקפה להון. כמו כן נזקף לרווח והפסד רווח בסך של 2.8 מיליוני ש"ח בגין ניירות ערך שמומשו מהתיק הזמין למכירה.

להלן הרכב התיק:

	יתרה ליום		חלק מסך ניירות הערך	
	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב- %	ב- %
אגרות חוב של ממשלת ישראל	295.5	625.8	96.7	97.6
אגרות חוב של בנקים בישראל	4.9	10.1	1.6	1.6
אגרות חוב של אחרים בישראל	5.2	5.5	1.7	0.9
סך הכל	305.6	641.4	100.0	100.0

התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

	יתרה ליום		חלק המגזר מסך ניירות הערך	
	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	31 בדצמבר 2018
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	ב- %	ב- %
מטבע ישראלי:				
לא צמוד	177.4	432.6	(255.2)	(59.0)
צמוד למדד	10.0	76.3	(66.3)	(86.9)
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	118.2	132.5	(14.3)	(10.8)
סך הכל	305.6	641.4	(335.8)	(52.4)

בניינים וציוד - העלות המופחתת ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמה ב- 33.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-35.9 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018.

פיקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-6,873.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-6,673.0 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 3.0%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום				יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	שינוי		31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
%	%	מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		
84.6	85.6	4.1	234.3	5,648.3	5,882.6	מטבע ישראלי:
8.9	8.7	1.2	7.2	591.3	598.5	לא צמוד*
6.5	5.7	(9.4)	(40.9)	433.4	392.5	צמוד למדד**
100.0	100.0	3.0	200.6	6,673.0	6,873.6	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
						סך הכל

* כולל יתרות פיקדונות ברירה שקל/מדד ליום 30 בספטמבר 2019 בסך 4.6 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2018 - 7.5 מיליוני ש"ח) המוצגים לפי המסלול הגובר.

** כולל יתרות פיקדונות ברירה שקל/מדד ליום 30 בספטמבר 2019 בסך 21.9 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2018 - 18.1 מיליוני ש"ח) המוצגים לפי המסלול הגובר.

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

יתרה ליום			
שינוי	31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
ב-%	מיליוני ש"ח		
14.5	198.0	226.7	עסקים גדולים
(22.2)	303.6	236.3	עסקים בינוניים
(3.0)	428.6	415.6	עסקים קטנים וזעירים
4.5	5,568.9	5,819.8	משקי בית
13.2	105.9	119.9	בנקאות פרטית
(18.7)	68.0	55.3	גופים מוסדיים
3.0	6,673.0	6,873.6	סך הכל

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות הבנק (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
3,713	4,118	בתיקי ניירות ערך

הון והלימות ההון

ההון ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב-713.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-653.2 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 9.1%. לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. היישום היה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31.12.18, אשר אושר ביום 23 ביוני 2019, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10.5% עד ליום 31.12.21, ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31.12.21.

- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.0% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-10%.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך החל מיום 1 בינואר 2019 עומדת התקרה על 30%.

מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון הבנק יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר.

ביום 14 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק את מהלכי ההתייעלות במסגרת תכנית רב-שנתית שעלותה הוערכה בכ-3.5 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס).

ביום 16 בספטמבר 2018 הוּאָרַךְ תוקפן של ביצוע תכניות ההתייעלות עד ליום 31 בדצמבר 2019. הארכת התוקף מאפשרת לתאגידים הבנקאיים להרחיב את תכנית ההתייעלות בתחום כח האדם. הבנק הרחיב את תכנית ההתייעלות שלו אשר עלותה כ-8.0 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס).

יישום ההוראות

כאמור לעיל, הבנק מיישם את הוראות באזל לפי הוראות בנק ישראל.

במסגרת הנדבך הראשון - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכוני אשראי, השוק והסיכונים התפעוליים.

במסגרת הנדבך השני - הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. ע"פ מכתב של בנק ישראל מיום 4 במרס 2019 אושר לבנק להגיש את מסמך ה-ICAAP אחת לשנתיים. עם זאת בהתאם להוראת נב"ת 221 בנושא הערכת נאותות הלימות ההון, הבנק נדרש להביא לאישור מסמך מקוצר הכולל את יעדי ההון של הבנק המחושבים על בסיס דרישות ההון. מסמך ה-ICAAP לנתוני 31 בדצמבר 2018 אושר בדירקטוריון הבנק ביום 23 ביוני 2019.

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים:		
הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים	708.8	650.2
הון רובד 2	55.3	53.8
סך הכל ההון הכולל	764.1	704.0
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
סיכון אשראי	4,792.8	4,527.5
סיכון שוק	3.5	6.6
סיכון תפעולי	482.9	451.8
סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון	5,279.2	4,985.9
3. יחס ההון לרכיבי סיכון:		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	13.43%	13.04%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.47%	14.12%
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים	9.0%	9.0%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים	12.5%	12.5%

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2019 עמד על 13.43%, בהשוואה ל-13.04% ליום 31 בדצמבר 2018. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2019 עמד על 14.47%, בהשוואה ל-14.12% ליום 31 בדצמבר 2018. ההון הכולל ליום 30 ביוני 2019 הסתכם ב-764.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-704.0 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2018. הגידול בבסיס ההון נבע בעיקר מהרווח הנקי בתקופה בסך של 59.2 מיליוני ש"ח. הון רובד 2 ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב-55.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-53.8 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2018. הגידול נובע מגידול בהפרשה להפסדי אשראי ומקיטון בהכרה בשטר הון. נכסי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-5,279.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-4,985.9 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018. העלייה בנכסי הסיכון נובעת בעיקר מגידול באשראי לציבור.

יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%. יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2019 עומד על 7.65%, בהשוואה ל-7.25% ליום 31 בדצמבר 2018.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בבאור 12 לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 12 לדוחות הכספיים.

לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 12א' לדוחות הכספיים.
להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום			א. סך ההכנסות*
30.9.18	30.9.19	השינוי	30.9.18	30.9.19	
ב- %		במיליוני ש"ח			
0.7	2.0	183.3	0.7	1.7	מגזר עסקים גדולים
5.7	2.6	(52.2)	4.6	2.2	מגזר עסקים בינוניים
10.9	10.9	4.5	8.8	9.2	מגזר עסקים קטנים וזעירים
73.5	76.7	9.1	59.0	64.5	מגזר משקי בית
0.6	0.7	20.0	0.5	0.6	מגזר בנקאות פרטית
-	0.1	-	-	0.1	גופים מוסדיים
8.5	6.9	(14.7)	6.8	5.8	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	4.6	80.4	84.1	סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			
30.9.18	30.9.19	השינוי	30.9.18	30.9.19	
ב- %		במיליוני ש"ח			
0.9	1.5	81.0	2.1	3.8	מגזר עסקים גדולים
4.2	3.4	(12.6)	9.5	8.3	מגזר עסקים בינוניים
12.3	11.2	(0.7)	27.8	27.6	מגזר עסקים קטנים וזעירים
76.3	76.7	9.8	172.7	189.6	מגזר משקי בית
0.6	0.7	30.8	1.3	1.7	מגזר בנקאות פרטית
-	0.1	-	0.1	0.2	גופים מוסדיים
5.7	6.4	22.3	13.0	15.9	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	9.1	226.5	247.1	סך הכל

* כולל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום		ב. רווח (הפסד) נקי
30.9.18	30.9.19	30.9.18	30.9.19	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
0.6	-	0.1	0.7	מגזר עסקים גדולים
5.4	2.7	3.6	(0.3)	מגזר עסקים בינוניים
7.4	9.1	2.8	3.7	מגזר עסקים קטנים וזעירים
29.8	37.5	9.3	14.1	מגזר משקי בית
0.4	0.7	0.2	0.3	מגזר בנקאות פרטית
(0.2)	-	(0.1)	-	גופים מוסדיים
7.3	9.2	4.0	3.5	מגזר ניהול פיננסי
50.7	59.2	19.9	22.0	סך הכל

חלק המגזר מסך האשראי לציבור		אשראי לציבור			ג. יתרות מאזניות ממוצעות*
% מסך כל הנכסים		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			
30.9.18	30.9.19	השינוי	30.9.18	30.9.19	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
1.8	1.9	16.1	77.2	89.6	מגזר עסקים גדולים
5.8	6.1	15.4	251.8	290.7	מגזר עסקים בינוניים
14.1	11.6	(11.1)	617.1	548.9	מגזר עסקים קטנים וזעירים
78.3	80.4	11.3	3,428.2	3,817.2	מגזר משקי בית
-	-	-	1.1	1.1	מגזר בנקאות פרטית
-	-	100.0	0.1	0.2	גופים מוסדיים
100.0	100.0	8.5	4,375.5	4,747.7	סך הכל

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור		פקדונות הציבור			
% מסך כל ההתחייבויות		לתשעת החודשים שהסתיימו ביום			
30.9.18	30.9.19	השינוי	30.9.18	30.9.19	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
4.0	3.9	6.3	252.3	268.1	מגזר עסקים גדולים
4.7	3.7	(15.3)	298.8	253.1	מגזר עסקים בינוניים
8.6	6.5	(19.0)	545.2	441.7	מגזר עסקים קטנים וזעירים
80.3	83.3	10.9	5,102.7	5,656.4	מגזר משקי בית
1.4	1.7	28.7	88.5	113.9	מגזר בנקאות פרטית
1.0	0.9	(3.7)	65.1	62.7	גופים מוסדיים
100.0	100.0	7.0	6,352.6	6,795.9	סך הכל

* יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
מגזר משקי בית	מגזר משקי בית	מגזר משקי בית	מגזר משקי בית	מגזר משקי בית	מגזר משקי בית	
בנקאות פרטית	בנקאות פרטית	בנקאות פרטית	בנקאות פרטית	בנקאות פרטית	בנקאות פרטית	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
43.4	0.1	43.3	48.7	0.1	48.6	הכנסות ריבית, נטו
16.2	0.4	15.8	16.4	0.5	15.9	סך ההכנסות שאינן מריבית
59.6	0.5	59.1	65.1	0.6	64.5	סך הכנסות
2.1	-	2.1	1.7	-	1.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
42.3	0.2	42.1	41.5	0.2	41.3	הוצאות תפעוליות ואחרות
9.5	0.2	9.3	14.4	0.3	14.1	רווח נקי
3,545.8	1.1	3,544.7	3,937.3	1.9	3,935.4	יתרה ממוצעת של האשראי לציבור
3,613.2	0.9	3,612.3	4,102.0	1.2	4,100.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
5,336.8	93.5	5,244.8	5,906.7	128.7	5,778.0	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
5,489.4	95.4	5,394.0	5,939.7	119.9	5,819.8	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
מגזר משקי בית	מגזר משקי בית	מגזר משקי בית	מגזר משקי בית	מגזר משקי בית	מגזר משקי בית	
בנקאות פרטית	בנקאות פרטית	בנקאות פרטית	בנקאות פרטית	בנקאות פרטית	בנקאות פרטית	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
126.5	0.3	126.2	142.6	0.4	142.2	הכנסות ריבית, נטו
47.5	1.0	46.5	48.7	1.3	47.4	סך ההכנסות שאינן מריבית
174.0	1.3	172.7	191.3	1.7	189.6	סך הכנסות
6.6	-	6.6	5.1	-	5.1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
119.4	0.7	118.7	126.1	0.6	125.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
30.2	0.4	29.8	38.2	0.7	37.5	רווח נקי
3,429.3	1.1	3,428.2	3,818.3	1.1	3,817.2	יתרה ממוצעת של האשראי לציבור
3,613.2	0.9	3,612.3	4,102.0	1.2	4,100.8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
5,191.2	88.5	5,102.7	5,770.3	113.9	5,656.4	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
5,489.4	95.4	5,394.0	5,939.7	119.9	5,819.8	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-142.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-126.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 13%. העלייה נובעת בעיקר מגידול בהיקף הפעילות באשראי לציבור ומעליה בריבית בנק ישראל. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-48.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-47.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 3%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-126.1 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-119.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6% הנובע בעיקר מגידול בהוצאות המחשב.

הרווח הנקי במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכמו ב-38.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-30.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 26%. הגידול ברווח נבע בעיקר עקב עלייה בהכנסות הריבית, נטו וירידה בהפרשה להפסדי אשראי.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-4,102.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-3,613.2 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2018, גידול של 14%. ראה גם פרק סיכון אשראי לאנשים פרטיים.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-5,939.7 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-5,489.4 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2018, גידול של 8%.

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

להלן נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018				לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019				
מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים גדולים	סך הכל	מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
5.9	1.8	0.9	8.6	6.0	3.8	0.3	10.1	הכנסות ריבית, נטו
3.3	0.4	0.8	4.5	2.8	0.8	0.3	3.9	סך ההכנסות שאינן מריבית
9.2	2.2	1.7	13.1	8.8	4.6	0.6	14.0	סך הכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
0.6	(0.3)	(0.3)	-	(1.4)	(2.0)	-	(3.4)	הוצאות תפעוליות ואחרות
2.9	3.1	0.9	6.9	5.8	0.8	0.4	7.0	רווח נקי
3.7	(0.3)	0.7	4.1	2.8	3.6	0.1	6.5	יתרה ממוצעת של האשראי לציבור
471.5	339.1	126.4	937.0	619.9	248.8	65.8	934.5	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
573.1	294.1	94.8	962.0	637.9	238.8	58.6	935.3	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
483.5	151.7	235.3	870.5	522.6	331.4	131.7	985.7	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
415.6	236.3	226.7	878.6	532.5	326.6	112.1	971.2	

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018				לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019				
מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים גדולים	סך הכל	מגזר עסקים קטנים וזעירים	מגזר עסקים בינוניים	מגזר עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
26.7	1.2	7.6	17.9	26.3	1.8	6.4	18.1	הכנסות ריבית, נטו
12.7	0.9	1.9	9.9	13.4	2.0	1.9	9.5	סך ההכנסות שאינן מריבית
39.4	2.1	9.5	27.8	39.7	3.8	8.3	27.6	סך הכנסות
(1.3)	-	(2.0)	0.7	1.3	1.0	(1.1)	1.4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
19.4	1.1	2.9	15.4	19.8	2.8	5.2	11.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
13.4	0.6	5.4	7.4	11.8	-	2.7	9.1	רווח נקי
946.1	77.2	251.8	617.1	929.2	89.6	290.7	548.9	יתרה ממוצעת של נכסים
935.3	58.6	238.8	637.9	962.0	94.8	294.1	573.1	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
1,096.3	252.3	298.8	545.2	962.9	268.1	253.1	441.7	יתרה ממוצעת של התחייבויות
971.2	112.1	326.6	532.5	878.6	226.7	236.3	415.6	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-26.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-26.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 1%, הנובע מירידה בהיקפי הפעילות.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-13.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-12.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-19.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-19.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 2%, הנובע מגידול הוצאות המחשב.

הרווח הנקי של מגזרי העסקים הקטנים והזעירים, הבינוניים והגדולים הסתכמו ב-11.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-13.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 12%. הקיטון נובע בעיקר מגידול בהפרשה להפסדי אשראי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בהוצאות של 1.3 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסות של 1.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-962.0 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-935.3 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2018, גידול של 3%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ב-878.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-971.2 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2018, קיטון של 10%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו ב-15.9 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-13.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 22%. הגידול נובע בעליה ברווחי מימוש ניירות ערך ועליה בהכנסות מפקדונות בין בנקאיים.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכמו ב-9.2 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-7.3 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 26%, הנובע בעיקר מעליה בהכנסות.

סקירת הסיכונים

29	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
29	סיכון אשראי
41	סיכון שוק
46	סיכון נזילות
47	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2018. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, סיכוני שוק, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכון ציות והלבנת הון.
כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process) הבנק מבצע תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מוכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והחשבונאי הראשי הבלתי תלויים ומנהל הסיכונים הראשי וקו ההגנה השלישי שמקיים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי - מר דורון סגל נושא באחריות מפורשת לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
מר גבריאל טייטל, מנכ"ל הבנק, משמש כמנהל סיכונים פיננסיים וכמנהל סיכון אסטרטגי ומוניטין. עד ליום 26 ביולי 2019 כיהן מר יעקב שורי כמנכ"ל הבנק ושימש כמנהל סיכונים פיננסיים.
גברת רונית עוזיאל, סמנכ"ל, ראש אגף אשראי, משמשת כמנהלת סיכוני האשראי.
מר דורון סגל, מנהל המחלקה לניהול סיכונים, משמש כמנהל סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית.
עו"ד חוה אלקוני-נוימן, היועצת המשפטית של הבנק, משמשת כמנהלת הסיכונים המשפטיים.
עו"ד לימור אזולאי משמשת כמנהלת סיכוני ציות במסגרת תפקידה כקצין הציות הראשי, ובכלל זה בין היתר, מנהלת סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור, אחראית יחידת האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך וסיכונים חוצי גבולות. כמו כן, מונתה כ- Responsible Officer (הממונה) על יישום הוראות ה-FATCA.
מר רון גריסר, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ משמש כמנהל סיכוני IT.
מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכוני הסייבר.
- ז. סיכונים נוספים כדוגמת סיכוני רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי ההנהלה בתחומים הנתונים לאחריותם.

ח. ניהול הסיכונים מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון המתבססת על מדיניות הקבוצה ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. מנהל הסיכונים הראשי כפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.

ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי המחלקה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול היחידה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות ככל שנגקטו על ידי היחידה ברבעון הרלוונטי.

יא. הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאנליטיקה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים, ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2018.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה גילויים פיקוחיים נוספים ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2019, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות אשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ-מאזניים הסתכם ב- 82.4 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל- 68.1 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 21.0%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בבנק, עמד ב- 30 בספטמבר 2019 על 1.1%, לעומת 1.0% בסוף שנת 2018. 26% מסיכון האשראי הבעייתי בבנק משויכים לענף התעשייה, 8% לענף הבינוי והנדל"ן, 59% לענף הלקוחות הפרטיים ו-4% לענף תחבורה ואחסנה. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.1%, לעומת 1.0% בסוף שנת 2018.

למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור 13.ב.1 (1) לדוחות הכספיים.

1. סיכון אשראי בעייתי

31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
23.0	-	23.0	29.8	0.1	29.7	33.9	0.2	33.7	סיכון אשראי פגום
11.2	-	11.2	10.9	-	10.9	8.4	-	8.4	סיכון אשראי נחות
33.9	0.3	33.6	33.7	0.4	33.3	40.1	0.3	39.8	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
68.1	0.3	67.8	74.4	0.5	73.9	82.4	0.5	81.9	סך סיכון אשראי בעייתי
מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר									
11.2	-	11.2	10.8	-	10.8	5.1	-	5.1	

סיכון אשראי מאזני			30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
			במיליוני ש"ח		
2. נכסים שאינם מבצעים					
חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית			28.1	25.8	20.0
3. נכסים פגומים מבצעים					
חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית			5.6	3.9	3.0

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום						
30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			במיליוני ש"ח
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	
						4. תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור*
47.4	15.4	32.0	27.8	23.0	4.8	יתרת חובות פגומים לתחילת תקופה
1.6	1.6	-	8.5	4.3	4.2	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך השנה
-	-	-	-	-	-	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(1.2)	(1.0)	(0.2)	(1.0)	(0.7)	(0.3)	חובות פגומים שנמחקו
(18.1)	(0.8)	(17.3)	(1.6)	(1.6)	-	חובות פגומים שנפרעו
29.7	15.2	14.5	33.7	25.0	8.7	יתרת חובות פגומים לסוף תקופה
						* מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש
						יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה
26.0	14.0	12.0	23.8	21.6	2.2	
4.0	2.1	1.9	4.2	4.1	0.1	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך השנה
(0.7)	(0.7)	-	(0.6)	(0.6)	-	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(10.0)	(1.3)	(8.7)	(1.6)	(1.5)	(0.1)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
19.3	14.1	5.2	25.8	23.6	2.2	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש

לשנה שנסתיימה ביום			לתשעת החודשים שנסתיימו ביום						
31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			במיליוני ש"ח
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	
4. תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור*									
35.4	14.7	20.7	35.4	14.7	20.7	23.0	17.9	5.1	יתרת חובות פגומים לתחילת תקופה
31.4	11.1	20.3	23.0	6.4	16.6	22.1	13.6	8.5	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך השנה
-	-	-	-	-	-	(0.9)	(0.2)	(0.7)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום
(12.1)	(4.1)	(8.0)	(6.1)	(3.2)	(2.9)	(2.3)	(1.6)	(0.7)	חובות פגומים שנמחקו
(31.7)	(3.8)	(27.9)	(22.6)	(2.7)	(19.9)	(8.2)	(4.7)	(3.5)	חובות פגומים שנפרעו
23.0	17.9	5.1	29.7	15.2	14.5	33.7	25.0	8.7	יתרת חובות פגומים לסוף תקופה
* מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש									
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה									
18.9	12.8	6.1	18.9	12.8	6.1	20.9	16.6	4.3	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך השנה
33.2	10.8	22.4	24.7	6.5	18.2	15.6	13.1	2.5	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(3.9)	(3.1)	(0.8)	(2.5)	(2.2)	(0.3)	(2.3)	(2.0)	(0.3)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
(27.3)	(3.9)	(23.4)	(21.8)	(3.0)	(18.8)	(8.4)	(4.1)	(4.3)	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש
20.9	16.6	4.3	19.3	14.1	5.2	25.8	23.6	2.2	

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום						
30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			במיליוני ש"ח
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים						
14.0	3.0	11.0	7.2	3.8	3.4	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
0.6	0.5	0.1	2.1	0.5	1.6	גידול בהפרשות
(2.9)	(0.6)	(2.3)	(0.8)	(0.6)	(0.2)	גביות ומחיקות
11.7	2.9	8.8	8.5	3.7	4.8	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה

לשנה שנסתיימה ביום			לתשעת החודשים שנסתיימו ביום						
31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			במיליוני ש"ח
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה									
12.1	3.1	9.0	12.1	3.1	9.0	6.5	3.4	3.1	גידול בהפרשות
7.7	2.7	5.0	6.3	1.4	4.9	5.1	1.5	3.6	גביות ומחיקות
(13.3)	(2.4)	(10.9)	(6.7)	(1.6)	(5.1)	(3.1)	(1.2)	(1.9)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה
6.5	3.4	3.1	11.7	2.9	8.8	8.5	3.7	4.8	

5. מדדי סיכון

לשנה שנסתיימה ביום	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום		
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
0.73%	0.89%	0.77%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
			מזה:
0.49%	0.65%	0.67%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.24%	0.24%	0.10%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור
0.99%	1.11%	1.14%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
0.16%	0.16%	0.18%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.24%	0.18%	0.05%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.15%	1.26%	1.16%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
235.22%	193.27%	174.18%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור פגום
158.19%	141.73%	151.29%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
19.59%	13.24%	3.86%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2019							פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(2)			מזה:			סיכון אשראי כולל (1)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סיכון אשראי פגום	סיכון אשראי בעייתי(4)	דירוג ביצוע אשראי (3)		
5.8	(0.9)	(1.5)	0.7	21.7	101.2	126.0	תעשייה
4.7	(0.7)	2.3	6.1	6.1	332.5	353.4	בניה ונדל"ן - בינוי
0.4	-	-	-	-	127.9	128.0	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1.8	-	0.8	-	0.1	170.3	184.6	מסחר
0.2	-	-	-	-	68.8	70.3	שירותים פיננסיים
3.7	0.1	(0.3)	2.1	5.6	368.3	393.8	ענפים אחרים
16.6	(1.5)	1.3	8.9	33.5	1,169.0	1,256.1	סך הכל מסחרי
44.6	3.2	5.1	25.0	48.4	5,718.3	5,977.1	אנשים פרטיים
61.2	1.7	6.4	33.9	81.9	6,887.3	7,233.2	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	2,392.1	2,393.2	בנקים בישראל וממשלת ישראל
61.2	1.7	6.4	33.9	81.9	9,279.4	9,626.4	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים), אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוזי מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 7,153.8 מיליוני ש"ח, 305.6 מיליוני ש"ח, 3.1 מיליוני ש"ח ו-2,163.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) כולל בגין מכשירי אשראי חוזי מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוזי-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2018							פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(2)			מזה:			סיכון אשראי כולל (1)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סיכון אשראי פגום	סיכון אשראי בעייתי(4)	דירוג ביצוע אשראי (3)		
7.2	(0.1)	3.6	3.8	20.6	145.0	172.6	תעשייה
6.4	-	-	7.1	7.4	315.3	327.9	בניה ונדל"ן - בינוי
0.4	1.9	0.1	0.1	0.1	107.3	114.1	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1.2	(0.1)	(5.7)	1.6	1.6	129.2	134.9	מסחר
0.1	-	-	-	-	59.0	59.0	שירותים פיננסיים
4.0	(0.1)	0.7	2.0	6.7	392.5	424.4	ענפים אחרים
19.3	1.6	(1.3)	14.6	36.4	1,148.3	1,232.9	סך הכל מסחרי
40.4	4.1	6.6	15.2	37.1	5,247.2	5,474.8	אנשים פרטיים
59.7	5.7	5.3	29.8	73.5	6,395.5	6,707.7	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	2,755.0	2,755.0	בנקים בישראל וממשלת ישראל
59.7	5.7	5.3	29.8	73.5	9,150.5	9,462.7	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים), אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוזי מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 6,631.1 מיליוני ש"ח, 676.5 מיליוני ש"ח, 1.5 מיליוני ש"ח ו-2,153.6 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) כולל בגין מכשירי אשראי חוזי מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוזי-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2018							פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי
הפסדי אשראי(2)			מזה:			סיכון אשראי כולל (1)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סיכון אשראי פגום	סיכון אשראי בעייתי(4)	דירוג ביצוע אשראי (3)		
6.4	0.3	3.2	2.8	19.6	150.0	176.9	תעשייה
1.7	4.0	(0.7)	-	-	368.5	369.4	בניה ונדל"ן - בינוי
0.4	1.9	0.1	-	0.1	110.1	110.2	בניה ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1.1	(0.3)	(6.0)	0.1	0.1	142.1	145.3	מסחר
0.2	-	-	-	-	62.6	62.7	שירותים פיננסיים
4.0	-	0.9	2.2	7.3	389.8	414.2	ענפים אחרים
13.8	5.9	(2.5)	5.1	27.1	1,223.1	1,278.7	סך הכל מסחרי
42.7	4.7	9.5	17.9	40.3	5,344.8	5,602.0	אנשים פרטיים
56.5	10.6	7.0	23.0	67.4	6,567.9	6,880.7	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	2,746.7	2,746.7	בנקים בישראל וממשלת ישראל
56.5	10.6	7.0	23.0	67.4	9,314.6	9,627.4	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים), אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוזי מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 6,806.0 מיליוני ש"ח, 641.4 מיליוני ש"ח, 0.9 מיליוני ש"ח ו- 2,179.1 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) כולל בגין מכשירי אשראי חוזי מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(4) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים.

הבנק מעמיד אשראי צרכני למשקי הבית, המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, שעיקרם במערכת החינוך.

מדיניות האשראי לאנשים פרטיים, משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי, תואם פעילות בנקאית זהירה, תואם לדרישות הפיקוחיות ותואם להיקף פעילות הבנק ולצביונו.

המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי בהתאם לבחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים.

מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנק הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן בהעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה ובקול סנטר. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם

נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הבנק בתחום האשראי הצרכני.

הבנק מתמקד באשראי קמעונאי, המאופיין ברמת פיזור גבוהה ורמת סיכון נמוכה. הבנק פועל ליישם מתכונת עבודה סדורה המגדירה, בין היתר, מדיניות ממוקדת לקוח. אוכלוסיית היעד מאופיינת בביטחון תעסוקתי, מקורות הכנסה יציבים וכושר החזר מוכח הזקוקה למימון בתחום הצרכני. חלק מן ההלוואות לאוכלוסייה זו מוענק בין היתר במסגרת מכרז החשב הכללי למתן הלוואות רווחה לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. במסגרת המכרז הבנק מעמיד לעובדי ההוראה הלוואות מחשבון החשב הכללי כאמור, המוצגות בדוחות הבנק כסיכון אשראי חוץ מאזני. גובה הלוואות החשכ"ל הינן בסכום מרבי של עד 25 אלפי ש"ח ולתקופת זמן של עד 5 שנים, בהתאם לסוגי ההלוואות בתנאי המכרז. תשלומי הלוואות אלו ואחרות מבוצעים בעיקר בניכוי משכר.

כ-71% מהאשראי של אנשים פרטיים הינו בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה מעל 10 אלפי ש"ח.

הבנק אינו מעניק הלוואות לדיור. הלוואות אלו ניתנות על ידי חברת האם.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים

31 בדצמבר 2018		30 בספטמבר 2018		30 בספטמבר 2019	
השינוי באחוזים	במיליוני ש"ח	השינוי באחוזים	במיליוני ש"ח		
7.4	868.1	19.4	780.9	932.1	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות
8.5	2,920.4	11.9	2,832.3	3,169.9	בכרטיסי אשראי
8.3	3,788.5	13.5	3,613.2	4,102.0	הלוואות אחרות
6.0	692.2	(3.7)	761.9	734.0	סך הכל סיכון אשראי מאזני
3.0	856.7	4.6	843.2	882.4	מסגרת עו"ש לא מנוצלת
(2.3)	264.7	1.7	254.5	258.7	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת
3.4	1,813.6	0.8	1,859.6	1,875.1	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
6.7	5,602.1	9.2	5,472.8	5,977.1	סך סיכון אשראי חוץ מאזני
7.1	3,565.8	11.3	3,429.3	3,818.3	סך הכל סיכון אשראי כולל
					ממוצע היקף האשראי, כולל משיכות יתר
					בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים

השינוי באחוזים	31 בדצמבר	השינוי באחוזים	30 בספטמבר			
	2018		2018	2019		
	במיליוני ש"ח					
	39.7	17.9	64.5	15.2	25.0	סיכון אשראי פגום
	4.5	22.2	6.4	21.8	23.2	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
	8.1	3,748.4	13.4	3,576.2	4,053.8	סיכון אשראי לא בעייתי
	8.3	3,788.5	13.5	3,613.2	4,102.0	סך כל סיכון אשראי
						מזה: חובות שאינם פגומים
	(21.9)	6.4	(24.2)	6.6	5.0	בפיגור של 90 ימים או יותר
						יתרת ארגוני החוב שבהסדר
	42.2	16.6	67.4	14.1	23.6	מתוך האשראי הבעייתי
						שיעור ההוצאה להפסדי אשראי
		0.25%		0.24%	0.17%	מסך האשראי

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

30 בספטמבר 2019				
הכנסה קבועה בחשבון*	תיק נכסים פיננסיים** הנמור מ-50 אלפי ש"ח	תיק נכסים פיננסיים** הגבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך הכל סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	29.0	3.0	32.0	78.5 ⁽¹⁾
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	1,040.5	96.6	1,137.1	383.4
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	1,431.0	296.5	1,727.5	724.3
גבוהה מ-20 אלפי ש"ח	836.4	369.0	1,205.4	688.9
סך הכל	3,336.9	765.1	4,102.0	1,875.1

30 בספטמבר 2018				
הכנסה קבועה בחשבון*	תיק נכסים פיננסיים** הנמור מ-50 אלפי ש"ח	תיק נכסים פיננסיים** הגבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך הכל סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	26.5	2.3	28.8	72.4 ⁽¹⁾
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	892.4	81.5	973.9	376.5
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	1,255.5	272.4	1,527.9	725.9
גבוהה מ-20 אלפי ש"ח	744.0	338.6	1,082.6	684.8
סך הכל	2,918.3	694.6	3,613.2	1,859.6

31 בדצמבר 2018				
הכנסה קבועה בחשבון*	תיק נכסים פיננסיים** הנמור מ-50 אלפי ש"ח	תיק נכסים פיננסיים** הגבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך הכל סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	30.1	3.7	33.8	74.7 ⁽¹⁾
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	1,094.5	106.0	1,200.5	406.1
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	1,256.0	285.7	1,541.7	698.6
גבוהה מ-20 אלפי ש"ח	730.8	281.7	1,012.5	634.2
סך הכל	3,111.4	677.1	3,788.5	1,813.6

(1) ביום 30.9.19 כ-91% מהיתרה הינה בגין מכרז החשב הכללי לעובדי הוראה וסודנטים (ביום 30.9.18 כ-90% וב-31.12.18 כ-93%).
* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל במוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני			תקופה לפירעון
31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
במיליוני ש"ח			
928.8	849.2	993.2	עד שנה
486.5	484.3	532.4	משנה ועד שלוש שנים
845.5	828.6	972.5	משלוש שנים ועד חמש שנים
635.4	580.4	708.1	מחמש שנים ועד שבע שנים
892.3	870.7	895.8	מעל שבע שנים
3,788.5	3,613.2	4,102.0	סך הכל

להלן התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
340.8	254.6	86.2	359.8	261.2	98.6	עד 10
174.6	126.1	48.5	181.9	130.4	51.5	מ- 10 עד 20
460.7	277.9	182.8	471.1	271.5	199.6	מ- 20 עד 40
1,077.1	504.1	572.4	1,094.7	492.9	601.8	מ- 40 עד 80
1,652.7	433.7	1,219.0	1,841.4	443.4	1,398.0	מ- 80 עד 150
1,611.1	242.5	1,368.6	1,851.9	256.8	1,595.1	מ- 150 עד 300
155.8	20.1	135.7	176.3	18.9	157.4	מעל 300
5,472.8	1,859.6	3,613.2	5,977.1	1,875.1	4,102.0	סך הכל

31 בדצמבר 2018			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
346.6	256.5	90.1	עד 10
179.2	128.0	51.2	מ- 10 עד 20
466.4	274.6	191.8	מ- 20 עד 40
1,081.0	492.3	588.7	מ- 40 עד 80
1,697.9	415.8	1,282.1	מ- 80 עד 150
1,671.6	228.7	1,442.9	מ- 150 עד 300
159.4	17.7	141.7	מעל 300
5,602.1	1,813.6	3,788.5	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.
 ** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
סיכון אשראי מאזני במיליוני ש"ח		
סוג האשראי		
עו"ש	334.5	250.4
כרטיסי אשראי	597.6	528.7
אשראי בריבית משתנה	3,082.4	2,835.0
אשראי בריבית קבועה*	87.5	85.4
סך הכל	4,102.0	3,788.5

ביטחונות

30 בספטמבר 2019			30 בספטמבר 2018		
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל
במיליוני ש"ח					
סך אשראי המגובה בביטחונות*	189.1	12.4	201.5	11.1	195.3
* מזה: בטחונות לא נזילים	95.0	2.3	97.3	2.8	96.5
בטחונות נזילים	94.1	10.1	104.2	8.3	98.8

31 בדצמבר 2018		
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל
במיליוני ש"ח		
סך אשראי המגובה בביטחונות*	185.5	11.5
* מזה: בטחונות לא נזילים	93.7	2.8
בטחונות נזילים	91.8	8.7

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי למשקי בית

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות וכן באמצעות מגוון רחב של נוהלי אשראי, תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים.

הבנק נותן מענה לצרכי האשראי של הלקוח בהתאם ליכולת ההחזר ודירוג האשראי. כמו כן מציע אשראי ללקוחותיו באופן יזום על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון, מטרות האשראי, פעילות הלקוח בבנק, דירוג סיכון האשראי, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון
 לבנק ועובדיו התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונו רב השנים באשראי למשקי הבית.
 הבנק מכשיר את עובדיו ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעל מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או תסמינים שליליים.
 הבנק מגדר את עצמו בנטילת סיכונים אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות.
 ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה.
 במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים,
 בקו השני קיימות מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאתר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי.
 הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכונים אשראי צרכני, לרבות פעילויות קווי ההגנה הראשון והשני לניטור סיכון זה.

סיכון שוק

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות ריבית כגון: מח"מ, שווי הוגן, מבחני רגישות לשינויים בעקום הריבית.

החשיפה בריבית

סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית, המשפיעות על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורותיו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה וסיכון בסיס.
 סיכון הריבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכונים הריבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הריבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הריבית בתיק הבנקאי. נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הריבית בהתאם להוראות.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים
להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שווים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הריבית על שווים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פרטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:
1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית):

30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח	שקל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
595.9	(1.6)	597.5	650.0	(0.4)	650.4	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
595.4	(2.1)	597.5	650.9	(7.6)	658.5	מזה: תיק בנקאי

31 בדצמבר 2018			
סך הכל	מט"ח	שקל	
במיליוני ש"ח			
623.8	(3.1)	626.9	שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾
623.9	(3.0)	626.9	מזה: תיק בנקאי

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק:

2018 בספטמבר 30			2019 בספטמבר 30			
סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים						
35.6	(0.9)	36.5	41.4	(0.6)	42.0	עלייה במקביל של 1%
34.4	(2.1)	36.5	40.5	(1.5)	42.0	מזה: תיק בנקאי
(37.3)	0.6	(37.9)	(48.0)	0.6	(48.6)	ירידה במקביל של 1%
(35.9)	2.0	(37.9)	(46.9)	1.6	(48.5)	מזה: תיק בנקאי
שינויים לא מקבילים						
18.0	0.5	17.5	20.0	0.6	19.4	התללה ⁽²⁾
(10.1)	(1.0)	(9.1)	(10.1)	(0.7)	(9.4)	השטחה ⁽³⁾
5.6	(1.2)	6.8	8.6	(0.9)	9.5	עליית ריבית בטווח הקצר
(5.2)	0.9	(6.1)	(8.4)	0.9	(9.3)	ירידת ריבית בטווח הקצר

ראה הערות לטבלאות תרחישים.

31 בדצמבר 2018			
שקל ⁽⁵⁾	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	29.5	(1.0)	28.5
מזה: תיק בנקאי	29.5	(2.3)	27.2
ירידה במקביל של 1%	(31.6)	0.8	(30.8)
מזה: תיק בנקאי	(31.6)	2.0	(29.6)
שינויים לא מקבילים			
התללה ⁽²⁾	20.1	0.7	20.8
השטחה ⁽³⁾	(9.5)	(1.1)	(10.6)
עליית ריבית בטווח הקצר	9.2	(1.3)	7.9
ירידת ריבית בטווח הקצר	(8.9)	1.1	(7.8)

בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית⁽⁶⁾

30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית, נטו	סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית, נטו	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים						
25.6	0.2	25.4	28.4	0.2	28.2	עלייה במקביל של 1%
25.4	-	25.4	28.2	-	28.2	מזה: תיק בנקאי
51.4	0.4	51.0	68.8	0.3	68.5	עלייה במקביל של 2% ⁽⁷⁾
(44.5)	(0.2)	(44.3)	(53.2)	(0.3)	(52.9)	ירידה במקביל של 1%
(44.3)	-	(44.3)	(53.1)	-	(53.1)	מזה: תיק בנקאי
(39.1)	(0.4)	(38.7)	(57.2)	(0.3)	(56.9)	ירידה במקביל של 2% ⁽⁷⁾

ראה הערות לטבלאות תרחישים.

31 בדצמבר 2018			
סך הכל ⁽⁴⁾	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית ⁽⁶⁾	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
24.4	0.2	24.2	עלייה במקביל של 1%
24.2	-	24.2	מזה: תיק בנקאי
50.1	0.4	49.7	עלייה במקביל של 2% ⁽⁷⁾
(45.5)	(0.2)	(45.3)	ירידה במקביל של 1%
(45.3)	-	(45.3)	מזה: תיק בנקאי
(45.0)	(0.4)	(44.6)	ירידה במקביל של 2% ⁽⁷⁾

הערות לטבלאות תרחיש:

- (1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.
- (2) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.
- (3) השטחה - עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.
- (4) לאחר השפעות מקזזות.
- (5) בתרחיש ירידת ריבית במגזר המדד נלקחת בחישוב סביבת ריבית שלילית.
- (6) בתרחיש ירידת ריבית המשקפים ריבית שלילית, חושבה השפעת התרחיש על ההכנסות נטו מריבית, בהתאם להנחות שונות.
- (7) בתרחיש של ירידת ריבית מקבילה של 2% השינוי אינו סימטרי לתרחיש של ירידת ריבית מקבילה של 1%. זאת משום שהנחות המודל בתרחיש של ירידת ריבית של 2% מבטל הגנות ריבית על פקדונות ציבור מסוימים אשר קיימות בתרחיש של ירידת ריבית של 1%.

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי⁽¹⁾ (במיליוני ש"ח):

% מההון הפנוי ליום		חשיפת ההון הפנוי		
ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2019	
83.56%	92.89%	543.2	663.5	לא צמוד
16.26%	6.94%	105.7	49.6	צמוד מדד
0.18%	0.17%	1.2	1.2	מט"ח וצמוד מט"ח

(1) הון עצמי בניכוי נכסים שאינם כספיים ובתוספת הפרשה להפסדי אשראי קבוצתי בניכוי מס נדחה.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של הבנק נמוכה.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 בספטמבר 2019 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

ליום 30 בספטמבר 2019	
דולר	אחוז שינוי בשער החליפין (2)
0.1	ירידה של 5%
0.2	ירידה של 10%
(0.1)	עליה של 5% (1)
(0.2)	עליה של 10% (1)

הערות:

(1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

(2) תרחיש עליה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.

(3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.

(4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 בספטמבר 2019.

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

במיליוני ש"ח	אחוז שינוי במדד
12.5	ירידה של 3%
(2.6)	עלייה של 3%

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2019		ליום 31 בדצמבר 2018
עסקאות גידור		
חוזי ריבית	84.8	95.7
עסקאות ALM אחרות		
חוזי ריבית	20.1	26.3
חוזי מטבע חוץ	70.3	11.7
חוזים בגין מניות	19.0	41.4
סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים	194.2	175.1

סיכון נזילות

למידע בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות של פקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות של הבנק לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 עמד על 204%, בהשוואה ל-180% בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2018. יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%.

למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

עיקר הנכסים הנזילים בבנק, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמה ליום 30 בספטמבר 2019 ב-2.9 מיליארד ש"ח בדומה לסוף שנת 2018. מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-2.6 מיליארד ש"ח, וכ-0.3 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2019, עומד על 137.3%, בהשוואה ל-143.8% ב-31 בדצמבר 2018.

ביום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו פקדונות הציבור ופקדונות מבנקים בכ-7.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-7.0 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2018.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על העדפת גיוס מקורות לטווחי זמן ארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות.

הבנק מנטר את היקף וריכוזיות המקורות ע"פ קריטריונים שונים, כגון: לפי גודל ומח"מ באופן שוטף, ומציב יעדים ומגבלות להיקף הפקדונות הגדולים ולתמהיל המקורות בכלל.

במגזר השקלי הלא צמוד, במגזר צמוד המדד ובמגזר מטבע החוץ, לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יישארו לאורך זמן. השימושים במגזרים אלו הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני. שינוי קל במדד לא משפיע מהותית על חשיפות הבנק. ככלל, חשיפות המטבע של הבנק הינן נמוכות (ראה פרק סיכוני שוק), כאשר הבנק מנהל את חשיפות ההצמדה בשוטף.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

	ליום 30 בספטמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2018
1	53.8	304.6
2	50.6	59.0
3	38.5	52.0

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר), סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2018. לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2018, למעט:

- סיכון סייבר ואבטחת מידע - סיכון זה הינו חלק מהסיכון התפעולי. עם זאת, ברבעון הראשונה של השנה הוצג בנפרד מהסיכון התפעולי והוערך ברמה "בינונית", לאור חשיבותו וריבוי אירועים בארץ ובעולם בכלל ובמסגרת הפיננסית בפרט וכן, לאור המשך הרחבת פעילות הדיגיטל.
- סיכון טכנולוגיות המידע - סיכון זה הינו חלק מהסיכון התפעולי. עם זאת, החל מהרבעון השני של השנה הוצג בנפרד מהסיכון התפעולי והוערך ברמה "בינונית", לאור זאת שהסביבה הטכנולוגית מורכבת ומשתנה והתלות בה גוברת. בשנים האחרונות הסיכון התעצם לאור הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון לשנת 2018 ולא חל בה שינוי.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקן 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB. לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק וחשב הבנק - החשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ב-30 בספטמבר 2019 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

גבריאל טייטל
מנהל כללי

אילן בצרי
יו"ר הדירקטוריון

21 בנובמבר 2019

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, גבריאל טייטל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, אלון שפירא, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מסד בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון השלישי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

תמצית דוחות כספיים ביניים

52	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
52	תמצית דוח רווח והפסד
54	תמצית דוח על הרווח הכולל
55	תמצית מאזן
56	תמצית דוח על השינויים בהון
58	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
60	באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מסד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מסד בע"מ (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2019 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

21 בנובמבר 2019

סומך חייקין, שותפות ישראלית וחברה ברשת KPMG של פירמות עצמאיות המאוגדות ב-KPMG International Cooperative ("KPMG International") ישות שווייצרית.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		באור	
2018	2018	2019	2018	2019		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)			
239.0	177.7	194.1	61.7	58.1	(2)	הכנסות ריבית
16.9	13.5	11.1	3.2	(4.3)	(2)	הוצאות (הכנסות) ריבית
222.1	164.2	183.0	58.5	62.4		הכנסות ריבית, נטו
7.0	5.3	6.4	(1.3)	1.7	(13),(6)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
215.1	158.9	176.6	59.8	60.7		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
0.1	2.0	1.9	1.8	0.7	(3)	הכנסות שאינן מריבית
81.0	60.0	61.9	20.0	20.9		הכנסות מימון שאינן מריבית
0.4	0.3	0.3	0.1	0.1		עמלות
81.5	62.3	64.1	21.9	21.7		הכנסות (הוצאות) אחרות
96.5	73.0	73.8	25.6	23.9		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
26.7	19.9	20.9	6.8	7.1		הוצאות תפעוליות ואחרות
63.8	47.7	52.8	17.5	17.8		משכורות והוצאות נלוות
187.0	140.6	147.5	49.9	48.8		אחזקה ופחת בניינים וציוד
109.6	80.6	93.2	31.8	33.6		הוצאות אחרות
40.7	29.9	34.0	11.9	11.6		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
68.9	50.7	59.2	19.9	22.0		רווח לפני מיסים
						הפרשה למיסים על הרווח
						רווח נקי
						רווח למניה רגילה (בש"ח)
0.46	0.33	0.39	0.13	0.15		רווח בסיסי ומדולל

א. שפירא
סגן מנהל כללי, חשב הבנק
חשבוני ראשי

ג. טייטל
מנהל כללי

א. בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 21 בנובמבר 2019

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל (1)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
68.9	50.7	59.2	19.9	22.0	רווח נקי
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו					
(4.1)	(3.2)	3.7	(0.2)	0.1	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים(1)
(7.5)	(0.3)	(2.9)	(0.6)	(2.6)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(11.6)	(3.5)	0.8	(0.8)	(2.5)	השפעת המס המתייחס
4.0	1.2	(0.2)	0.3	0.9	רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים
(7.6)	(2.3)	0.6	(0.5)	(1.6)	הרווח הכולל
61.3	48.4	59.8	19.4	20.4	

(1) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ראה גם באור 4 בדבר "רווח כולל אחר מצטבר".

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	באור	
נכסים			
2,272.8	2,238.8	2,563.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
641.4	676.5	305.6	ניירות ערך (5)
4,696.1	4,548.5	5,064.0	אשראי לציבור (13),(6)
(54.1)	(57.4)	(58.7)	הפרשה להפסדי אשראי (13),(6)
4,642.0	4,491.1	5,005.3	אשראי לציבור, נטו
622.4	621.8	625.5	אשראי לממשלה (7)
35.9	36.5	33.2	בניינים וציוד
0.8	1.5	0.9	נכסים בגין מכשירים נגזרים (11)
40.0	38.9	43.5	נכסים אחרים
8,255.3	8,105.1	8,577.0	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
6,673.0	6,520.3	6,873.6	פקדונות הציבור (8)
365.7	394.1	332.1	פקדונות מבנקים
2.3	0.9	6.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (11)
561.1	549.5	651.4	התחייבויות אחרות
7,602.1	7,464.8	7,864.0	סך כל ההתחייבויות
653.2	640.3	713.0	הון
8,255.3	8,105.1	8,577.0	סך כל ההתחייבויות וההון

- (1) לפרטים על ניירות ערך הנמדדים לפי שווי הוגן ראה באור 15-ב-פריטים הנמדדים בשווי הוגן, להלן.
- (2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 2.5 מיליוני ש"ח, 2.3 מיליוני ש"ח ו-2.4 מיליוני ש"ח, ב-30.9.19, ב-30.9.18 וב-31.12.18, בהתאמה.
- (3) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 301.8 מיליוני ש"ח (31.12.18 - 637.4 מיליוני ש"ח).
- (4) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 6.9 מיליוני ש"ח (31.12.18 - 2.3 מיליוני ש"ח).

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. דוח על השינויים בהון לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר (בלתי מבוקר)

הון המניות הנפרע	התחייבויות צמיתות	פרמיה על המניות	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(3.2)	668.5	692.6
יתרה ליום 30 ביוני 2019							
רווח נקי בתקופה							
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(1.6)	22.0	(1.6)
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(4.8)	690.5	713.0
יתרה ליום 30 בספטמבר 2019							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	0.4	593.2	620.9
יתרה ליום 30 ביוני 2018							
רווח נקי בתקופה							
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(0.5)	19.9	(0.5)
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(0.1)	613.1	640.3
יתרה ליום 30 בספטמבר 2018							

ב. דוח על השינויים בהון לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר (בלתי מבוקר)

הון המניות הנפרע	התחייבויות צמיתות	פרמיה על המניות	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	סה"כ הון המניות הנפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(5.4)	631.3	653.2
יתרה ליום 1 בינואר 2019							
רווח נקי בתקופה							
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	0.6	59.2	0.6
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(4.8)	690.5	713.0
יתרה ליום 30 בספטמבר 2019							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	2.2	562.4	591.9
יתרה ליום 1 בינואר 2018							
רווח נקי בתקופה							
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(2.3)	50.7	(2.3)
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(0.1)	613.1	640.3
יתרה ליום 30 בספטמבר 2018							

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. דוח על השינויים בהון לשנת 2018 (מבוקר)

הון הנפרע	התחייבויות צמיתות	פרמיה על המניות	קרן הון מהטבה שנתקבלה מבעל שליטה	סה"כ הון הנפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל
יתרה ליום 31 בדצמבר							
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	2.2	562.4	591.9
2017							
רווח נקי בשנת החשבון							
הפסד כולל אחר, נטו לאחר							
השפעת המס							
					(7.6)		(7.6)
14.3	9.6	2.7	0.7	27.3	(5.4)	631.3	653.2
יתרה ליום 31 בדצמבר							
2018							

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2019
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
68.9	50.7	59.2	19.9	22.0
רווח נקי לתקופה				
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:				
4.1	3.0	3.1	1.0	1.0
7.0	5.3	6.4	(1.3)	1.7
פחת על בניינים וציוד				
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
(0.6)	(0.7)	(2.8)	(0.4)	(1.0)
הפסד (רווח) רווח ממכירות ניירות ערך זמינים למכירה				
(0.7)	0.5	(0.3)	0.3	(0.2)
מיסים נדחים, נטו				
4.4	2.8	(2.0)	3.4	(0.9)
שינוי בהתחייבויות נטו בגין זכויות עובדים				
4.2	7.5	16.3	1.8	5.2
הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון				
(17.5)	(8.3)	4.8	(1.7)	1.1
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים				
שינוי נטו בנכסים שוטפים:				
0.2	(0.5)	(0.1)	-	(0.2)
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1.7	(0.9)	(2.2)	1.0	(0.1)
נכסים אחרים				
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:				
1.7	0.3	4.6	(0.7)	1.9
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
4.4	(1.6)	26.7	2.3	5.8
התחייבויות אחרות				
77.8	58.1	113.7	25.6	36.3
מזומנים נטו מפעילות שוטפת				

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2019
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה				
(388.4)	(174.8)	(9.4)	(116.7)	26.9
(344.4)	(188.9)	(308.2)	24.9	(40.2)
(4.4)	(3.8)	(3.1)	(1.2)	4.3
(303.4)	(222.6)	(82.1)	(16.1)	(53.4)
179.4	61.2	399.3	38.2	207.2
51.4	51.4	8.8	0.6	0.7
(2.6)	(2.1)	(0.4)	(1.0)	(0.1)
(812.4)	(479.6)	4.9	(71.3)	145.4
תזרימי מזומנים מפעילות מימון				
	32.0	(33.6)	74.6	(348.6)
3.6	266.5	200.6	103.6	(1.5)
419.2	-	-	-	-
422.8	298.5	167.0	178.2	(350.1)
(311.8)	(123.0)	285.6	132.5	(168.4)
1,187.2	1,187.2	892.9	938.3	1,343.2
גידול (קיטון) במזומנים				
יתרת מזומנים לתחילת תקופה				
17.5	8.3	(4.8)	1.7	(1.1)
892.9	1,072.5	1,173.7	1,072.5	1,173.7
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים				
יתרת מזומנים לסוף תקופה				
ריבית ומיסים ששולמו והתקבלו				
252.0	187.8	210.5	62.4	65.1
16.8	13.9	15.6	4.6	3.7
50.3	41.5	49.9	15.7	18.8
1.5	1.5	3.0	-	1.8

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק מסד הינו תאגיד בישראל הנמצא בבעלות של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ, בעל השליטה בבנק (51%) ושל מסד אחזקות בע"מ (49%). תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 והבאורים הנלווים להם (להלן: "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 21 בנובמבר 2019.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחיות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אילו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2019 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים ונושאים נוספים.
2. תיקון מספר 08-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר חייבים - מלוות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות. להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים ונושאים נוספים. ביום 30 באוגוסט 2018 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים.

מכשירים נגזרים וגידור

בחודש אוגוסט 2017 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (FASB) את ASU 2017-12 המעדכן את נושא 815 בקודיפיקציה בדבר מכשירים נגזרים וחשבונאות גידור. העדכון כולל שינויים בהנחיות המדידה והיעוד של יחסי גידור כשירים ובדרישות ההצגה של תוצאות הגידור. העדכון מרחיב את היכולת של התאגידים הבנקאיים לגדר רכיבי סיכון, ויוצר הקבלה בין ההכרה וההצגה של המכשירים המגדירים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים. העדכון מבטל את הצורך להתייחס בנפרד ל"חלק לא אפקטיבי" ביחסי גידור. במקרים בהם מבוצע ניטרול של סכומים מהערכת אפקטיביות הגידור, העדכון מאפשר לדחות ברווח כולל אחר סכומים אלו, אך כשהם יוכרו הם יוצגו באותה שורה בדוח רווח והפסד אליה נזקפות השפעות המכשיר המגודר. בנוסף, התיקונים בעדכון מפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור על ידי הקלה בהערכת אפקטיביות הגידור ובדרישות התייעוד. התיקונים להוראות מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. כמו כן, הותאמה מתכונת הגילוי לדוחות הכספיים של בנקים בארה"ב.

הבנק אימץ את ההוראות החדשות החל מיום 1 בינואר 2019. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים

במסגרת החוזר, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים הינם: שינויים בשווי ההון של השקעות במניות זמינות למכירה שיש להן שווי הון זמין ושטרם מומשו, יוכרו באופן שוטף ישירות בדוח רווח והפסד במקום ברווח הכולל האחר; השקעות במניות שאין להן שווי הון זמין, אשר מוצגות היום לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), יוצגו ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים של מניות של אותו מנפיק. עודכנו שיטות קביעת השווי ההון לצורך עריכת הביאור על שווי הון של מכשירים פיננסיים. ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה. ההוראות בדבר השקעות במכשירים הוניים שאינם בעלי שווי הון זמין יושמו באופן של מכאן ואילך. שינויים בגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים יושמו באופן של מכאן ואילך. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

(2) תיקון מספר 08-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר חייבים - מלוות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות בחודש מרץ 2017, פרסם ה-FASB עדכון בדבר הפחתת פרמיה על מכשירי חוב שנרכשו בעלות אופציית פירעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות (להלן: "התיקון").

בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על מכשירי חוב בעלות אופציית פירעון מוקדם על ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפירעון המוקדם ביותר.

הוראות התיקון יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים.

ה. תקני חשבוונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבוונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות.

ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבוונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבוונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות".

תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842.

התקן יישום החל מיום 1.1.2020 ואילך. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללי החשבוונאות המקובלים בבנקים בארה"ב באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה.

בכוונת הבנק ליישם את ההוראות החדשות בנושא חכירות החל מיום 1 בינואר 2020 באופן של יישום למפרע מתואם תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כמו כן, בכוונת הבנק לאמץ במועד היישום לראשונה הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות שימור ההערכות בדבר זיהוי קיומה של חכירה וסיווגה כחכירה תפעולית או מימונית, וכן שימור הערכת כשירות להיוון של עלויות ישירות ראשוניות, אשר נקבעו טרם מועד היישום לראשונה, על פי הוראות התקינה הנוכחית.

להערכת הבנק, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לגידול בסך של כ- 46 מיליוני ש"ח ביתרת נכסי זכות השימוש, ולגידול מקביל בסך של כ- 46 מיליוני ש"ח ביתרת ההתחייבויות בגין חכירה למועד היישום לראשונה.

כמו כן, להערכת הבנק, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לירידה בשיעור ההון העצמי רובד 1 ובהון הכולל בשיעור של כ- 0.12% וכ- 0.13% בהתאמה, זאת כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שיוכרו במאזן בשיעור של 100%. בנוסף, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור של כ- 0.04%.

הבנק נערך ליישום החוזר.

בנוסף, במסגרת חוזר זה, נכללה הוראת מעבר שמנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", וזאת עד ליום 1 בינואר 2021.

(2) אימוץ עדכונים לכללי החשבוונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבוונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבוונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב.

המכתב מאמץ את כללי החשבוונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה 2016-13 ASU. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי, איגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. התקן ייושם החל מיום 1.1.2022 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

הבנק נערך ליישום המכתב. הערכות הבנק כוללת, בין היתר: מיפוי של ההוראות החדשות והשלכותיהן האפשריות על הבנק; סקירת הפרקטיקות הנהוגות היום לניהול סיכונים האשראי ולאומדן ההפרשה להפסדי אשראי על מנת לזהות תהליכים שניתן לעשות בהן שימוש לצורך יישום הכללים החדשים; זיהוי האתגרים והדרכים להתמודדות עם אתגרים אלה; וכן בחינת השינויים הנדרשים על מנת להתאים את המודלים להערכת הפסדי האשראי.

(3) עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 20-715 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי (להלן: "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים. התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות.

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת; בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזה ביטוח, לרבות חוזה קצבה (אנונה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית; התווספה דרישה לפיה נדרש לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה; וכן הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להם שתי תכניות או יותר.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2020. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע.

הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

(4) עדכון תקינה ASU 2018-13 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-13, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן, המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידת שווי הוגן (להלן: "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות.

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן; בוטלה הדרישה למתן מידע בדבר מדיניות הישות לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו; בוטלה הדרישה להצגת תיאור תהליך הערכת מדידת השווי ההוגן ברמה 3; במסגרת הדרישה למתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג

השווי ההוגן, עודכן המונח "רגישות" ל"אי וודאות" כדי להדגיש כי המידע הנדרש הינו לגבי האי וודאויות; התווספה דרישה לפיה יש להציג את השינויים ברווח הכולל האחר (OCI) שטרם מומשו בתקופה, עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2019. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע, למעט דרישות הגילוי שהתווספו וכן דרישת הגילוי שעודכנה בדבר אי הודאות במדידת שווי הוגן ברמה 3, אשר לגביהן היישום יהיה מכאן ואילך.

ליישום ההוראות לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

באור 2: הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2018	2019	2018	2019
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
א. הכנסות (הוצאות) ריבית על נכסים ⁽¹⁾			
158.9	173.1	55.6	57.7
3.8	3.1	1.3	(4.4)
0.4	0.9	0.1	0.3
11.0	13.6	3.7	3.1
3.6	3.4	1.0	1.4
177.7	194.1	61.7	58.1
סך כל הכנסות הריבית			
ב. הכנסות (הוצאות) ריבית על התחייבויות			
(9.7)	(9.2)	(2.4)	2.2
(3.8)	(1.9)	(0.8)	2.1
(13.5)	(11.1)	(3.2)	4.3
164.2	183.0	58.5	62.4
סך הכנסות ריבית, נטו			
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית ⁽²⁾			
(0.2)	(0.1)	(0.1)	(0.2)
הוצאות ריבית			
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב			
0.2	0.2	-	-
3.4	3.2	1.0	1.4
3.6	3.4	1.0	1.4
סך הכל כלול בהכנסות ריבית			

(1) כולל השפעת יחסי הגידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3: הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים		לשלושה חודשים	
שהסתיימו ביום 30		שהסתיימו ביום 30	
בספטמבר		בספטמבר	
2018	2019	2018	2019
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים			
0.5	(1.5)	0.7	(0.8)
הכנסות הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים (1)			
0.5	(1.5)	0.7	(0.8)
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים			
א.2. מהשקעה באיגרות חוב			
0.7	2.8	0.4	1.0
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה (2)			
0.7	2.8	0.4	1.0
סך הכל מהשקעה באג"ח			
-	0.5	-	0.5
א.3. הפרשי שער, נטו			
0.7	-	0.7	-
א.4. רווחים מממוש החזקת מניות הבורסה (3)			
סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
1.9	1.8	1.8	0.7

(1) למעט השפעת יחסי גידור.

(2) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) לפרטים נוספים ראה באור 2.5.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2018	2019	2018	2019	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽¹⁾				
0.1	0.1	-	-	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
0.1	0.1	-	-	סך הכל מפעילויות מסחר ⁽²⁾
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון:				
0.1	0.1	-	-	חשיפה למניות
0.1	0.1	-	-	סך הכל

(1) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(2) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

באור 4 : רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 וביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(3.2)	(4.5)	1.3	יתרה ליום 30 ביוני 2019 (בלתי מבוקר)
(1.6)	(1.7)	0.1	שינוי נטו במהלך התקופה
(4.8)	(6.2)	1.4	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)
0.4	0.8	(0.4)	יתרה ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)
(0.5)	(0.4)	(0.1)	שינוי נטו במהלך התקופה
(0.1)	0.4	(0.5)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 וביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(5.4)	(4.3)	(1.1)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
0.6	(1.9)	2.5	שינוי נטו במהלך התקופה
(4.8)	(6.2)	1.4	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)
2.2	0.6	1.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(2.3)	(0.2)	(2.1)	שינוי נטו במהלך התקופה
(0.1)	0.4	(0.5)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2018 (מבוקר)

רווח כולל אחר			
סך הכל רווח כולל אחר	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
2.2	0.6	1.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(7.6)	(4.9)	(2.7)	שינוי נטו במהלך התקופה
(5.4)	(4.3)	(1.1)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

באור 4: רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 וביום 30 בספטמבר 2018

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						בלתי מבוקר
2018			2019			
לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה						
לפי שווי הוגן						
0.1	(0.1)	0.2	0.7	(0.4)	1.1	רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד(1)						
(0.2)	0.2	(0.4)	(0.6)	0.4	(1.0)	
(0.1)	0.1	(0.2)	0.1	-	0.1	שינוי נטו במהלך התקופה
הטבות לעובדים						
(0.3)	0.2	(0.5)	(1.8)	0.9	(2.7)	הפסד אקטוארי נטו
(0.1)	-	(0.1)	0.1	-	0.1	רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד(2)
(0.4)	0.2	(0.6)	(1.7)	0.9	(2.6)	שינוי נטו במהלך התקופה
(0.5)	0.3	(0.8)	(1.6)	0.9	(2.5)	סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. לפירוט נוסף ראה באור 8א.

באור 4: רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 וביום 30 בספטמבר 2018

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018			2019		
לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	לפני מס	השפעת המס	לאחר מס
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
הפסדים (רווחים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(1.6)	0.9	(2.5)	4.3	(2.2)	6.5
רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד (1)					
(0.5)	0.2	(0.7)	(1.8)	1.0	(2.8)
(2.1)	1.1	(3.2)	2.5	(1.2)	3.7
שינוי נטו במהלך התקופה הטבות לעובדים					
הפסד אקטוארי נטו					
(0.1)	0.1	(0.2)	(3.0)	1.5	(4.5)
(0.1)	-	(0.1)	1.1	(0.5)	1.6
(0.2)	0.1	(0.3)	(1.9)	1.0	(2.9)
(2.3)	1.2	(3.5)	0.6	(0.2)	0.8
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018			
מבוקר	לפני מס	השפעת המס	לאחר מס
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	(3.5)	1.2	(2.3)
רווחים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	(0.6)	0.2	(0.4)
רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד (1)	(4.1)	1.4	(2.7)
שינוי נטו במהלך התקופה			
הטבות לעובדים	(7.4)	2.6	(4.8)
הפסד אקטוארי נטו	(0.1)	-	(0.1)
רווחים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד(2)	(7.5)	2.6	(4.9)
שינוי נטו במהלך התקופה	(11.6)	4.0	(7.6)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה			

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. לפירוט נוסף ראה באור 8א.

באור 5: ניירות ערך

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)					30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן (1)	שווי הוגן (1)	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן (1)	שווי הוגן (1)
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל									
4.7	4.7	0.5	-	5.2	4.8	4.8	0.6	-	5.4
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון									
4.7	4.7	0.5	-	5.2	4.8	4.8	0.6	-	5.4
רווח כולל אחר מצטבר					רווח כולל אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן (1)	שווי הוגן (1)	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן (1)	שווי הוגן (1)
ב. ניירות ערך זמינים למכירה									
אגרות חוב-									
295.5	293.5	2.1	0.1	295.5	660.7	661.5	1.2	2.1	660.7
של ממשלת ישראל									
4.9	4.8	0.1	-	4.9	10.2	10.1	0.1	-	10.2
של מוסדות פיננסיים בישראל									
0.5	0.5	-	-	0.5	0.8	0.7	0.1	-	0.8
של אחרים בישראל									
300.9	298.8	2.2	0.1	300.9	671.7	672.3	1.4	2.1	671.7
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה									
305.6	303.5	2.7	0.1	306.1	676.5	677.1	2.0	2.1	677.1
סך כל ניירות הערך									

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב-ראה באור 2 ובאור 3.

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

באור 5: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון				
4.8	4.8	0.5	-	5.3
של אחרים בישראל				
4.8	4.8	0.5	-	5.3
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפדיון				
רווח כולל אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (1)
ב. אגרות חוב זמינות למכירה				
625.8	627.5	1.3	3.0	625.8
של ממשלת ישראל				
10.1	10.0	0.1	-	10.1
של מוסדות פיננסיים בישראל				
0.7	0.7	-	-	0.7
של אחרים בישראל				
636.6	638.2	1.4 ⁽²⁾	3.0 ⁽²⁾	636.6
סך כל אגרות חוב זמינות למכירה				
סך כל ניירות הערך				
641.4	643.0	1.9	3.0	641.9

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב-ראה באור 2 ובאור 3.

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

באור 5: ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

בלתי מבוקר			30 בספטמבר 2019
			פחות מ-12 חודשים
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		סה"כ
	0-20%		
אגרות חוב -			
של ממשלת ישראל	69.7	(0.1)	(0.1)
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	69.7	(0.1)	(0.1)

בלתי מבוקר			30 בספטמבר 2018		
			פחות מ-12 חודשים		
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	12 חודשים ומעלה	
	0-20%			0-20%	סה"כ
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	265.9	(1.5)	13.7	(0.6)	(0.6)
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	265.9	(1.5)	13.7	(0.6)	(0.6)

מבוקר			31 בדצמבר 2018		
			פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾		
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	12 חודשים ומעלה ⁽²⁾	
	0-20% ⁽³⁾			0-20% ⁽³⁾	סה"כ
איגרות חוב					
של ממשלת ישראל	256.5	(2.5)	14.2	(0.5)	(0.5)
סך כל אגרות חוב זמינות למכירה	256.5	(2.5)	14.2	(0.5)	(0.5)

(1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.

(2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.

(3) השקעות שהפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.

באור 5: ניירות ערך (המשך)

ד. ביום 7 בספטמבר 2017, אישר בית המשפט תכנית הסדר, שהוגשה על ידי הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "הבורסה"), במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות. על פי תכנית ההסדר הוקצו לחברי הבורסה הנוכחיים מניות בבורסה, כשחלקו של הבנק הסתכם ב-0.15%.

ביום 29 בדצמבר 2017, פנתה הבורסה לבעלי מניותיה לקבל מהם הצעות למכירת מניותיה המוחזקות על ידם לבורסה או לצד ג' אליו תמחה הבורסה את זכותה לפי שיקול דעתה (להלן - "הרוכש"), במחיר המשקף לכלל מניות הבורסה שווי של 500 מיליון ש"ח.

ביום 18 בינואר 2018, נענה הבנק לפניית הבורסה והגיש לה הצעה למכירת 0.15% מהון מניות הבורסה המוחזקות על ידי הבנק.

ביום 27 באוגוסט 2018 הושלמה עסקה בה נמכרו החזקות הבנק בשיעור של 0.15% מהון המניות של הבורסה תמורת סך של כ- 0.7 מיליון ש"ח, אשר שולם לבנק, ומשקף שווי של 500 מיליון ש"ח לכלל הון המניות של הבורסה. בגין העסקה רשם הבנק בדוחות הרבעון השלישי של שנת 2018 רווח בסכום של כ- 0.6 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2019
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
863.2	25.0	888.2	2,089.8	2,978.0	יתרת חוב רשומה:
98.8	4,077.0	4,175.8	-	4,175.8	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
962.0	4,102.0	5,064.0	2,089.8	7,153.8	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
					סך הכל*
2.2	23.6	25.8	-	25.8	* מזה:
6.5	1.4	7.9	-	7.9	חובות בארגון מחדש
8.7	25.0	33.7	-	33.7	חובות פגומים אחרים
0.1	5.0	5.1	-	5.1	סך הכל חובות פגומים
24.4	18.2	42.6	-	42.6	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
33.2	48.2	81.4	-	81.4	חובות בעייתיים אחרים
					סך הכל חובות בעייתיים
					יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
14.9	3.8	18.7	-	18.7	שנבדקו על בסיס פרטני
0.6	39.4	40.0	-	40.0	שנבדקו על בסיס קבוצתי
15.5	43.2	58.7	-	58.7	סך הכל*
4.8	3.7	8.5	-	8.5	*מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2018
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
יתרת חוב רשומה:					
825.5	18.4	843.9	2,082.6	2,926.5	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
109.8	3,594.8	3,704.6	-	3,704.6	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
935.3	3,613.2	4,548.5	2,082.6	6,631.1	סך הכל*
* מזה:					
5.2	14.1	19.3	-	19.3	חובות בארגון מחדש
9.3	1.1	10.4	-	10.4	חובות פגומים אחרים
14.5	15.2	29.7	-	29.7	סך הכל חובות פגומים
4.2	6.6	10.8	-	10.8	חובות בפיקוד 90 ימים או יותר
17.3	15.2	32.5	-	32.5	חובות בעייתיים אחרים
36.0	37.0	73.0	-	73.0	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
17.7	3.3	21.0	-	21.0	שנבדקו על בסיס פרטני
0.8	35.6	36.4	-	36.4	שנבדקו על בסיס קבוצתי
18.5	38.9	57.4	-	57.4	סך הכל*
8.8	2.9	11.7	-	11.7	*מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

מבוקר					31 בדצמבר 2018
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
יתרת חוב רשומה:					
806.7	21.1	827.8	2,109.9	2,937.7	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
100.9	3,767.4	3,868.3	-	3,868.3	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
907.6	3,788.5	4,696.1	2,109.9	6,806.0	סך הכל*
* מזה:					
4.3	16.6	20.9	-	20.9	חובות בארגון מחדש
0.8	1.3	2.1	-	2.1	חובות פגומים אחרים
5.1	17.9	23.0	-	23.0	סך הכל חובות פגומים
4.8	6.4	11.2	-	11.2	חובות בפגור 90 ימים או יותר
17.1	15.8	32.9	-	32.9	חובות בעייתיים אחרים
27.0	40.1	67.1	-	67.1	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
12.1	3.9	16.0	-	16.0	שנבדקו על בסיס פרטני
0.8	37.3	38.1	-	38.1	שנבדקו על בסיס קבוצתי
12.9	41.2	54.1	-	54.1	סך הכל*
3.1	3.4	6.5	-	6.5	*מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)
16.4	44.4	60.8	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
-	1.7	1.7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.3)	(2.9)	(3.2)	מחיקות חשבונאיות
0.5	1.4	1.9	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.2	(1.5)	(1.3)	מחיקות חשבונאיות נטו
16.6	44.6	61.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
22.2	39.8	62.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(3.4)	2.1	(1.3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.2)	(3.1)	(3.3)	מחיקות חשבונאיות
0.7	1.6	2.3	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
0.5	(1.5)	(1.0)	מחיקות חשבונאיות נטו
19.3	40.4	59.7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			*מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
1.1	1.4	2.5	ליום 30 בספטמבר 2019
0.8	1.5	2.3	ליום 30 בספטמבר 2018

באור 6: סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)
13.8	42.7	56.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
1.3	5.1	6.4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(0.7)	(8.4)	(9.1)	מחיקות חשבונאיות
2.2	5.2	7.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
1.5	(3.2)	(1.7)	מחיקות חשבונאיות נטו
16.6	44.6	61.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)
22.2	37.9	60.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(1.3)	6.6	5.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(3.2)	(8.9)	(12.1)	מחיקות חשבונאיות
1.6	4.8	6.4	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(1.6)	(4.1)	(5.7)	מחיקות חשבונאיות נטו
19.3	40.4	59.7	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
			*מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
1.1	1.4	2.5	ליום 30 בספטמבר 2019
0.8	1.5	2.3	ליום 30 בספטמבר 2018

באור 7: אשראי לממשלה

הבנק הפקיד במחצית הראשונה של שנת 2014 סך של 618 מיליוני ש"ח צמודים למדד המחירים לצרכן ואינם נושאים ריבית, במסגרת מכרז של החשב הכללי למתן הלוואות לעובדי הוראה ומענקים מותנים לסטודנטים להוראה. תקופת ההתקשרות הינה ל-5 שנים עד ליום 30 ביוני 2019, כאשר החשב הכללי רשאי להאריך את ההסכם לשתי תקופות נוספות של עד שנה כל אחת. במהלך הרבעון השני של שנת 2019 האריך החשב הכללי את תקופת ההסכם לשנה נוספת. נכון ליום 30 בספטמבר 2019 סך הפקדון עומד על סך של 625.5 מיליוני ש"ח.

באור 8: פקדונות הציבור

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)		
			בישראל
			לפי דרישה
3,272.1	3,198.4	3,198.1	אינם נושאים ריבית
3,272.1	3,198.4	3,198.1	סה"כ לפי דרישה
3,601.5	3,321.9	3,474.9	לזמן קצוב
6,873.6	6,520.3	6,673.0	סך כל פקדונות הציבור*
			*מזה:
5,939.7	5,489.4	5,674.8	פקדונות של אנשים פרטיים
55.3	59.7	68.0	פקדונות של גופים מוסדיים
878.6	971.2	930.2	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל:

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)		
			תקרת הפקדון
5,229.3	4,946.6	4,988.2	עד 1
1,179.9	1,023.8	1,120.0	מעל 1 עד 10
464.4	549.9	564.8	מעל 10 עד 100
-	-	-	מעל 100 עד 500
6,873.6	6,520.3	6,673.0	סה"כ

באור 8א: זכויות עובדים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מהלכי התייעלות

ביום 12 בינואר 2016 הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון הבנק יתווה תכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. בהמשך למהלכי התייעלות בהם נקט הבנק בשנתיים האחרונות, ביום 14 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק את מהלכי ההתייעלות במסגרת תכנית רב-שנתית שעלותה הוערכה בכ- 3.5 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס). ביום 16 בספטמבר 2018 פורסם מכתב בנק ישראל שבו הוארך תוקפן של ביצוע תכניות ההתייעלות עד לשנת 2019. הארכת התוקף מאפשרת לתאגידים הבנקאיים להרחיב את תכנית ההתייעלות בתחום כח האדם. הבנק הרחיב את תכנית ההתייעלות שלו ברבעון הראשון של שנת 2019 אשר עלותה כ- 8.0 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס). העלות נזקפה לרווח כולל אחר בדוחות הכספיים של שנת 2018. בדוח רווח והפסד לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נכללו הוצאות בגין חשבונאות סילוק בסך של 1.3 מיליוני ש"ח.

מינוי מנכ"ל

ביום 23 ביוני 2019 החליט דירקטוריון הבנק למנות את מר גבריאל טייטל למנכ"ל הבנק החל מיום ה-26 ביולי 2019. עד לתאריך זה כיהן כסמנכ"ל, ראש אגף בנקאות ונכסי לקוחות של הבנק. ביום 26 ביולי 2019 סיים מר יעקב שורי את כהונתו כמנכ"ל הבנק.

א. הטבות מהותיות

(1) פיצויי פרישה

הנחת הבנק היא שכל עובד שיעזוב או יפרוש לפנסיה יקבל פיצויי פיטורין כחוק (שכר אחרון כפול ותק) או הנכס הנצבר לזכותו. נכסי עובדים מעבר לחובת הפיצויים נחשבים "נכסים עודפים" ואינם כלולים בחישוב האקטוארי. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות שיעור היוון, גידול בתגמול, פיצויים מוגדלים, פרישה ותמותה. קיימות הפרשות לפיצויי פרישה, כפי שנכללו במסגרת צעדי התייעלות שתוכננו לחמש השנים.

(2) מענק יובל

עובדי הבנק זכאים למענק יובל בתום עשרים וחמש שנות עבודה בבנק. במאזן נכללו עתודות מתאימות, הנמדדות על בסיס אקטוארי, תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות: שיעור היוון, גידול בתגמול פרישה ותמותה.

(3) ימי מחלה שלא נוצלו

עובדי הבנק זכאים לפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו עם פרישתם לפנסיה. במאזן נכללו עתודות מתאימות, הנמדדות על בסיס אקטוארי, תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות: שיעור היוון, גידול בתגמול פרישה ותמותה.

(4) הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הבנק זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם (הטבות כגון: שי לחג, השתתפות בפעילות נופש וכו'). התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות לרבות שיעור היוון, גידול בתגמול, פרישה ותמותה.

ב. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

(1) מחויבות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2019	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2018	2019
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
65.8	65.8	71.3	65.4	69.2	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
3.1	2.3	2.3	0.7	0.8	עלות השירות
2.2	1.7	1.5	0.6	0.5	עלות ריבית
2.9	(1.8)	9.9	1.1	4.9	הפסד (רווח) אקטוארי
(2.7)	(0.9)	(10.3)	(0.7)	(0.7)	הטבות ששולמו
71.3	67.1	74.7	67.1	74.7	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופה
70.1	65.7	73.1	65.7	73.1	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופה
הטבות אחרות לאחר פרישה					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2019	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2018	2019
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
16.4	16.4	15.7	15.7	16.6	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
0.6	0.4	0.4	0.1	0.1	עלות השירות
0.6	0.4	0.3	0.2	0.1	עלות ריבית
(1.3)	(0.6)	2.9	0.3	1.9	הפסד (רווח) אקטוארי
(0.6)	(0.3)	(0.8)	-	(0.2)	הטבות ששולמו
15.7	16.3	18.5	16.3	18.5	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופה
15.6	16.2	18.4	16.2	18.4	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופה

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
63.9	63.9	61.3	63.1	63.2	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה תשואה בפועל על נכסי התכנית הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי הטבות ששולמו
(3.9)	(1.1)	9.8	1.4	4.6	
3.9	2.9	3.0	1.0	1.0	
(2.6)	(0.9)	(5.3)	(0.7)	-	
61.3	64.8	68.8	64.8	68.8	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*
10.0	(2.3)	5.9	(2.3)	5.9	

* נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

ג. סכומים שהוכרו במאזן

תכניות פיצויים			
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
10.0	2.3	5.9	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
10.0	2.3	5.9	התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה
הטבות אחרות לאחר פרישה			
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
15.7	16.3	18.5	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
15.7	16.3	18.5	התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

תכניות פיצויים		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
9.5	1.7	9.3
9.5	1.7	9.3

הפסד אקטוארי נטו

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

הטבות אחרות לאחר פרישה		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
(2.9)	2.3	0.1
(2.9)	2.3	0.1

רווח אקטוארי נטו

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

(2) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
3.1	2.3	2.3	0.7	0.8	עלות שירות
2.2	1.7	1.5	0.6	0.5	עלות ריבית
(2.0)	(1.5)	(1.5)	(0.5)	(0.5)	תשואה חזויה על נכסי תכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
0.2	0.1	0.5	-	0.1	הפסד אקטוארי נטו
-		1.3		0.1	סילוק
3.5	2.6	4.1	0.8	1.0	סך עלות ההטבה, נטו
הטבות אחרות לאחר פרישה					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
0.6	0.4	0.3	0.1	0.1	עלות שירות
0.6	0.4	0.3	0.2	0.1	עלות ריבית
-					הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
(0.3)	(0.2)	(0.1)	(0.1)	-	רווח אקטוארי נטו
0.9	0.6	0.5	0.2	0.2	סך עלות ההטבה, נטו

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו (ברווח) הפסד כולל אחר לפני השפעת מס

תכניות פיצויים					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
8.7	0.8	1.6	0.2	0.8	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(0.2)	(0.1)	(0.5)	-	(0.1)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
-	-	(1.3)	-	(0.1)	הפסד מסילוק
8.5	0.7	(0.2)	0.2	0.6	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
3.5	2.6	4.1	0.8	1.0	סך עלות ההטבה, נטו
12.0	3.3	3.9	1.0	1.6	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר
הטבות אחרות לאחר פרישה					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
(1.3)	(0.6)	2.9	0.3	1.9	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
0.3	0.2	0.1	0.1	-	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
(1.0)	(0.4)	3.0	0.4	1.9	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
0.9	0.6	0.5	0.2	0.2	סך עלות ההטבה, נטו
(0.1)	0.2	3.5	0.6	2.1	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהכנסה בשנת 2019 לפני השפעת מס

(בלתי מבוקר)		הטבות אחרות לאחר פרישה
		תכניות פיצויים
הפסד (רווח) אקטוארי נטו		2.0
סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר		(0.1)

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה		
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
2.1%	1.6%	0.8%

שיעור היוון

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2018	2019	2018	2019	2018	2019
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
1.4-1.5	1.5-2.1	1.5-1.8	1.4-1.5	1.6-1.8	0.8-1.4

שיעור היוון

ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה	
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר	
2018	
(מבוקר)	
1.4-1.9	

שיעור היוון

באור 8א: זכויות עובדים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

תכניות פיצויים					
גידול בנקודת אחוז אחת			קיטון בנקודת אחוז אחת		
30 בספטמבר	31 בדצמבר		30 בספטמבר	31 בדצמבר	
2019	2018		2019	2018	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
(0.6)	(0.3)	(0.1)	1.1	0.7	0.5

שיעור היוון

הטבות אחרות לאחר פרישה					
גידול בנקודת אחוז אחת			קיטון בנקודת אחוז אחת		
30 בספטמבר	31 בדצמבר		30 בספטמבר	31 בדצמבר	
2019	2018		2019	2018	
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	
(2.3)	(1.9)	(0.1)	2.8	2.3	0.5

שיעור היוון

ג. תזרימי מזומנים

הפקדות בפועל					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2019*	2018	2019	2018	2019	2018
(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
3.9	0.9	1.0	2.9	2.9	3.8

הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לקופות לתכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך שנת 2019.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. החל מיום 1 בינואר 2019, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 30%.

(1) יעד הלימות הון

יעד ההון נקבע בתהליך בחינת הנאותות השנתית (ICAAP), תהליך פנימי להערכת פרופיל הסיכון של הבנק והקצאת ההון הנדרשת בגינו. במסגרת התהליך בוצעה הקצאת הון משלימה בגין מוקדי סיכון שנכללו בנדבך הראשון וכן בגין מוקדי סיכון חדשים שזוהו אשר אינם נכללים בנדבך הראשון. ע"פ מכתב של בנק ישראל מיום 4 במרס 2019 אושר לבנק להגיש את מסמך ה-ICAAP אחת לשנתיים. עם זאת בהתאם להוראת נב"ת 221 בנושא הערכת נאותות הלימות ההון, הבנק נדרש להביא לאישור מסמך מקוצר הכולל את יעדי ההון של הבנק המחושבים על בסיס דרישות ההון. יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדיקטוריון במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני 31 בדצמבר 2018, אשר אושר ביום 23 ביוני 2019, הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10.5% עד ליום 31 בדצמבר 2021, ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31 בדצמבר 2021.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.0% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-10%.

יחסי הון ליבה מינימליים הנדרשים מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי הינו יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% ויחס הון כולל בשיעור של 12.5% החל מיום 1 בינואר 2015.

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. הלימות הון (המשך)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, הון הרגולטורי ויחס ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי-הוראות מעבר":

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
650.2	(2) 632.0	(2) 708.8	א. הון לצורך חישוב יחס ההון:
53.8	51.7	55.3	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
704.0	683.7	764.1	הון רובד 2, לאחר ניכויים
			סך הכל הון כולל
			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
(1)4,527.5	4,378.3	4,792.8	סיכון אשראי
6.6	5.4	3.5	סיכויי שוק
451.8	441.5	482.9	סיכון תפעולי
4,985.9	4,825.2	5,279.2	סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			ג. יחס ההון לרכיבי סיכון:
13.04%	13.10%	13.43%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.12%	14.17%	14.47%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)9.0%	(1) 9.0%	(1) 9.0%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
(1)12.5%	(1) 12.5%	(1) 12.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

(1) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 5.4 מיליוני ש"ח ב- 30.9.19, 1.3 מיליוני ש"ח ב- 30.9.18 ו- 6.6 מיליוני ש"ח ב- 31.12.18, בשל התאמות בגין תכנית ההתייעלות.

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון- ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחדות בהדרגה על פני 5 שנים עד ליום 30 בספטמבר 2021. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ראה סעיפים 3 ו-4 להלן.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
1. הון עצמי רובד 1		
713.0	640.3	653.2
(9.6)	(9.6)	(9.6)
703.4	630.7	643.6
הון הבדלים בין הון לבין הון עצמי רובד 1 סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים		
התאמות פיקוחיות וניכויים:		
5.4	1.3	6.6
708.8	632.0	650.2
סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות- הון עצמי רובד 1 סך הכול הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		
2. הון רובד 2		
2.9	3.8	3.8
52.4	47.9	50.0
55.3	51.7	53.8
הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים סך הון רובד 2, לפני ניכויים		
ניכויים:		
55.3	51.7	53.8
764.1	683.7	704.0
סך הכול הון רובד 2 סך הכל הון כולל		

(4) השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
יחס ההון לרכיבי סיכון:		
13.32%	13.06%	12.90%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות		
13.32%	13.06%	12.90%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות		
0.11%	0.04%	0.14%
השפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות		
13.43%	13.10%	13.04%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק (5א) רכיבי הון הנתונים לתנודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינוי בהיקף נכסי הסיכון של הבנק ומקדמי המרה, שינויים בהון כתוצאה משינויים ברווח וניכוי מההון.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות.
- השפעות השינויים בריבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הון של ניירות ערך זמינים למכירה.

להלן ניתוח השפעת השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2019:

השפעת השינוי ב-100 מיליוני ש"ח בהון עצמי רובד 1	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון
באחוזים	
1.89%	2.14%

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמידדה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%.

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
במיליוני ש"ח		
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
708.8	632.0	650.2
9,263.9	8,780.1	8,963.5
באחוזים		
7.65%	7.20%	7.25%
5%	5%	5%

הון רובד 1*

סך החשיפות

יחס המינוף

יחס המינוף המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

*להשפעת הוראת המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א(3) ו-א(4) לעיל.

באור 9: הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, ונותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים.

יחס כיסוי הנזילות ל-30.9.19 עומד על 204% לעומת 176% בתקופה המקבילה אשתקד.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
באחוזים		
204%	176%	180%
יחס כיסוי הנזילות*		
100%	100%	100%
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש ע"י המפקח על בנקים*		

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

באור 10: התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

התקשרויות בגין חוזי שכירות לזמן ארוך

השנה	30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
בשנה ראשונה	*1.5	*1.5	6.8
בשנה שניה	6.8	6.9	6.8
בשנה שלישית	6.7	6.9	6.9
בשנה רביעית	5.9	7.0	6.0
בשנה חמישית	5.7	6.1	5.8
מעל חמש שנים	30.5	36.6	30.8
	57.1	65.0	63.1

*לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

ב. תביעות משפטיות

לדעת הנהלת הבנק בהסתמך על חוות דעת משפטיות של יועצים משפטיים באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות ולגבי תביעות אשר לא תדחנה או תבוטלנה, נכללו בתמצית דוחות כספיים אלה הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות במקום בו נדרשה הפרשה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

נגד הבנק קיימות תביעות שונות במהלך העסקים הרגיל. לדעת ההנהלה, בהסתמך על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים בגין כל התביעות, שלא תדחנה ולא תבוטלנה. סכום החשיפה של הבנק בגין תביעות תלויות שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, אינה קלושה ואשר לא בוצעה בגינן הפרשה הינה כ- 0.7 מיליוני ש"ח.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(א) היקף הפעילות:

30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			(בלתי מבוקר)
נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סה"כ	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סה"כ	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים						
<u>חוזי ריבית</u>						
Swaps ⁽¹⁾						
84.3	25.6	109.9	84.8	20.1	104.9	
84.3	25.6	109.9	84.8	20.1	104.9	סך הכל
84.3	-	84.3	84.8	-	84.8	מזה: נגזרים מגדרים ⁽²⁾
<u>חוזי מטבע חוץ</u>						
FORWARD						
-	5.0	5.0	-	21.4	21.4	חוזי
-	-	-	-	24.6	24.6	אופציות שנכתבו
-	-	-	-	24.3	24.3	אופציות שנקנו
-	5.0	5.0	-	70.3	70.3	סך הכל
<u>חוזים בגין מניות</u>						
אופציות שנכתבו						
-	11.0	11.0	-	9.5	9.5	אופציות שנקנו ⁽³⁾
-	11.0	11.0	-	9.5	9.5	סך הכל
-	22.0	22.0	-	19.0	19.0	סך הכל סכום נקוב
84.3	52.6	136.9	84.8	109.4	194.2	

- (1) מזה: Swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 104.9 מיליוני ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2018 109.9 מיליוני ש"ח).
- (2) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת ריבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הריבית הגלום באגרות חוב במט"ח בריבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.
- (3) מזה: נסחרים בבורסה בסך 3.3 מיליון ש"ח (30.9.18 - 3.4 מיליון ש"ח).

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(א) היקף הפעילות:

31 בדצמבר 2018			(מבוקר)
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים			
חוזי ריבית			
122.0	26.3	95.7	Swaps ⁽¹⁾
122.0	26.3	95.7	סך הכל
95.7	-	95.7	מזה: נגזרים מגדרים ⁽²⁾
חוזי מטבע חוץ			
10.3	10.3	-	חוזי FORWARD
0.7	0.7	-	אופציות שנכתבו
0.7	0.7	-	אופציות שנקנו
11.7	11.7	-	סך הכל
חוזים בגין מניות			
20.7	20.7	-	אופציות שנכתבו
20.7	20.7	-	אופציות שנקנו ⁽³⁾
41.4	41.4	-	סך הכל
175.1	79.4	95.7	סך הכל סכום נקוב

- (1) מזה: Swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 122.0 מיליוני ש"ח.
 (2) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת ריבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הריבית הגלום באגרות חוב במט"ח בריבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.
 (3) מזה: נסחרים בבורסה בסך 14.0 מיליון ש"ח.

30 בספטמבר 2019						(בלתי מבוקר)
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סה"כ	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סה"כ	
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
5.6	0.5	5.1	-	-	-	חוזי ריבית
5.1	-	5.1	-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
1.3	1.3	-	0.8	0.8	-	חוזי מטבע חוץ
0.1	0.1	-	0.1	0.1	-	חוזים בגין מניות
7.0	1.9	5.1	0.9	0.9	-	סה"כ נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
7.0	1.9	5.1	0.9	0.9	-	יתרה מאזנית

ראה הערה בעמוד הבא.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2018						(בלתי מבוקר)
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
0.8	0.5	0.3	1.3	1.0	0.3	חוזי ריבית
0.3	-	0.3	0.3	-	0.3	מזה: נגזרים מגדרים
0.2	0.2	-	0.2	0.2	-	חוזים בגין מניות
1.0	0.7	0.3	1.5	1.2	0.3	סה"כ נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽¹⁾
1.0	0.7	0.3	1.5	1.2	0.3	יתרה מאזנית
31 בדצמבר 2018						(מבוקר)
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים						
2.1	0.7	1.4	0.6	0.6	-	חוזי ריבית
1.4	-	1.4	-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
0.1	0.1	-	0.1	0.1	-	חוזי מטבע חוץ
0.1	0.1	-	0.1	0.1	-	חוזים בגין מניות
2.3	0.9	1.4	0.8	0.8	-	סה"כ נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽¹⁾
2.3	0.9	1.4	0.8	0.8	-	יתרה מאזנית

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.1 מיליוני ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2018 - 0.1 מיליוני ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2018 - אינו מהותי).

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. גידור חשבונאי

(בלתי מבוקר)		
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	
הכנסות (הוצאות) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	

1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)

רווח מגידור שווי הוגן		
חוזי ריבית		
- פריטים מגודרים	1.4	4.5
- נגזרים מגודרים	(1.2)	(4.6)

(בלתי מבוקר)		ליום 30 בספטמבר 2019
--------------	--	----------------------

התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים יחסי גידור קיימים	הערך בספרים של הפריט המגודר	
---	--------------------------------	--

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

ניירות ערך - המסווגים כזמינים למכירה	96.3	5.1
--------------------------------------	------	-----

(בלתי מבוקר)		
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	
הכנסות (הוצאות) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	

הפסד שהוכר בהוצאות מפעילות במכשירים נגזרים (1)

3. השפעת נגזרים שלא יועדו במכשירים מגודרים על דוח רווח והפסד

נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגודרים:		
חוזי ריבית		
חוזי מטבע חוץ	0.1	(0.5)
	(4.6)	(4.6)

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019		
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)					
בנקים	אחרים	סה"כ	בנקים	אחרים	סה"כ	בנקים	אחרים	סה"כ
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים								
0.8	-	0.8	1.5	-	1.5	0.9	0.8	0.1
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾								
3.2	-	3.2	2.3	-	2.3	2.2	0.3	1.9
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים								
4.0	-	4.0	3.8	-	3.8	3.2	1.2	2.0
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים								
2.3	0.2	2.1	1.0	0.2	0.8	6.4	0.1	6.3

(1) ההפרש אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

באור 11: פעילות במכשירים נגזרים - היקף סיכוני אשראי ובמועדי פרעון (המשך)

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

(ג) פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים

בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)				
				חוזי ריבית
				חוזי מטבע חוץ
				חוזים בגין מניות
				סה"כ

	עד 3 חודשים	מכל 3 חודשים ועד שנה	מכל שנה ועד 5 שנים	מכל 5 שנים	סה"כ
30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)	10.1	9.8	13.6	103.4	136.9

סה"כ	מעל עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
175.1	34.5	14.0	11.4	115.2

באור 12א: מגזרי פעילות פיקוחיים

א. הגדרות

- **אנשים פרטיים** - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק.
- **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- **משקי בית** - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- **עסק** - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
- **מחזור פעילות** - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
- **עסק זעיר** - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח.
- **עסק קטן** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליוני ש"ח וקטן מ- 50 מיליוני ש"ח.
- **עסק בינוני** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליוני ש"ח וקטן מ- 250 מיליוני ש"ח.
- **עסק גדול** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליוני ש"ח.
- **גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, בעיקר בחשבונות עסקיים בתחום הנדלן, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי שווי הפעילות הצפוי מהפעילות הרלוונטית של הלקוח.

- **מגזר ניהול פיננסי** - כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים.

ב. העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- הכנסות ריבית נטו - כוללות את:
 - המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
 - ריבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשויכים לכל מגזר).
 - הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
 - הכנסות שאינן מריבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מריבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.
 - הוצאות תפעוליות - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות הישירות בסניפי הבנק ובהנהלה המרכזית, הנובעות ממתן שירותים ללקוחות המגזר, וזאת, בהתבסס על תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות עם הלקוח לתשומות עבודה ולעלויות ישירות אחרות. יתר ההוצאות הישירות במטה, מועמסות על המגזר על בסיס פרמטרים ומפתחות העמסה המזוהים עם פעילות היחידה העסקית. ההוצאות העקיפות מועמסות על בסיס מפתחות העמסה קבועים.
 - מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסימיות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.
 - תשואה להון - מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. ההון המוקצה למגזר כולל את ההון הנדרש בגין סיכונים אשראי ובגין הסיכון התפעולי.
- ג. שינוי סיווג - חלק מנתוני ההשוואה לתקופה המקבילה אשתקד טיבו בדוח זה, ובכלל זה טיבו בשיוך לקוחות למגזרים השונים.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ד. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ פעילות בישראל	סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים גדולים	עסקים גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	משקי בית	
58.1	(0.6)	-	0.9	2.3	6.2	-	0.4	49.3	הכנסות ריבית מחיצוניים
4.3	6.3	-	(0.1)	-	(0.3)	-	0.1	(1.6)	הוצאות ריבית לחיצוניים
									הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
62.4	5.7	-	0.8	2.3	5.9	-	0.5	47.7	מחיצוניים
-	(0.6)	-	0.1	(0.5)	-	0.1	-	0.9	בינמגזרי
62.4	5.1	-	0.9	1.8	5.9	0.1	0.5	48.6	סך הכנסות ריבית, נטו
21.7	0.7	0.1	0.8	0.4	3.3	0.5	2.5	15.9	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית מחיצוניים
84.1	5.8	0.1	1.7	2.2	9.2	0.6	3.0	64.5	סך הכנסות
1.7	-	-	(0.3)	(0.3)	0.6	-	-	1.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
48.8	0.4	-	0.9	3.1	2.9	0.2	1.8	41.3	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
33.6	5.4	0.1	1.1	(0.6)	5.7	0.4	1.2	21.5	רווח (הפסד) לפני מיסים
11.6	1.9	0.1	0.4	(0.3)	2.0	0.1	0.4	7.4	הפרשה למסים על הרווח
22.0	3.5	-	0.7	(0.3)	3.7	0.3	0.8	14.1	רווח נקי
8,305.2	3,430.9	-	126.4	339.1	471.5	1.9	538.8	3,935.4	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
4,874.3	-	-	126.4	339.1	471.5	1.9	538.8	3,935.4	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
5,064.0	-	-	94.8	294.1	573.1	1.2	597.6	4,100.8	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
33.7	-	-	-	0.2	8.5	-	-	25.0	יתרת חובות פגומים
5.1	-	-	-	-	0.1	-	-	5.0	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
7,607.1	314.5	66.1	236.9	154.4	490.5	128.8	472.0	6,215.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
6,843.3	-	66.1	235.3	151.7	483.5	128.7	-	5,778.0	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור (1)
6,873.6	-	55.3	226.7	236.3	415.6	119.9	-	5,819.8	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
5,186.3	512.6	0.9	47.8	307.5	672.9	3.3	1,035.0	3,641.3	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
5,322.3	470.9	1.3	83.8	273.7	674.7	8.5	1,004.3	3,809.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
4,040.7	-	3.8	492.1	107.4	42.0	480.9	-	2,914.5	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
51.0	-	-	0.7	1.7	5.5	-	0.4	43.1	פיצול הכנסות ריבית נטו
6.3	-	-	0.2	0.1	0.4	0.1	0.1	5.5	- מרווח מפעילות מתן אשראי
5.1	5.1	-	-	-	-	-	-	-	- מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
									- אחר
62.4	5.1	-	0.9	1.8	5.9	0.1	0.5	48.6	סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית
									סה"כ
47.1	0.4	0.1	6.2	4.0	0.1	-	4.2	61.7	הכנסות ריבית מחיצוניים
(2.9)	-	-	(0.1)	(0.2)	0.2	-	(0.2)	(3.2)	הכנסות (הוצאות) ריבית לחיצוניים
									הוצאות (הכנסות) ריבית, נטו:
44.2	0.4	0.1	6.1	3.8	0.3	-	4.0	58.5	מחיצוניים
(0.9)	-	-	(0.1)	-	-	-	1.0	-	בינמגזרי
43.3	0.4	0.1	6.0	3.8	0.3	-	5.0	58.5	סך הכנסות ריבית, נטו
15.8	2.9	0.4	2.8	0.8	0.3	-	1.8	21.9	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
59.1	3.3	0.5	8.8	4.6	0.6	-	6.8	80.4	סך הכנסות
2.1	-	-	(1.4)	(2.0)	-	-	-	(1.3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
42.1	2.3	0.2	5.8	0.8	0.4	0.1	0.5	49.9	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
14.9	1.0	0.3	4.4	5.8	0.2	(0.1)	6.3	31.8	רווח (הפסד) לפני מיסים
5.6	0.3	0.1	1.6	2.2	0.1	-	2.3	11.9	הפרשה למסים על הרווח
9.3	0.7	0.2	2.8	3.6	0.1	(0.1)	4.0	19.9	רווח (הפסד) נקי
3,544.7	525.2	1.1	619.9	248.8	65.8	0.1	3,297.4	7,777.8	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
3,544.7	525.2	1.1	619.9	248.8	65.8	0.1	-	4,480.4	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
3,612.3	530.5	0.9	637.9	238.8	58.6	-	-	4,548.5	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
15.2	-	-	6.9	7.6	-	-	-	29.7	יתרת חובות פגומים
6.6	-	-	4.2	-	-	-	-	10.8	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
5,711.6	467.0	91.6	529.3	333.8	132.3	79.9	271.3	7,149.8	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
5,245.3	-	91.5	522.6	331.4	131.7	79.9	-	6,402.4	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
5,394.0	-	95.4	532.5	326.6	112.1	59.7	-	6,520.3	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
3,325.3	982.5	2.1	626.8	264.6	45.1	0.3	614.2	4,878.4	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(1),(2)}
3,364.5	1,019.0	1.6	621.1	274.2	35.5	0.1	528.2	4,825.2	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
2,999.7	-	340.9	113.8	71.1	434.5	-	-	3,960.0	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(1),(3)}
									פיצול הכנסות ריבית נטו
39.4	0.4	-	5.7	3.5	0.4	-	-	49.0	- מרווח מפעילות מתן אשראי
3.9	-	0.1	0.3	0.3	(0.1)	-	-	4.5	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
-	-	-	-	-	-	-	5.0	5.0	- אחר
43.3	0.4	0.1	6.0	3.8	0.3	-	5.0	58.5	סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2019									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	עסקים בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית
144.2	1.3	-	19.4	7.2	1.7	-	21.6	194.1	
(11.5)	0.1	(0.1)	(0.9)	(0.6)	(0.8)	(0.2)	3.0	(11.1)	
132.7	1.4	(0.1)	18.5	6.6	0.9	(0.2)	24.6	183.0	הכנסות ריבית מחיצוניים
9.5	-	0.5	(0.4)	(0.2)	0.9	0.3	(10.6)	-	הוצאות ריבית לחיצוניים
142.2	1.4	0.4	18.1	6.4	1.8	0.1	14.0	183.0	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
47.4	8.0	1.3	9.5	1.9	2.0	0.1	1.9	64.1	מחיצוניים
189.6	9.4	1.7	27.6	8.3	3.8	0.2	15.9	247.1	בינמגזרי
5.1	-	-	1.4	(1.1)	1.0	-	-	6.4	סך הכנסות ריבית, נטו
125.5	5.6	0.6	11.8	5.2	2.8	0.2	1.4	147.5	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
59.0	3.8	1.1	14.4	4.2	-	-	14.5	93.2	סך הכנסות
21.5	1.4	0.4	5.3	1.5	-	-	5.3	34.0	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
37.5	2.4	0.7	9.1	2.7	-	-	9.2	59.2	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
3,817.2	534.8	1.1	548.9	290.7	89.6	0.2	3,496.7	8,244.4	רווח (הפסד) לפני מיסים
3,817.2	534.8	1.1	548.9	290.7	89.6	0.2	-	4,747.7	הפרשה למסים על הרווח
4,100.8	597.6	1.2	573.1	294.1	94.8	-	-	5,064.0	רווח (הפסד) נקי
25.0	-	-	8.5	0.2	-	-	-	33.7	יתרה ממוצעת של נכסים (1)
5.0	-	-	0.1	-	-	-	-	5.1	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
6,128.4	472.0	114.0	449.1	256.0	269.1	62.7	285.7	7,565.0	יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
5,656.4	-	113.9	441.7	253.1	268.1	62.7	-	6,795.9	יתרת חובות פגומים
5,819.8	-	119.9	415.6	236.3	226.7	55.3	-	6,873.6	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
3,606.8	1,036.6	2.4	661.1	311.4	41.6	0.9	515.6	5,139.8	יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
3,710.7	1,031.4	5.0	696.1	299.7	60.3	0.8	506.6	5,279.2	מזה: יתרת ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
2,875.0	-	410.8	102.7	91.5	474.2	1.9	-	3,956.1	יתרת ממוצעת של נכסים בניהול (1) (2) (3)
126.1	1.3	-	16.8	5.8	1.3	-	-	150.0	פיצול הכנסות ריבית נטו
16.1	0.1	0.4	1.3	0.6	0.5	0.1	-	19.0	- מרווח מפעילות מתן אשראי
-	-	-	-	-	-	-	14.0	14.0	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
142.2	1.4	0.4	18.1	6.4	1.8	0.1	14.0	183.0	- אחר
									סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2018									(בלתי מבוקר)
פעילות ישראל									
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל	משקי בית	
136.4	1.2	0.6	18.9	8.2	1.3	12.3	177.7		הכנסות ריבית מחיצוניים
(11.0)	-	(0.3)	(1.0)	(0.6)	(0.1)	(0.5)	(13.5)		הוצאות ריבית לחיצוניים
125.4	1.2	0.3	17.9	7.6	1.2	-	164.2		הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
0.8	-	-	-	-	-	(0.8)	-		מחיצוניים
126.2	1.2	0.3	17.9	7.6	1.2	-	164.2		בינמגזרי
46.5	8.6	1.0	9.9	1.9	0.9	2.0	62.3		סך הכנסות ריבית, נטו
172.7	9.8	1.3	27.8	9.5	2.1	13.0	226.5		הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
6.6	-	-	0.7	(2.0)	-	-	5.3		סך הכנסות
118.7	6.2	0.7	15.4	2.9	1.1	1.4	140.6		הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
47.4	3.6	0.6	11.7	8.6	1.0	(0.3)	80.6		הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
17.6	1.3	0.2	4.3	3.2	0.4	(0.1)	29.9		רווח (הפסד) לפני מיסים
29.8	2.3	0.4	7.4	5.4	0.6	(0.2)	50.7		הפרשה למסים על הרווח
3,428.2	513.0	1.1	617.1	251.8	77.2	0.1	7,705.4		רווח (הפסד) נקי
3,428.2	513.0	1.1	617.1	251.8	77.2	0.1	4,375.5		יתרה ממוצעת של נכסים (1)
3,612.3	530.5	0.9	637.9	238.8	58.6	-	4,548.5		מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור (1)
15.2	-	-	6.9	7.6	-	-	29.7		יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
6.6	-	-	4.2	-	-	-	10.8		יתרת חובות פגומים
5,559.7	457.0	88.6	551.7	301.4	253.1	65.1	7,093.5		יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
5,102.7	-	88.5	545.2	298.8	252.3	65.1	6,352.6		יתרה ממוצעת של התחייבויות (1)
5,394.0	-	95.4	532.5	326.6	112.1	59.7	6,520.3		מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור (1)
3,247.7	909.3	1.9	637.4	245.0	64.9	0.3	4,982.8		יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
3,364.5	1,019.0	1.6	621.1	274.2	35.5	0.1	4,825.2		יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (1),(2)
2,956.7	-	346.5	104.2	43.3	430.9	-	3,881.6		יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח (2)
115.7	1.2	-	16.9	7.0	1.1	-	140.7		יתרה ממוצעת של נכסים בניהול (1) (3)
10.5	-	0.3	1.0	0.6	0.1	-	12.5		פיצול הכנסות ריבית נטו
-	-	-	-	-	-	-	11.0		- מרווח מפעילות מתן אשראי
126.2	1.2	0.3	17.9	7.6	1.2	-	164.2		- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
									- אחר

ראה הערות בסוף הבאור.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018								(מבוקר)
פעילות ישראל								
משקי בית								
סה"כ	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ פעילות בישראל
175.1	1.7	-	22.8	12.7	2.0	-	26.4	239.0
8.0	-	(0.1)	0.6	0.7	1.0	0.1	6.6	16.9
167.1	1.7	0.1	22.2	12.0	1.0	(0.1)	19.8	222.1
4.1	-	0.3	(0.9)	(0.2)	0.7	0.2	(4.2)	-
171.2	1.7	0.4	21.3	11.8	1.7	0.1	15.6	222.1
62.0	11.5	1.2	14.0	2.9	1.2	0.1	0.1	81.5
233.2	13.2	1.6	35.3	14.7	2.9	0.2	15.7	303.6
9.5	-	-	(0.5)	(2.0)	-	-	-	7.0
159.6	8.1	0.6	19.1	3.8	1.7	0.4	1.8	187.0
64.1	5.1	1.0	16.7	12.9	1.2	(0.2)	13.9	109.6
23.8	1.9	0.4	6.1	4.8	0.5	(0.1)	5.2	40.7
40.3	3.2	0.6	10.6	8.1	0.7	(0.1)	8.7	68.9
3,564.5	516.5	0.6	557.1	309.6	87.4	-	3,319.9	7,839.1
3,564.5	516.5	0.6	557.1	309.6	87.4	-	-	4,519.2
3,788.1	528.7	0.4	567.4	266.6	72.7	0.9	-	4,696.1
17.9	-	-	3.0	2.1	-	-	-	23.0
6.4	-	-	0.2	4.6	-	-	-	11.2
5,627.3	459.3	83.1	459.6	325.1	275.3	63.9	384.2	7,218.5
5,168.0	-	83.0	453.7	321.8	274.4	63.9	-	6,364.8
5,568.9	-	105.9	428.6	303.6	198.0	68.0	-	6,673.0
3,303.5	932.1	1.7	628.6	257.9	60.2	0.6	730.7	4,983.2
3,525.7	1,023.5	1.3	594.3	310.0	41.0	2.1	511.5	4,985.9
2,991.5	-	287.9	145.0	52.0	426.3	-	-	3,902.7
156.6	1.7	-	19.9	11.1	1.5	-	-	189.1
14.6	-	0.4	1.4	0.7	0.2	0.1	-	17.4
-	-	-	-	-	-	-	15.6	15.6
171.2	1.7	0.4	21.3	11.8	1.7	0.1	15.6	222.1

הכנסות ריבית מחיצוניים
הוצאות ריבית מחיצוניים
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:
מחיצוניים
בינמגזרי
הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים
סך הכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
סך הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למסים על הרווח
רווח (הפסד) נקי
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
יתרת אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
יתרת חובות פגומים
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(1),(2)}
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(1),(3)}
פיצול הכנסות ריבית נטו:
- מרווח מפעילות מתן אשראי
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
- אחר
סך הכנסות ריבית, נטו

ראה הערות בעמוד הבא.

באור 12: מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הערות:

- (1) יתרות ממוצעות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסי משוקללים בסיכון- כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול- קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 12ב': מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. כללי

הבנק נותן מידע לגבי כל מגזר פעילות אשר מתקיימים בו שלושת התנאים הבאים:

- (1) עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות.
 - (2) תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
 - (3) קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.
- בסיס המידע למגזרי פעילות, כפי שנקבע בהוראה, נשען על "גישת ההנהלה", דהיינו נקודת המוצא הינה המידע המשמש לדיווח הפנימי להנהלה ולדירקטוריון, על פיו מתקבלות ההחלטות התפעוליות השוטפות והתחזיות לגבי הביצועים בעתיד.
- ההוראה קובעת, בנוסף, את דרישות הגילוי ואת אופן הצגת התוצאות הכספיות של המגזרים.
- בהתאם להוראה נקבעו מגזרי הפעילות בני הדיווח כדלקמן.
- מגזר בנקאי - המגזר מתחלק למגזר משקי בית, מגזר בנקאות פרטית ומגזר עסקי. המגזרים עוסקים במתן שירותים בנקאיים ובתיווך פיננסי.
 - מגזר ניהול פיננסי - מגזר הכולל את הפעילות בנוסטרו של הבנק ובנגזרים פיננסיים.

באור 12א: מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019					(בלתי מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
46.3	2.8	8.2	5.1	62.4	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
10.8	6.9	3.3	0.7	21.7	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
57.1	9.7	11.5	5.8	84.1	סך הכנסות
1.7	-	-	-	1.7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
34.9	6.9	6.6	0.4	48.8	הוצאות תפעוליות ואחרות
20.5	2.8	4.9	5.4	33.6	רווח לפני מיסים
7.0	1.0	1.7	1.9	11.6	הפרשה למיסים על הרווח
13.5	1.8	3.2	3.5	22.0	רווח נקי
3,856.3	124.1	925.3	3,373.3	8,279.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
3,957.2	124.6	923.6	-	5,005.3	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
4,394.4	1,775.6	703.6	-	6,873.6	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018					(בלתי מבוקר)
מגזר משקי בית*	מגזר בנקאות פרטית*	מגזר מסחרי/ עסקי*	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
41.5	2.5	9.5	5.0	58.5	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
10.3	6.7	3.1	1.8	21.9	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
51.8	9.2	12.6	6.8	80.4	סך הכנסות
2.1	-	(3.4)	-	(1.3)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
34.7	8.0	6.7	0.5	49.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
15.0	1.2	9.3	6.3	31.8	רווח לפני מיסים
5.6	0.5	3.5	2.3	11.9	הפרשה למיסים על הרווח
9.4	0.7	5.8	4.0	19.9	רווח נקי
3,341.3	141.4	997.8	3,236.5	7,717.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
3,411.5	142.1	994.9	-	4,548.5	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
3,934.1	1,760.1	826.1	-	6,520.3	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

*יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 12א: מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום					(בלתי מבוקר)
30 בספטמבר 2019					
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
135.8	8.6	24.6	14.0	183.0	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
32.2	20.3	9.7	1.9	64.1	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
168.0	28.9	34.3	15.9	247.1	סך הכנסות
5.2	-	1.2	-	6.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
104.9	21.5	19.7	1.4	147.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
57.9	7.4	13.4	14.5	93.2	רווח לפני מיסים
21.1	2.7	4.9	5.3	34.0	הפרשה למיסים על הרווח
36.8	4.7	8.5	9.2	59.2	רווח נקי
3,719.5	124.5	903.7	3,439.3	8,187.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
3,957.2	124.6	923.6	-	5,005.3	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
4,394.4	1,775.6	703.6	-	6,873.6	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום					(בלתי מבוקר)
30 בספטמבר 2018					
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
120.8	7.1	25.3	11.0	164.2	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
30.2	20.2	9.9	2.0	62.3	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
151.0	27.3	35.2	13.0	226.5	סך הכנסות
6.6	-	(1.3)	-	5.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
97.6	22.5	19.1	1.4	140.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
46.8	4.8	17.4	11.6	80.6	רווח לפני מיסים
17.3	1.8	6.5	4.3	29.9	הפרשה למיסים על הרווח
29.5	3.0	10.9	7.3	50.7	רווח נקי
3,223.1	140.6	1,011.8	3,269.5	7,645.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
3,411.5	142.1	994.9	-	4,548.5	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
3,934.1	1,760.1	826.1	-	6,520.3	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

*יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 12א: מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018					(מבוקר)
מגזר משקי בית	מגזר בנקאות פרטית	מגזר מסחרי/ עסקי	מגזר ניהול פיננסי	סה"כ מאוחד	
163.8	9.7	33.0	15.6	222.1	הכנסות ריבית נטו:
					מחיצוניים
40.8	27.0	13.6	0.1	81.5	הכנסות מימון שאינן מריבית:
					מחיצוניים
204.6	36.7	46.6	15.7	303.6	סך הכנסות
9.5	-	(2.5)	-	7.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
130.4	30.0	24.8	1.8	187.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
64.7	6.7	24.3	13.9	109.6	רווח לפני מיסים
24.0	2.5	9.0	5.2	40.7	הפרשה למיסים על הרווח
40.7	4.2	15.3	8.7	68.9	רווח נקי
3,351.5	144.3	1,023.4	3,259.8	7,779.0	יתרה ממוצעת של נכסים*
3,553.9	146.7	995.5	-	4,696.1	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
4,099.1	1,836.3	737.6	-	6,673.0	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

*יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת חודש.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום						בלתי מבוקר
30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
הפרשה להפסדי אשראי			הפרשה להפסדי אשראי			
אשראי לציבור			אשראי לציבור			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות						
59.7	38.3	21.4	58.2	43.0	15.2	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(1.3)	2.1	(3.4)	1.8	1.7	0.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(3.3)	(3.1)	(0.2)	(3.2)	(2.9)	(0.3)	מחיקות חשבונאיות
2.3	1.6	0.7	1.9	1.4	0.5	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(1.0)	(1.5)	0.5	(1.3)	(1.5)	0.2	מחיקות חשבונאיות נטו
57.4	38.9	18.5	58.7	43.2	15.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						יתרת הפרשה לתחילת שנה
2.3	1.5	0.8	2.6	1.4	1.2	גידול (קיטון) בהפרשה
-	-	-	(0.1)	-	(0.1)	יתרת ההפרשה לסוף התקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
2.3	1.5	0.8	2.5	1.4	1.1	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים
59.7	40.4	19.3	61.2	44.6	16.6	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום						בלתי מבוקר
30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019			
הפרשה להפסדי אשראי			הפרשה להפסדי אשראי			
אשראי לציבור			אשראי לציבור			
מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	מסחרי	פרטי אחר	סך הכל	
1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות						
58.1	36.5	21.6	54.1	41.2	12.9	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
5.0	6.5	(1.5)	6.3	5.2	1.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(12.1)	(8.9)	(3.2)	(9.1)	(8.4)	(0.7)	מחיקות חשבונאיות
6.4	4.8	1.6	7.4	5.2	2.2	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(5.7)	(4.1)	(1.6)	(1.7)	(3.2)	1.5	מחיקות חשבונאיות נטו
57.4	38.9	18.5	58.7	43.3	15.5	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים						
2.0	1.4	0.6	2.4	1.5	0.9	יתרת הפרשה לתחילת שנה
0.3	0.1	0.2	0.1	(0.1)	0.2	גידול (קיטון) בהפרשה
2.3	1.5	0.8	2.5	1.4	1.1	יתרת ההפרשה לסוף התקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
59.7	40.4	19.3	61.2	44.6	16.6	סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2019	
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1), ועל החובות (1) בגינם היא חושבה:	יתרת חוב רשומה של חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי	סך הכל חובות (1)	אשראי לציבור	
					פרטי אחר	מסחרי
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי	סך הכל חובות (1)	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
2,978.0	2,089.8	888.2	25.0	863.2	2,978.0	2,089.8
4,175.8	-	4,175.8	4,077.0	98.8	4,175.8	-
7,153.8	2,089.8	5,064.0	4,102.0	962.0	7,153.8	2,089.8
18.7	-	18.7	3.8	14.9	18.7	-
40.0	-	40.0	39.4	0.6	40.0	-
58.7	-	58.7	43.2	15.5	58.7	-

בלתי מבוקר					30 בספטמבר 2018	
2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1), ועל החובות (1) בגינם היא חושבה:	יתרת חוב רשומה של חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי	סך הכל חובות (1)	אשראי לציבור	
					פרטי אחר	מסחרי
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי	סך הכל חובות (1)	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות (1)	שנבדקו על בסיס פרטני	שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
2,926.5	2,082.6	843.9	18.4	825.5	2,926.5	2,082.6
3,704.6	-	3,704.6	3,594.8	109.8	3,704.6	-
6,631.1	2,082.6	4,548.5	3,613.2	935.3	6,631.1	2,082.6
21.0	-	21.0	3.3	17.7	21.0	-
36.4	-	36.4	35.6	0.8	36.4	-
57.4	-	57.4	38.9	18.5	57.4	-

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. חובות (1) ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2018					מבוקר
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה:
		סך הכל	פרטי אחר	מסחרי	
2,937.7	2,109.9	827.8	21.1	806.7	יתרת חוב רשומה של חובות שנבדקו על בסיס פרטי
3,868.3	-	3,868.3	3,767.4	100.9	שנבדקו על בסיס קבוצתי
6,806.0	2,109.9	4,696.1	3,788.5	907.6	סך הכל חובות
16.0	-	16.0	3.9	12.1	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטי
38.1	-	38.1	37.3	0.8	שנבדקו על בסיס קבוצתי
54.1	-	54.1	41.2	12.9	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

ב. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2019						בלתי מבוקר
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים (2)			לא בעייתיים	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
בפיגור של 30 ימים או יותר (5)	בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	סך הכל	פגומים (3)	לא פגומים		
-	-	175.9	5.9	-	170.0	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	125.6	-	-	125.6	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	63.7	-	-	63.7	שרותים פיננסיים
0.1	0.1	596.8	2.8	24.5	569.5	מסחרי - אחר
0.1	-	962.0	8.7	24.5	928.8	סך הכל מסחרי
5.0	5.0	4,102.0	25.0	23.2	4,053.8	אנשים פרטיים - אחר
5.1	5.1	5,064.0	33.7	47.7	4,982.6	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	1,464.3	-	-	1,464.3	בנקים בישראל
-	-	625.5	-	-	625.5	ממשלת ישראל
5.1	5.1	7,153.8	33.7	47.7	7,072.4	סך הכל פעילויות בישראל

הערות בעמוד הבא.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (1)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

בלתי מבוקר						30 בספטמבר 2018	
פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי	לא בעייתיים	לא פגומים	פגומים ⁽³⁾	סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		חובות לא פגומים - מידע נוסף
					סך הכל	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾
בינוי ונדל"ן - בינוי	147.1	0.1	7.1	154.3	-	-	-
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	112.3	-	-	112.3	-	-	-
שרותים פיננסיים	55.2	-	-	55.2	-	-	-
מסחרי - אחר	584.7	21.4	7.4	613.5	4.2	0.2	0.2
סך הכל מסחרי	899.3	21.5	14.5	935.3	4.2	0.2	0.2
אנשים פרטיים - אחר	3,576.2	21.8	15.2	3,613.2	6.6	3.3	3.3
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	4,475.5	43.3	29.7	4,548.5	10.8	3.5	3.5
בנקים בישראל	1,460.8	-	-	1,460.8	-	-	-
ממשלת ישראל	621.8	-	-	621.8	-	-	-
סך הכל פעילויות בישראל	6,558.1	43.3	29.7	6,631.1	10.8	3.5	3.5

מבוקר						31 בדצמבר 2018	
פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי	לא בעייתיים	לא פגומים	פגומים ⁽³⁾	סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		חובות לא פגומים - מידע נוסף
					סך הכל	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾
בינוי ונדל"ן - בינוי	154.9	-	-	154.9	-	-	-
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	108.4	0.1	-	108.5	0.1	-	-
שרותים פיננסיים	59.1	-	-	59.1	-	-	-
מסחרי - אחר	558.2	21.8	5.1	585.1	4.7	0.3	0.3
סך הכל מסחרי	880.6	21.9	5.1	907.6	4.8	0.3	0.3
אנשים פרטיים - אחר	3,748.4	22.2	17.9	3,788.5	6.4	2.8	2.8
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	4,629.0	44.1	23.0	4,696.1	11.2	3.1	3.1
בנקים בישראל	1,487.5	-	-	1,487.5	-	-	-
ממשלת ישראל	622.4	-	-	622.4	-	-	-
סך הכל פעילויות בישראל	6,738.9	44.1	23.0	6,806.0	11.2	3.1	3.1

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה באור 13.ב.ג. הלן.

(4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.

(5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 5.1 מיליוני ש"ח (30.9.2018 - 3.5 מיליוני ש"ח, 31.12.2018 - 3.1 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטני, מועברים לטיפול כחובות פגומים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, מועברים לטיפול כחובות פגומים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון.

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2019					בלתי מבוקר
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
15.9	5.9	-	2.6	5.9	בינוי ונדל"ן - בינוי
7.7	2.8	0.3	2.2	2.5	מסחרי - אחר
23.6	8.7	0.3	4.8	8.4	סך הכל מסחרי
34.9	25.0	5.8	3.7	19.2	אנשים פרטיים - אחר
58.5	33.7	6.1	8.5	27.6	סך הכל ציבורי-פעילויות בישראל *
58.5	33.7	6.1	8.5	27.6	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
58.5	25.8	6.0	4.1	19.8	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2018					בלתי מבוקר
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
12.6	7.1	-	4.8	7.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.6	-	-	-	-	שרותים פיננסיים
14.6	7.4	0.3	4.0	7.1	מסחרי - אחר
28.8	14.5	0.3	8.8	14.2	סך הכל מסחרי
24.7	15.2	3.8	2.9	11.4	אנשים פרטיים - אחר
53.5	29.7	4.1	11.7	25.6	סך הכל פעילויות בישראל *
	29.7	4.1	11.7	25.6	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	19.3	4.0	5.0	15.3	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים
31 בדצמבר 2018					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
9.5	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.7	-	-	-	-	שרותים פיננסיים
11.3	5.1	0.3	3.1	4.8	מסחרי - אחר
21.5	5.1	0.3	3.1	4.8	סך הכל מסחרי
27.1	17.9	4.1	3.4	13.8	אנשים פרטיים - אחר
48.6	23.0	4.4	6.5	18.6	סך הכל פעילויות בישראל *
	23.0	4.4	6.5	18.6	* מזה: נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	20.9	4.3	4.6	16.6	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
יתרה ממוצעת על חובות פגומים (2)	הכנסות ריבית שנרשמו (3)	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת על חובות פגומים (2)	הכנסות ריבית שנרשמו (3)	מזה: נרשמו על בסיס מזומן
3.9	-	-	2.0	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
2.9	-	-	3.9	0.1	0.1
6.8	-	-	5.9	0.1	0.1
24.0	- (4)	-	21.7	0.2 (4)	0.2
30.8	-	-	27.6	0.3	0.3

פעילות לווים בישראל
ציבורי-מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל פעילויות בישראל

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
יתרה ממוצעת על חובות פגומים (2)	הכנסות ריבית שנרשמו (3)	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת על חובות פגומים (2)	הכנסות ריבית שנרשמו (3)	מזה: נרשמו על בסיס מזומן
7.1	-	-	7.5	-	-
4.2	0.5	0.5	5.2	0.5	0.5
-	-	-	0.1	-	-
12.0	-	-	13.1	-	-
23.3	0.5	0.5	25.9	0.5	0.5
15.3	0.1 (4)	0.1	15.1	0.2 (4)	0.2
38.6	0.6	0.6	41.0	0.7	0.7

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בסך של 0.4 ו- 1.1 מיליוני ש"ח לשלושה חודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר 2019, בהתאמה (0.4 ו- 1.6 מיליוני ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018, בהתאמה).

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 בספטמבר 2019			בלתי מבוקר
יתרת חוב רשומה			
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
0.1	-	0.1	בינוי ונדל"ן - בינוי
2.1	0.2	1.9	מסחרי - אחר
2.2	0.2	2.0	סך הכל מסחרי
23.6	5.4	18.2	אנשים פרטיים - אחר
25.8	5.6	20.2	סך הכל פעילויות בישראל
30 בספטמבר 2018			בלתי מבוקר
יתרת חוב רשומה			
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
5.2	1.2	4.0	מסחרי - אחר
5.2	1.2	4.0	סך הכל מסחרי
14.1	2.7	11.4	אנשים פרטיים - אחר
19.3	3.9	15.4	סך הכל פעילויות בישראל
31 בדצמבר 2018			בלתי מבוקר
יתרת חוב רשומה			
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ , לא בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
4.3	0.2	4.1	מסחרי - אחר
4.3	0.2	4.1	סך הכל מסחרי
16.6	2.8	13.8	אנשים פרטיים - אחר
20.9	3.0	17.9	סך הכל פעילויות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
1	0.1	0.1	מסחרי אחר
1	0.1	0.1	סך הכל מסחרי
92	4.4	4.1	אנשים פרטיים - אחר
93	4.5	4.2	סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
1	2.0	2.0	מסחרי אחר
1	2.0	2.0	סך הכל מסחרי
46	2.2	2.1	אנשים פרטיים - אחר
47	4.2	4.1	סך הכל פעילות בישראל

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
2.0	0.1	0.1	בינוני ונדל"ן - בינוני
-	-	-	בינוני ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5	2.6	2.5	מסחרי אחר
7	2.7	2.6	סך הכל מסחרי
297	14.0	13.0	אנשים פרטיים - אחר
304	16.7	15.6	סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו			בלתי מבוקר
בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
-	-	-	בינוני ונדל"ן - בינוני
-	-	-	בינוני ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
5	18.5	18.3	מסחרי אחר
5	18.5	18.3	סך הכל מסחרי
157	7.6	6.5	אנשים פרטיים - אחר
162	26.1	24.8	סך הכל פעילות בישראל

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (2)				
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)		
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	פעילות לווים בישראל ציבורי-מסחרי
-	-	-	-	בינוני ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1.0	1.5	1.5	1.5	מסחרי - אחר
1	1.5	1.5	1.5	סך הכל מסחרי
32	37.0	1.2	1.5	אנשים פרטיים - אחר
33	38.0	2.7	3.0	סך הכל פעילויות בישראל

באור 13: מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ב. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו (2)			
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)	
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
1	-	-	-
3	0.1	-	2
4	0.1	-	2
37	1.0	0.9	29
41	1.1	0.9	31

פעילות לווים בישראל
ציבורי-מסחרי
בינוי ונדל"ן - בינוי
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל פעילויות בישראל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ג. מכשירים פיננסיים חוץ - מאזניים

31.12.2018	30.9.2018	30.9.2019	31.12.2018	30.9.2018	30.9.2019	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרות החוזים (1)			
1.0	1.0	1.0	285.5	280.2	280.4	ערבויות להבטחת אשראי
0.5	0.4	0.5	133.0	110.4	147.8	ערבויות והתחייבויות אחרות
-	-	-	0.2	0.2	0.3	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו
0.3	0.3	0.3	883.3	871.5	909.5	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
0.4	0.5	0.6	737.7	808.4	782.3	מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
0.1	0.1	0.1	100.2	60.4	50.3	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא נית
0.1	-	-	39.2	22.5	32.1	התחייבות להוצאות ערבויות
2.4	2.3	2.5	2,179.1	2,153.6	2,202.7	סך הכל

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)	מטבע ישראלי		מטבע חוץ (1)			פריטים שאינם כספיים (2)	סך הכל
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר	אירו	אחר		
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	2,112.8	187.4	233.5	16.7	12.6		2,563.0
ניירות ערך	177.4	10.0	14.0	104.2			305.6
אשראי לציבור, נטו (3)	4,866.0	123.4	8.6	7.3			5,005.3
אשראי לממשלה	625.5	625.5					625.5
בניינים וציוד						33.2	33.2
נכסים בגין מכשירים נגזרים	0.8					0.1	0.9
נכסים אחרים	40.7	2.3	0.1	0.4			43.5
סך כל הנכסים	7,197.7	948.6	256.2	128.6	12.6	33.3	8,577.0
התחייבויות							
פקדונות הציבור	5,882.6	598.5	250.8	130.0	11.7		6,873.6
פקדונות מבנקים	31.3	297.9	2.6	0.3			332.1
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	1.3		0.1	5.5			6.9
התחייבויות אחרות	646.2	3.1	1.8	0.3			651.4
סך כל ההתחייבויות	6,561.4	899.5	255.3	136.1	11.7		7,864.0
הפרש	636.3	49.1	0.9	(7.5)	0.9	33.3	713.0
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(7.6)			7.6			-
סך הכל כללי	628.7	49.1	0.9	0.1	0.9	33.3	713.0

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽¹⁾			פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	סך הכל
	לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר		
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,813.2	142.5	246.5	24.4	12.2	-	2,238.8
ניירות ערך	481.8	77.0	13.6	104.1	-	-	676.5
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾	4,355.3	117.7	14.3	3.8	-	-	4,491.1
אשראי לממשלה	-	621.8	-	-	-	-	621.8
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	36.5	36.5
נכסים בגין מכשירים נגזרים	-	-	1.0	0.3	-	0.2	1.5
נכסים אחרים	34.0	4.1	0.4	0.4	-	-	38.9
סך כל הנכסים	6,684.3	963.1	275.8	133.0	12.2	36.7	8,105.1
התחייבויות							
פקדונות הציבור	5,523.0	588.7	267.7	129.6	11.3	-	6,520.3
פקדונות מבנקים	90.1	301.6	1.8	0.6	-	-	394.1
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	-	-	-	0.8	-	0.1	0.9
התחייבויות אחרות	539.4	3.0	5.4	1.7	-	-	549.5
סך כל ההתחייבויות	6,152.5	893.3	274.9	132.7	11.3	0.1	7,464.8
סה"כ כללי	531.8	69.8	0.9	0.3	0.9	36.6	640.3

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרוט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽¹⁾			פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	סך הכל
	לא צמוד	צמוד למדד המחירים	דולר	אירו	אחר		
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים	1,793.7	186.6	262.3	18.2	12.0	-	2,272.8
ניירות ערך	432.6	76.3	14.2	118.3	-	-	641.4
אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾	4,509.6	113.9	15.0	3.5	-	-	4,642.0
אשראי לממשלה	-	622.4	-	-	-	-	622.4
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	35.9	35.9
נכסים בגין מכשירים נגזרים	-	-	0.6	0.1	-	0.1	0.8
נכסים אחרים	37.1	2.5	-	0.4	-	-	40.0
סך כל הנכסים	6,773.0	1,001.7	292.1	140.5	12.0	36.0	8,255.3
התחייבויות							
פקדונות הציבור	5,648.3	591.3	285.3	137.1	11.0	-	6,673.0
פקדונות מבנקים	61.6	302.1	1.6	0.1	0.3	-	365.7
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	-	-	-	2.2	-	0.1	2.3
התחייבויות אחרות	552.3	3.0	4.3	1.5	-	-	561.1
סך כל ההתחייבויות	6,262.2	896.4	291.2	140.9	11.3	0.1	7,602.1
סה"כ כללי	510.8	105.3	0.9	(0,4)	0.7	35.9	653.2

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 15א: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2019					י(בלתי מבוקר)
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים					
2,566.9	1,097.7	1,418.7	50.5	2,563.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
306.1	-	7.3	298.8	305.6	ניירות ערך ⁽²⁾
4,992.4	4,641.7	350.7	-	5,005.3	אשראי לציבור, נטו
625.1	625.1	-	-	625.5	אשראי לממשלה
0.9	0.8	0.1	-	0.9	נכסים בגין מכשירים נגזרים
8.6	8.6	-	-	8.5	נכסים פיננסיים אחרים
8,500.0	6,373.9	1,776.8	349.3	8,508.8 ⁽³⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
6,844.7	1,902.2	4,942.5	-	6,873.6	פקדונות הציבור
332.1	298.3	33.8	-	332.1	פקדונות מבנקים
6.9	-	6.9	-	6.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
591.5	214.3	377.2	-	591.9	התחייבויות פיננסיות אחרות
7,775.2	2,414.8	5,360.4	-	7,804.5 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
0.8	0.8			0.8	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
74.7	74.7			74.7	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו-פיצויים ⁽⁴⁾

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 301.8 מיליוני ש"ח ובסך 6.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאור 15ב'.

(4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 15א: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן (1)					
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
					נכסים פיננסיים
2,237.3	898.9	1,290.9	47.5	2,238.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
677.1	-	118.5	558.6	676.5	ניירות ערך(2)
4,464.4	4,169.7	294.7	-	4,491.1	אשראי לציבור, נטו
621.3	621.3	-	-	621.8	אשראי לממשלה
1.5	-	1.4	0.1	1.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
8.5	8.5	-	-	8.5	נכסים פיננסיים אחרים
8,010.1	5,698.4	1,705.5	606.2	8,038.2(3)	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
*6,446.0	*1,773.6	*4,672.4	-	6,520.3	פקדונות הציבור
394.7	302.2	92.5	-	394.1	פקדונות מבנקים
0.9	-	0.8	0.1	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
505.5	210.8	294.7	-	505.8	התחייבויות פיננסיות אחרות
7,347.1	2,286.6	5,060.4	0.1	7,421.1(3)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
0.9	0.9	-	-	0.9	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו -
67.1	67.1	-	-	67.1	פנסיה ופיצויים(4)

*הוצג מחדש.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 673.2 מיליוני ש"ח ובסך 0.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאור 15ב'.

(4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 15א: יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2018					
שווי הוגן ⁽¹⁾				יתרה במאזן	
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
2,267.0	1,213.4	1,005.2	48.4	2,272.8	מזומנים ופקדונות בבנקים
641.9	-	133.2	508.7	641.4	ניירות ערך ⁽²⁾
4,607.3	4,319.6	287.7	-	4,642.0	אשראי לציבור, נטו
622.1	622.1	-	-	622.4	אשראי לממשלה
0.8	-	0.7	0.1	0.8	נכסים בגין מכשירים נגזרים
7.9	7.9	-	-	7.9	נכסים פיננסיים אחרים
8,147.0	6,163.0	1,426.8	557.2	8,187.3 ⁽³⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
6,581.4	1,813.3	4,768.1	-	6,673.0	פקדונות הציבור
366.0	302.9	63.1	-	365.7	פקדונות מבנקים
2.3	-	2.2	0.1	2.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
502.2	214.5	287.7	-	502.7	התחייבויות פיננסיות אחרות
7,451.9	2,330.7	5,121.1	0.1	7,543.7 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
0.9	0.9			0.9	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
71.3	71.3			71.3	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ⁽⁴⁾

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 637.4 מיליוני ש"ח ובסך 2.3 מיליוני ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים

המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה

ביאורים 15-ב-15.

(4) ההתחייבויות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 15א': יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן את השפעת המס. יתרה מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית שבו הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

פקדונות הציבור-בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים. תזרימי המזומנים בגין פקדונות עם דרישה (עו"ש) נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאכזות האשראי של הצד הנגדי.

באור 15ב' פריטים הנמדדים בשווי הוגן

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2019				(בלתי מבוקר)
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים אחרים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
				נכסים
293.6	7.3	-	300.9	אגרות חוב זמינות למכירה
-	0.1	0.8	0.9	נכסים בגין מכשירים נגזרים
293.6	7.4	0.8	301.8	סך כל הנכסים
				התחייבויות
-	6.9	-	6.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	6.9	-	6.9	סך כל ההתחייבויות

באור 15ב' פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2018				(בלתי מבוקר)
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים אחרים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
553.2	118.5	-	671.7	אגרות חוב זמינות למכירה
0.1	1.4	-	1.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
553.3	119.9	-	673.2	סך כל הנכסים
				התחייבויות
0.1	0.8	-	0.9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
0.1	0.8	-	0.9	סך כל ההתחייבויות

31 בדצמבר 2018				(מבוקר)
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב -				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים אחרים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
503.4	133.2	-	636.6	אגרות חוב זמינות למכירה
0.1	0.7	-	0.8	נכסים בגין מכשירים נגזרים
503.5	133.9	-	637.4	סך כל הנכסים
				התחייבויות
0.1	2.2	-	2.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
0.1	2.2	-	2.3	סך כל ההתחייבויות

ב. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן

במהלך התקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 וכן במהלך שנת 2018 (לרבות במהלך התקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018) לא היו מעברים בין רמות 1 ו-2 בהיררכיה.

באור 15ג': שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר):				
(בלתי מבוקר)				
שווי הוגן ליום 30 ביוני 2019	רווחים נטו שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רווחים נטו שמומשו ושטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2019	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2019	רווחים נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2019
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
0.3	0.8	(0.3)	0.8	0.8
חוזי מטבע חוץ				
0.3	0.8	(0.3)	0.8	0.8
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
0.3	0.8	(0.3)	0.8	0.8
סך כל הנכסים				

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר):				
שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018	רווחים נטו שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רווחים נטו שמומשו ושטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	רווחים נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
0.1	-	0.1	-	-
חוזי מטבע חוץ				
0.1	(1) -	0.1	-	-
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
0.1	-	0.1	-	-
סך כל הנכסים				

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

באור 15ג': שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר):				
שווי הוגן ליום 1 בינואר 2019	רווחים נטו שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	סילוקים	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2019	רווחים נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2019
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	1.0	(0.2)	0.8	0.8
חוזי מטבע חוץ				
-	1.0 ⁽¹⁾	(0.2)	0.8	0.8
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
-	1.0	(0.2)	0.8	0.8
סך כל הנכסים				

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר):				
שווי הוגן ליום 1 בינואר 2018	רווחים נטו שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	סילוקים	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2018	רווחים נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2018
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	0.2	0.2	-	-
חוזי מטבע חוץ				
-	0.2 ⁽¹⁾	0.2	-	-
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
-	0.2	0.2	-	-
סך כל הנכסים				

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר):				
שווי הוגן ליום 1 בינואר 2018	רווחים נטו שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	סילוקים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	רווחים נטו שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2018
נכסים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	0.2	(0.2)	-	-
חוזי מטבע חוץ				
-	0.2 ⁽¹⁾	(0.2)	-	-
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים				
-	0.2	(0.2)	-	-
סך כל הנכסים				

(1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

1	שערי חליפין	144
2	שוק ההון	145
3	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית	147

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

134	הביקורת הפנימית
134	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
134	שינויים בהרכב הדירקטוריון

הביקורת הפנימית

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק, ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2018. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2018 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 28 במרס 2019.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 התקיימו 9 ישיבות של מליאת הדירקטוריון, 10 ישיבות של ועדת אשראי ועסקים, 7 ישיבות של ועדת ביקורת ומאזן.

שינויים בהרכב הדירקטוריון

גב' איריס שטרק חדלה לכהן כחברה בדירקטוריון הבנק וכיו"ר ועדת הביקורת ביום 25 בינואר 2019. גב' קרן אצלמן החלה לכהן כיו"ר ועדת הביקורת החל מחודש פברואר 2019. חברת דירקטוריון הבנק מ-17 באפריל 2018.

גב' אירית שלומי הגישה ביום 21 ביולי 2019 את התפטרותה מהדירקטוריון. גב' דורית חגי חדלה לכהן כחברה בדירקטוריון הבנק ביום 28 באוקטובר 2019.

חברי הנהלת הבנק

ביום 23 ביוני 2019 החליט דירקטוריון הבנק למנות את מר גבריאל טייטל למנכ"ל הבנק החל מיום ה-26 ביולי 2019. עד לתאריך זה כיהן כסמנכ"ל, ראש אגף בנקאות ונכסי לקוחות של הבנק. ביום 26 ביולי 2019 סיים מר יעקב שורי את כהונתו כמנכ"ל הבנק.

פרטים נוספים

136	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
136	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הבנק
143	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

דירוג הבנק

בוצע על ידי חברת מידורג בע"מ במהלך חודש פברואר 2019. אושר דירוג A1 באופק חיובי לאיתנות הפיננסיות הפנימית של הבנק, דירוג Aa2 לפקדונות לזמן ארוך ודרוג P-1 לפקדונות זמן קצר.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על הבנק

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויזמות חקיקה רלוונטיים עיקריים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ט-2019

הכללים, אשר פורסמו ביום 1 במאי 2019, כוללים מספר תיקונים, שעיקרם - חובת צירוף לקוח שהינו עסק קטן או עוסק מורשה למסלול עמלות המתאים לו, ביוזמת הבנק, כאשר בהתאם לבדיקה שנקבעה בכללים הלקוח עשוי להנות מחיסכון בעמלות כתוצאה מהצירוף למסלול; עדכון הבדיקה הקבועה בכללים לצירוף אזרח ותיק או אדם בעל מוגבלות למסלול עמלות בסיסי, ביוזמת הבנק; הוספת עמלות לתעריפון בגין שירותים מיוחדים חדשים וכן עדכון הכללים בעניין הצגת התעריפון והצגת מידע על עמלות. ליישום התיקון לא צפויה השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הבנק.

חוק הגנת הצרכן (תיקון מספר 57), התשע"ח-2018

החוק, אשר פורסם ביום 25 ביולי 2018, כולל תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, ולפיו תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, ייתן מענה אנושי מקצועי ללקוח לפחות לסוגי השירותים המפורטים להלן: טיפול בתקלה, בירור חשבון, סיום התקשרות.

בנוסף, נקבע כי משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים הנ"ל לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה, והלקוח לא יופנה לשירות השארית הודעה, אלא אם כן בחר בכך. המפקח על הבנקים יהיה רשאי להורות כי תאגיד בנקאי רשאי לחרוג ממשך ההמתנה הקבוע לעיל, בשיעור מכלל הפניות לתקופה שקבע, או בפרק זמן שקבע. תחילתו של החוק שנה מיום פרסומו.

בהתאם לסמכותו בחוק, פרסם בנק ישראל ביום 12 ביוני 2019 את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 426 בנושא מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי, לפיה תאגידים בנקאיים יהיו רשאים לחרוג ממשך ההמתנה שנקבע בחוק, בשיעור מהשיחות כמפורט בהוראה. כמו כן ההוראה מעגנת חובה לתת קדימות בתור לאזרח ותיק, ומגדירה דרישות לניטור ובקרה אחר דפוסי המענה במוקד הטלפוני ופרסום פרטים באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי. הבנק נערך ליישום החוק.

חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019

ביום 9 בינואר 2019 פורסם החוק, אשר נחקק בהמשך להמלצות דוח הוועדה הבינמשרדית לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויוצר הסדרה מקיפה ואחידה של נושא שירותי התשלום ואמצעי התשלום וכן מחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986. החוק מותאם להתפתחויות הטכנולוגיות בתחום שירותי התשלום, ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב- PSD (Payment Service Directive).

החוק מסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות -

- בין "נותן שירות תשלום למשלם" (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם.

- בין "נותן שירות תשלום למוטב" (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).

שירותי התשלום עליהם חל החוק הם: הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וניהול חשבון תשלום, ותחולתו על הבנק רחבה וכוללת גם שירותי תשלום במסגרת פעולות מסוימות המבוצעות בחשבונות העו"ש.

החוק עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקובע הוראות בנושאים העיקריים הבאים - חוזה שירותי תשלום (אופן כריתת החוזה, תוכנו, קיומו וסיומו), גילוי נאות ואיסור הטעיה, פעולת תשלום (ביצועה, הפסקתה והאחריות לה), הקפאת השימוש באמצעי תשלום, שימוש לרעה באמצעי התשלום, הרשאות לחיוב (של חשבון או אמצעי תשלום), אופן ביצוע הוראות תשלום, קביעת סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות

של הוראות החוק. החוק כולל איסור התנייה על הוראותיו אלא לטובת לקוח, למעט ביחס ללקוח שהוא עסק שמחזור המכירות השנתי שלו עולה על 30 מיליון ש"ח.

החוק יחול גם על אמצעי תשלום שהונפק לפני יום התחילה ועל הרשאה לחיוב שניתנה לפני יום התחילה, בכפוף להוראות המעבר שנקבעו לענין זה. בנוסף, מחייב החוק תיקון מספר נושאים בחוזים הקיימים לשירותי תשלום עד ליום התחילה. מועד תחילת החוק יהיה שנה מיום פרסומו ("יום התחילה"), וניתנה לשר המשפטים סמכות להורות על דחיית יום התחילה בשנה נוספת לכל היותר. ביום 15 בספטמבר 2019 פורסמה להערות הציבור טיוטת צו שירותי תשלום (דחיית יום התחילה של החוק), המבקשת לדחות את כניסת החוק לתוקף בשישה חודשים. לצורך השלמה ואישור של הליך הדחייה, ידרש בין היתר אישור ועדת הכלכלה. בשלב זה לא ניתן להעריך אם ומתי יינתן אישור לדחיית יום התחילה. בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת החוק על הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 בעניין כרטיסי חיוב

בהתאם לתיקונים להוראה, שפורסמו ביום 2 ביולי 2018 -

- מנפיק שהינו בנק יעביר למתפעל הנפקה את התמורה בגין כל העסקאות שנעשו בכרטיס חיוב שהנפיק, בהתאם למועד/ים שנקבע/ו בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח או בזהות הסולק שאליו מעביר מתפעל הנפקה את התמורה. מועד תחילת ההוראה ביחס לתמורה שנדרש מתפעל הנפקה להעביר לסולק חל ביום 1 בפברואר 2019.
- כלל הבנקים ומתפעלי הנפקה נדרשים להמציא למפקח על הבנקים את הסכמי התפעול החדשים (לרבות חידוש של הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל הנפקה) שנחתמו עד 31 בינואר 2022. בנק בעל היקף פעילות רחב נדרש לקבל את אישור המפקח להסכם החדש (דרישה זו אינה חלה על הבנק). מועד תחילת ההוראה זו הוא מיום פרסומה.

בהתאם לתיקונים להוראה, שפורסמו ביום 20 בנובמבר 2018 -

- נקבע הסדר ליישום הוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 בעניין הצגת מידע על ידי בנק ביחס לכלל כרטיסי החיוב שברשות הלקוח, אשר התשלום בגינם נעשה בדרך של חיוב חשבון הלקוח (לרבות כרטיסים חוץ בנקאיים).
- בהקשר לתיקון הנ"ל, ביום 3 בפברואר 2019 פורסמו תקנות הבנקאות (שירות ללקוח)(העברת מידע מהמנפיק לתאגיד בנקאי), התשע"ט-2018, המסדירות את פרטי המידע שעל המנפיק להעביר לתאגיד בנקאי, מועדי העברת המידע הנ"ל ואופן העברתו. תחילתן של התקנות ביום 31 בינואר 2020.
- עודכנה והורחבה חובת מנפיק למסור ללקוח מידע אודות עסקאות שביצע בכרטיס חיוב באמצעות ערוצי התקשורת שהוא מעמיד לרשות לקוחותיו ולכל הפחות באתר האינטרנט שלו ובאפליקציה בסלולר.
- הורחב ההיתר לחברות כרטיסי אשראי למשלוח הסכם כרטיס חיוב ללקוח בכל אמצעי המשלוח הנהוגים בחברה, ולא רק בדואר.

תוקף תיקונים אלה הינו החל מיום 31 בינואר 2020.

ליישום ההוראה לא צפויה השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 7 במאי 2019 פורסם תיקון להוראה שעיקריו החלת הנחיות ההוראה על השירותים הבנקאיים הניתנים בפקס וכן הקלה באמצעי זיהוי ואימות בהעברה למוטבים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359A - מיקור חוץ

ההוראה פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 8 באוקטובר 2018 במטרה לקבוע עקרונות להעברת פעילויות שונות למיקור חוץ, תוך צמצום החשיפה לסיכונים פוטנציאליים הגלומים במיקור חוץ. ההוראה חלה כאשר תאגיד בנקאי עושה שימוש בצד ג' על מנת לבצע, על בסיס מתמשך, פעילויות מהותיות הכלולות ברשימת עיסוקיו של התאגיד הבנקאי לפי חוק

הבנקאות (רישוי), בשמו או עבורו. ההגדרה של פעילות כ"מהותית" תיקבע על ידי התאגיד הבנקאי בהתאם לשיקולים המפורטים בהוראה. יישום ההוראה בתוך קבוצה בנקאית יהיה לפי הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי. בהתאם להוראה, אין להעביר למיקור חוץ את תפקידי הדירקטוריון והנהלה הבכירה, וכן החלטות המחייבות הפעלת שיקול דעת בנושאים הכוללים, בין היתר, פתיחת חשבון ללקוח או סגירתו ופעילות חיתום בהלוואות, אלא אם יתקיימו התנאים שנקבעו בהוראה. כמו כן נקבעו תנאים למיקור חוץ של פנייה יזומה למשקי בית לצורך הפנייתם לקבלת אשראי והורחבו האפשרויות של תאגידים בנקאיים להתקשר עם מתווכים. ההוראה מטילה חובות על הדירקטוריון, ההנהלה הכללית והביקורת הפנימית, ומחייבת, בין היתר, לבצע בדיקת נאותות לנותן השירות, להסדיר את מיקור החוץ בחוזה כתוב, ולגבש תכנית מקיפה לניהול סיכוני מיקור חוץ ותכנית המשכיות עסקית.

מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 במרס 2020 וניתנה אפשרות ליישום מוקדם של ההוראה. הבנק נערך בהתאם.

טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 - ניהול מסגרות אשראי

טיוטה מעודכנת לתיקון ההוראה פורסמה ביום 28 באוקטובר 2018, ועיקרה הרחבת תחולת ההוראה גם ביחס למסגרות הניתנות בכרטיסי אשראי. בנוסף להרחבת התחולה, עודכנו מספר דרישות בהוראה הנוגעות להסכם האשראי ולחריגות ממסגרת האשראי וכן התווספו דרישות הנוגעות למתן התראות ללקוחות אודות אופן ניצול מסגרות אשראי בחשבון העו"ש ובכרטיסי אשראי.

אשראי ובטוחות

החוק וההצעה שלהלן כוללים רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

בחוק, אשר נכנס לתוקפו ביום 15 בספטמבר 2019, נקבעו הוראות מעבר בנושאים שונים, לרבות בענין שעבוד צף. החוק מאחד את דיני חדלות הפירעון, שכיום מפוזרים במספר חוקים שונים (מהותית וארגונית) תחת קורת גג אחת. מדובר ברפורמה רחבת היקף, הכוללת שינויים רבים בנושאים רבים בדין הקיים ובכלל זה, מטילה על הבנק, כנושה מובטח, הגבלות שונות, לרבות ביחס למימוש בטוחות לאשראי שניתן לפני תחילת החוק. בעוד שבעבר המטרה העיקרית של החקיקה בתחום דיני הפירעון היתה השאת החזר החוב לנושים השונים, בחוק החדש המטרה העיקרית שונתה באופן מהותי וזו שיקום החייב. מטרה זו באה לידי ביטוי לאורך החוק כולו. החוק כולל, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פרעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנוהג כיום; חוב המובטח בשעבוד צף ייגבה מהנכסים הכפופים לשעבוד רק עד 75% מערכם. יתרת החוב המובטח בשעבוד הצף, יהפוך לחוב רגיל ויהיה במעמד שווה לכלל החובות הרגילים האחרים; תשלומים שיתקבלו ע"ח חוב ייזקפו לפי הסדר שלהלן: קרן החוב, ריבית הסכמית ובכפוף להוראות החוק, בתנאים מסוימים, בסוף גם ריבית פיגורים; ריבית פיגורים שנצברה לטובת נושה מובטח לאחר צו חדלות הפירעון, לא תחשב לחוב מובטח ותפרע רק לאחר פירעון חובם של הנושים הרגילים; נושה רגיל לא יוכל להיפרע מריבית פיגורים שנצברה לטובתו, לאחר צו חדלות הפירעון; רשימת החובות בדין קדימה שונתה; השתנה סף הכניסה להליך חדלות פירעון; תכנית לשיקום היחיד תיקבע לתקופה של עד 3 שנים, בסופה יחיד שיעמוד בתנאי התכנית, יזכה להפטר ויתכנו מקרים בהם חייב יוכל לקבל הפטר אף לאלתר; זכות הנושה לקבוע את סוג ההליך תופקע ובית המשפט הוא זה שיקבע איזה הליך מתאים; השפעת הנושה המובטח על זהות בעל התפקיד, גם במקרה של מימוש נכס המשועבד לטובתו, תהיה, אם בכלל, מועטה; ככלל, נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון, ועוד. הבנק נערך בהתאם.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה- 2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

ביום 27 באוקטובר 2019 פורסם תיקון להוראה, שעניינו הידוק מגבלת לווה וקבוצת לווים עבור לווים וקבוצות לווים העוסקים בפעילות ספקולטיבית (ללוה המסווג לענף שירותים פיננסיים והינו לקוח העוסק בפעילות ספקולטיבית כאמור בהוראת ניהול בנקאי 330 "ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים"), שאינם לווים מפוקחים. נקבעה מגבלה אחידה לגבי לווה בודד העוסק בפעילות ספקולטיבית, ולגבי לווים העוסקים בפעילות ספקולטיבית המשתייכים לקבוצת לווים, לפיה החבות נטו שלהם לא תעלה על שיעור של 10% מהון התאגיד הבנקאי.

מועד התחילה לעמידה במגבלה החדשה הינו 1 ביולי 2020, אך עם זאת:

- תאגיד בנקאי שביום פרסום התיקון עומד במגבלה החדשה, לא יחרוג ממנה.

- תאגיד בנקאי שביום פרסום התיקון חורג מהמגבלה החדשה נדרש לצמצם את החרیגה בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 ביולי 2020.

תחרותיות

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016

החוק פורסם ביום 12 באפריל 2016 ונכנס לתוקף ביום 12 באפריל 2019. בהתאם לחוק, הוקם ומנוהל על ידי בנק ישראל מאגר נתוני אשראי, הכולל נתונים הנאספים על ידי בנק ישראל, בין היתר ממקורות מידע המחויבים בהעברת המידע בהתאם לחוק, אשר כוללים את התאגידים הבנקאיים. נתונים אלה מועברים ללשכות האשראי אשר תוכלנה להעביר, לבקשתם של נתוני אשראי, לרבות לבקשתם של תאגידים בנקאיים, דוח אשראי מקיף ביחס ללקוח, או חיווי בשאלה האם להתקשר עם לקוח בעסקת אשראי, וכן ניטור מצבו של לקוח לאורך חיי עסקת האשראי, בכפוף לתנאים המפורטים בחוק.

כן מסדיר החוק את זכותו של לקוח לבקש שלא להיכלל במאגר נתוני האשראי, או כי נתונים אודותיו לא יימסרו לצורך עריכת דוח אשראי, ומקנה לו זכות לקבלת דוח ריכוז הנתונים הקיימים אודותיו במאגר.

החוק קובע סנקציות פליליות בגין הפרת חלק מהוראותיו וכן מחיל אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד בגין הפרת ההוראות הנ"ל. כן מסמך החוק את הממונה על שיתוף בנתוני אשראי, שמונה על ידי הנגיד, להטיל עיצום כספי בגין ההפרות הוראותיו כמפורט בחוק.

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז- 2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מס' 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל "חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק").

התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלויות האשראי וביחס לריבית על אשראי בפיגור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון נכנס לתוקף ביום 25 באוגוסט 2019, וחל על חוזים שנכרתו מיום זה ואילך. הבנק נערך ליישום החוק.

בנוסף, ביום 25 בפברואר 2019, פורסמו תקנות הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשע"ח-2018, במסגרתן נקבעו סוגי עסקאות אשראי המוחרגות מחוק אשראי הוגן, בשל כך שהן לא מקיימות את תכליות החוק, וכן נקבעו סוגי וסכומי הוצאות שנדרשות לשם העמדת הלוואה אשר לא יכללו בחישוב עלות ממשית.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 449 - פישוט הסכמים ללקוח

ההוראה, אשר פורסמה ביום 10 ביולי 2018, נועדה לקבוע מבנה וכללים לפישוט הסכמים בנקאיים למתן אשראי, ומהווה יישום של סעיף 3(ד) לחוק אשראי הוגן הנזכר לעיל. ההוראה קובעת כי על התאגיד הבנקאי להציג בפני הלקוח, באופן מרוכז ותמציתי בדף הראשון להסכם אשראי, את הפרטים והתנאים המשתנים והמהותיים להתקשרות הספציפית עמו. מועד תחילת ההוראה נקבע למועד כניסתו לתוקף של חוק אשראי הוגן שלעיל. הבנק נערך ליישום ההוראה.

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018, פרק ב': בנקאות - מעבר חשבונות בין בנקים

החוק, אשר פורסם ביום 22 במרס 2018 ("החוק") מתקן, בין היתר, את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, במטרה להפחית את החסמים הקיימים בשוק הבנקאות שמקשים על מעבר לקוחות בין בנקים. החוק מחייב את הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת לבנק הקולט, באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על בנקים מסוימים (בנק בעל היקף פעילות קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים, או בנק מקוון), או לקבוע שההוראות יחולו בתום תקופה שיקבע הנגיד או שיחולו עליהם רק כבנק קולט או כבנק מקורי. החוק קבע עיצום כספי בגין הפרות מסוימות של הוראותיו (שייכנס לתוקף כעבור ארבע שנים מיום פרסום החוק). מועד התחילה - שלוש שנים מיום הפרסום (עם אפשרות דחייה בשתי תקופות נוספות של חצי שנה כל אחת). במהלך ספטמבר ואוקטובר 2019 פנה איגוד הבנקים לשר האוצר ולנגיד בנק ישראל, בבקשה להפעיל את הסמכות שהוקנתה להם בחוק, ולדחות את מועד תחילתו בשנה. הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

ביום 25 בנובמבר 2018 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים), התשע"ט-2018 ("הכללים"), ובהם נקבע כי הוראות התיקון האמור תחולנה בהתקיים התנאים הבאים, במצטבר:

1. החשבונות, הן בבנק המקורי והן בבנק הקולט, הם חשבונות עו"ש.
2. ישנה זהות מוחלטת בין בעלי החשבון בבנק המקורי ובבנק הקולט, או לחלופין - כל בעלי החשבון בבנק המקורי הם בעלים גם בחשבון בבנק הקולט (ניתן שיהיו בעלים נוספים).
3. החשבון בבנק המקורי אינו נושא מגבלות מסוימות הנקובות בכללים, כגון - החשבון אינו מסווג כחשבון נאמנות, החשבון אינו מנוהל באמצעות אפטרופוס, החשבון אינו בבעלות לקוח שנמצא בהליכי פשיטת רגל, ועוד. בחודשים אפריל עד יולי 2019 התפרסמו מספר טיוטות תיקון לכללים, הכולל את סוגי הפעילויות הפיננסיות עליהן יחול החוק, ואשר תכללנה במסגרת העברת החשבונות וכן טיוטות להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון המפרטת, בין היתר, את חובות הבנק המקורי והבנק הקולט בעת נידוד חשבונות. ביום 14 בפברואר 2019 ניתנה החלטת הממונה על התחרות בעניין מתן פטור מאישור הסדר כובל בין מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן: "מס"ב"), בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ והבנק הבינלאומי. החלטה זו מתקנת את החלטת הפטור שניתן ביום 20 בספטמבר 2018 ("הפטור מ-2018"), ובו הובהר כי פעילות מס"ב בתחום נידוד חשבונות בין בנקים לא נבחנה, ולפיכך לא תיכלל במסגרת תחומי הפעילות שמותר למס"ב לעסוק בהם. מס"ב הגישה בקשה לתיקון תנאי הפטור שנקבעו בפטור מ-2018, על מנת שתוכל להקים מערכת חדשה שתשתלב כחלק ממערכת סליקת חיובים וזיכויים שלה ותסייע ללקוחות שמעוניינים בהעברת

פעילותם מבנק אחד לאחר. בהחלטה נקבע כי הפטור מ-2018 יתוקן, כך שיחול גם על פעילותה של מס"ב בהקמת מערכת לניוד חשבונות בנק.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 21), התשע"ט-2019

התיקון פורסם ביום 10 בינואר 2019, ובמסגרתו תוקן, בין היתר, שם החוק ל"חוק התחרות הכלכלית" והממונה על הגבלים עסקיים יקרא מעתה "הממונה על התחרות". תיקונים מהותיים נוספים בחוק הינם: הרחבת אחריותם של נושאי משרה בתאגיד והטלת חובות פיקוח ומניעת עבירות על החוק בידי התאגיד או בידי עובדיו; הרחבת הגדרת "בעל מונופולין" באופן שבעל מונופולין יהיה גם מי שמרכז בידי כוח שוק משמעותי וזאת אף אם הוא אינו מחזיק בנתח שוק הגבוה מ-50%; העלאת תקרת העיצום הכספי שרשאי הממונה להטיל על תאגיד שהפר את הוראות החוק, באופן שהעיצום הכספי המקסימלי יהיה 8% ממחזור המכירות של התאגיד ולא יותר מ-100 מיליון ש"ח; והחמרת הענישה הפלילית המרבית על עבירות הסדר כובל.

שוק ההון

תנאי היתר כללי לפי סעיף 49א לחוק ניירות ערך

סעיף 49א (ב) לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 (להלן - "חוק ניירות ערך") שנכנס לתוקף ביום 6 ביולי 2017, קובע כי לצד האיסור להציע שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך, שאין לה רישיון בורסה בישראל, יו"ר רשות ניירות ערך רשאי להתיר לאדם לפנות בהצעה כאמור, באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך המנוהלת בידי בורסה מחוץ לישראל, בתנאים שיקבע, אם מצא שאין בכך כדי לפגוע בענייניו של ציבור המשקיעים בישראל. ביום 27 בדצמבר 2018 פירסמה רשות ניירות ערך תנאי היתר כללי לפי סעיף 49א לחוק רשות ניירות ערך. ביום 6 ביוני 2019 פרסמה הרשות עדכון לנוסח ההיתר. גורם המבקש לקבל היתר מכוח סעיף 49א (ב) לחוק ניירות ערך נדרש להצהיר בפני רשות ניירות ערך אחת לשלוש שנים על התקיימות התנאים הרלבנטיים עבורו לצורך קבלת היתר הרשות להציע שירותים כאמור לעיל. בעל היתר נדרש לתת גילוי בולט בהתאם לנוסח המצורף לתנאי ההיתר הכללי. האיסור לפעול ללא היתר, נכנס לתוקף ביום 30 ביולי 2019. עם זאת, גורם שהגיש בקשה לקבלת היתר עד ליום 30 במאי 2019 יכול להמשיך לפעול עד לקבלת החלטה בבקשה שהגיש. הקבוצה פנתה לרשות ניירות ערך טרם המועד האמור לעיל בבקשה לקבלת היתר כאמור, לפי סעיף 49א (ב) לחוק ניירות ערך. טרם התקבל ההיתר המבוקש.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 332- רכישה עצמית על ידי תאגידים בנקאיים

ביום 28 בפברואר 2019 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראה, הכולל שני נושאים עיקריים:

- ביטול האיסור על רכישה עצמית של ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופירוט התנאים בהם יוכלו תאגידים בנקאיים לבצע רכישה עצמית, שהם - עמידה בתנאי סעיף 302 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ובתנאי הוראת ניהול בנקאי תקין 331; היקף הרכישה בכל תכנית רכישה לא יעלה על 3% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי; ההצעה לרכישה לא תופנה לקבוצה מסוימת של בעלי מניות; ביצוע הרכישה יתבצע על פי מנגנון נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות ערך; תכנית הרכישה תאושר על ידי דירקטוריון התאגיד הבנקאי ועל ידי הפיקוח על הבנקים.
- עדכון המגבלות החלות על מתן מימון בביטחון ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי - התיקון מתיר (א) מתן מימון ללווה (או לקבוצת לוויים) בביטחון ניירות הערך הנ"ל, ובלבד שהיקף הביטחון לא יעלה על 0.5% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי, וכן (ב) מתן מימון לעסקאות ביחידות מדדי מניות אשר מניית התאגיד הבנקאי נכללת בהם, לרבות קרנות שבהחזקותיהן נכללים ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי, והכל בתנאי שסך הביטחונות שיקבל התאגיד הבנקאי על פי סעיפים א'-ו' הנ"ל לא יעלה על 5% מהונו המונפק והנפרע.

תושבי חוץ

תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019
התקנות, אשר פורסמו ביום 6 בפברואר 2019, ואשר הותקנו בהתאם להוראות החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016, מאמצות את התקן הבינלאומי לחילופי מידע ("תקן CRS"), לצורך קיום חילופי מידע אוטומטיים על בסיס שנתי, למטרות סיוע הדדי באכיפת מס עם מדינות עמן נכרתו הסכמים אשר לפיהם קיימת התחייבות למסור את המידע האמור ("מדינות בנות דיווח").

בהתאם לתקנות, מוסדות פיננסיים, ובנקים בכללם, יבצעו בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים של יחידים וישויות, יסווגו חשבונות של תושבי מדינה זרה לפי דיני המס באותן מדינות, ויעבירו את המידע הנדרש לרשות המיסים הישראלית, לצורך העברתו למדינות תושבות המס של בעל החשבון, שהנן מדינות בנות דיווח.

ביום 6 בפברואר 2019 פורסמה על ידי רשות המסים רשימה הכוללת 96 מדינות, שהן המדינות בנות הדיווח אליהן ישראל תעביר מידע במסגרת ה-CRS. רשימות מצומצמות יותר התפרסמו עבור שנות הדיווח 2017 ו-2018. הבנק נערך ליישום החקיקה האמורה.

איסור הלבנת הון

חוק לצמצום השימוש במזומן

החוק, אשר פורסם ברשומות ביום 18 במרס 2018, מגביל עסקאות במזומן לסכומים הקבועים בו, וכן אוסר על פירעון שיק מבלי ששם הנפרע נקוב בו, ועל פרעון שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב, או שהוא הוסב יותר מפעם אחת (או פעמיים אם ההיסב השני הוא לגוף פיננסי מפקח). החוק קובע שיעורים של עיצומים כספיים שיוטלו על עוסק וקנסות שיוטלו על מי שאינו עוסק במקרים בהם הפרו את הוראות החוק, וכן עבירה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מהאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה שלוש שנות מאסר. החוק נכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019 ("יום התחילה"), למעט האיסורים שנקבעו על פירעון שיקים והעיצומים הכספיים בגין הפרתם, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019 ("יום התחילה המאוחר"). עוד נקבע, כי לא יוטלו עיצומים כספיים ו/או קנסות בתשעת החודשים שמיום התחילה או מיום התחילה המאוחר, לפי העניין, אלא אם המפר קיבל התראה בכתב על ההפרה ושב והפר את אותה הוראה. הבנק נערך כנדרש ליישום החוק.

הגנת הפרטיות

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מספר 13) התשע"ח-2018

ההצעה, אשר פורסמה ביום 27 בפברואר 2018, אושרה בקריאה ראשונה. מטרתה של ההצעה היא שיפור כלי האכיפה ומנגנוני הפיקוח על קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. ההצעה נועדה לחזק במידה רבה את יכולת האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מנהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים, לרבות הטלת עיצום כספי (בסכום שלא יפחת מהסכומים הקבועים בחוק בהתאם לחומרת ההפרה ופרמטרים נוספים), המצאת התראה מנהלית ודרישת התחייבות להימנע מהפרה שתלווה בעירבון בסכום העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל בשל אותה הפרה. כמו כן מבקשת ההצעה להשלים את הכלים הקיימים ביד הרשות בכלי חקירה פליליים ולקבוע רשימה של עבירות הנוגעות לאיסוף מידע לשם החזקתו במאגר מידע, לניהול מאגרי מידע ולשימוש במידע במאגרי מידע.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית, ולאורך זמן נחזית מגמה של עלייה בצמיחה. על פי האומדן שפורסם על ידי הלמ"ס במהלך חודש נובמבר 2019, ברבעון השלישי של שנת 2019 צמח המשק ב-4.1% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 0.8% ברבעון השני ועלייה של 4.5% ברבעון הראשון של שנת 2019. העלייה בתוצר ברבעון השלישי משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית ובהוצאות לצריכה ציבורית וירידה בהשקעות בנכסים קבועים ובייצוא סחורות ושירותים. בנוסף, חלה עלייה ביבוא הסחורות והשירותים. המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה במהלך שמונת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-1.9%, בהשוואה לעלייה של 2.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

חטיבת המחקר של בנק ישראל הותירה בחודש אוקטובר 2019 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2019 על 3.1%. תחזית הצמיחה לשנת 2020 ירדה לרמה של 3.0%, בהשוואה לתחזית צמיחה בשיעור של 3.5% בתחזית הקודמת. התחזית לשנת 2020 נמוכה מהתחזית הקודמת, בהשפעת הנחה שהממשלה החדשה שתוקם תנקוט צעדים במטרה להקטין את הגירעון, צעדים שיינקטו להעלאת צד הכנסות הממשלה וירידה בתחזית היבוא העולמי. הצריכה הפרטית צפויה לצמוח בשנת 2019 בקצב של 3% ובשנת 2020 בקצב של 2%, וההשקעה בנכסים קבועים צפויה לצמוח ב-2% בשנת 2019, אך בשנת 2020 היא צפויה להתכווץ ב-2% כתוצאה ממיצוי של מספר השקעות גדולות במשק שהיון עתירות יבוא.

על פי תחזית קרן המטבע הבינלאומית שפורסמה בחודש אוקטובר 2019, הצמיחה בישראל תעמוד על 3.1% בשנים 2019 ו-2020, בהשוואה לתחזית צמיחה של 3.5% בשנת 2019 שהוצגה בחודש אפריל 2019.

סיכוני אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישררה בחודש מרס 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם תחזית יציבה. דירוג האשראי של ישראל מאופיין בביצועים מאקרו כלכליים איתנים, חוסן מוסדי ויחס ממשלתי לתוצר שעודנו גבוה ביחס למדינות הייחוס וסיכונים פוליטיים וביטחוניים. חברת דירוג האשראי העולמית S&P אישררה בחודש אוגוסט 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של AA עם תחזית יציבה. חברת הדירוג הדגישה את חוזקות הליבה של דירוג האשראי של ישראל, כגון: כלכלה מגוונת ומשגשגת, חשבונות חיצוניים חזקים ומסגרת מוניטרית גמישה. אישורי הדירוגים משקפים את אמון חברות הדירוג בכלכלת ישראל ומדגיש את החשיבות בהמשך מדיניות פיסקלית אחראית המעודדת צמיחה.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נמדד גירעון בסך 30.9 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 23.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2019 עומד על 40.2 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2018 - ספטמבר 2019) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.3% מהתמ"ג. הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-9.7% והוצאות מערכת הביטחון ירדו ב-0.4%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גביית המסים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכמה ב-239.9 מיליארד ש"ח, עלייה נומינלית של 5.3% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-0.6% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" עלה בשיעור של 0.5% ב-12 החודשים האחרונים (ספטמבר 2019 בהשוואה לספטמבר 2018) עלה מדד המחירים לצרכן ב-0.3%.

על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש אוקטובר 2019, האינפלציה בשנת 2019 תעמוד על 0.6% בהשוואה להערכה של 1.6% בתחזית הקודמת ובשנת 2020 האינפלציה תעמוד על 1.2% בהשוואה להערכה של 1.6% בתחזית הקודמת. הירידה באינפלציה הצפויה לשנת 2019 ביחס לתחזית הקודמת נובעת ברובה מן ההפתעות השליליות במדדי יוני ויולי. הירידה באינפלציה הצפויה במהלך 2020 נובעת בעיקר מן הייסוף שהתרחש מאז פרסום התחזית הקודמת, הצפוי למתן את קצב עליית מחירי המוצרים הסחירים. תחזית האינפלציה מבטאת את ההערכה כי שוק העבודה ההדוק יוסיף לתמוך בעלויות שכר ובעליית האינפלציה. על פי הערכות עליית האינפלציה צפויה להמשיך ולהיות הדרגתית, על רקע הייסוף שהתרחש ועל רקע המשך הגידול בתחרות והתפתחות המסחר באינטרנט, תהליכים שנראה כי טרם מוצו. נכון לחודש ספטמבר 2019, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.1%, הנמצא בתוך יעד יציבות המחירים של הממשלה.

שוק הדיור

הפרסומים האחרונים משקפים עלייה במחירי הדירות ועלייה בהיקפי העסקאות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש אוקטובר 2019, נרשמה עלייה של 0.1% במחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט 2019, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים יוני-יולי 2019. מחירי העסקאות בחודשים יולי-אוגוסט 2019 עלו ב-1.3%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

ב-12 החודשים שבין יולי 2018 ליוני 2019 הוחל בבנייתן של כ-51,890 דירות, עלייה של 6.4% בהשוואה למספרן ביולי 2017 - יוני 2018, ונסתיימה בנייתן של כ-50,380 דירות, עלייה של 2.1% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. בחודשים יוני-אוגוסט 2019 נמכרו כ-8,160 דירות חדשות, עלייה של כ-11.6%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים מרס-מאי 2019, בניכוי הגורמים העונתיים.

שוק העבודה

שיעורי האבטלה ממשיכים להיות נמוכים. שיעור האבטלה בחודש אוגוסט של שנת 2019 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) עמד על 3.8%, בהשוואה לשיעור של 3.7% בחודש יולי 2019. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור האבטלה מועסקים נמוך ועמד בחודש אוגוסט של שנת 2019 על 3.5%, בהשוואה לשיעור של 3.3% בחודש יולי 2019. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, שוק העבודה ההדוק, צפוי לתמוך בעלויות שכר וכך לתרום לעליית האינפלציה.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-7.1% ושער החליפין של השקל מול האירו ירד בשיעור של כ-11.3%.

בחודש נובמבר 2018 הודיע בנק ישראל על סיום תוכנית רכישות המט"ח שנועדו לקזז את השפעת הפקת הגז על שער החליפין. יחד עם זאת בנק ישראל הדגיש כי הוא ימשיך לפעול בשוק המט"ח במקרה של תנודות חריגות בשער החליפין, אשר אינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים, או כאשר שוק מט"ח אינו מתפקד כראוי. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 רכש בנק ישראל 88 מיליון דולר.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018	תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019	30.9.18	31.12.18	30.9.19	
4.6%	(7.1%)	3.63	3.75	3.48	דולר
1.5%	(11.3%)	4.22	4.29	3.81	אירו

ריבית בנק ישראל

בחודש נובמבר 2018 העלה בנק ישראל את הריבית, לראשונה מחודש פברואר 2015, ב-0.15% נקודות אחוז לרמה של 0.25%. בנק ישראל מעריך שלאור סביבת האינפלציה בישראל, המדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים,

ההתמתנות בכלכלה העולמית והמשך הייסוף, יהיה צורך להותיר את הריבית ברמתה למשך זמן ממושך או להפחיתה על מנת לעמוד בתהליך שבסופו האינפלציה תתייצב במרכז תחום היעד, ושהמשק ימשיך לצמוח בקצב נאה. על פי הערכות מחלקת המחקר בבנק ישראל מחודש אוקטובר 2019, במהלך שנת 2020 צפויה הריבית לעמוד בטווח שבין 0.25%, ל-0.1%.

הסביבה הגלובלית

הסנטימנט השלילי בכלכלה העולמית נמשך, ותחזיות הצמיחה הופחתו למרבית הגושים. הסחר הבינלאומי הפסיק לצמוח, וההשפעות של "מלחמת הסחר" עלולות עוד להחמיר. אי הוודאות לגבי הברקזיט מלווה אותנו מזה מספר שנים, אולם האומדנים האחרונים שפורסמו לגבי ההשפעה האפשרית של היעדר הסדר על הצמיחה בבריטניה ובאירופה הם משמעותיים למדי. עד כה, ההאטה העולמית אינה מחלחלת לפעילות הכלכלית בישראל, אולם דבר זה עלול להשתנות יחסית במהירות במידה וההאטה תגיע אל שווקי ההון וענף הטכנולוגיה. האינפלציה במרבית המשקים עדיין נמוכה מהיעדים המנחים את הבנקים המרכזיים, וחלקם, ובפרט ה-FED וה-ECB, הפנו את כיוון המדיניות המוניטרית בחזרה לתוואי של הרחבה. בשלב זה לא ברור אם ינקטו צעדי הרחבה נוספים.

הסיכונים הנשקפים לכלכלה העולמית התגברו, בעיקר לנוכח "מלחמת הסחר" ואי הוודאות לגבי הברקזיט. ה-OECD עדכן כלפי מטה את התחזית לצמיחה ולסחר העולמיים בשנים 2019 ו-2020. תחזית הצמיחה של ארה"ב לשנת 2019 ירדה ל-2.4% בהשוואה ל-2.8% בתחזית הקודמת, ותחזית הצמיחה לשנת 2020 ירדה ל-2%, בהשוואה ל-2.3% בתחזית הקודמת. תחזית הצמיחה העולמית לשנת 2019 עומדת על 2.9% ולשנת 2020 על 3%. ההתדרדרות בסחר העולמי מחמירה. בשווקים הפיננסיים נרשמו עליות שערים במדדי המניות, על רקע העמקת ההרחבה המוניטרית במשקים השונים.

בארה"ב, ה-FED הוריד את הריבית ב-0.25 נקודות אחוז 3 פעמים, האחרונה בסוף חודש אוקטובר 2019. האינפלציה עלתה מעט אך היא עדיין מעט נמוכה מהיעד והצמיחה ברבעון השלישי של השנה צפויה להיות מתונה, בנוסף על ההאטה שנרשמה ברבעון השני.

באירופה חלה האטה בצמיחה והייצור התעשייתי מתכווץ, ומעיב בעיקר על כלכלת גרמניה מוטת התעשייה. האינפלציה בגוש האירו נותרה נמוכה וה-ECB הפחית את הריבית, ונקט בצעדי הרחבה משמעותיים נוספים. ביפן ירדה הצמיחה ברבעון השני של השנה, על רקע חולשה ביצוא ובהשקעות. הצמיחה בסין הוסיפה להתמתן והשלכות מלחמת הסחר וההאטה בקצב הצמיחה הביאו את הממשל להמשיך בצעדי הרחבה מוניטריים.

באמצע חודש ספטמבר 2019 עלה מחיר הנפט בחדות לאחר הפגיעה במתקן הנפט הסעודי, אך לאחר מכן ירד חזרה לסביבה שאפיינה אותו לאורך הרבעון השלישי של השנה.

שווקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-10.4% ומדד ת"א 125 עלה בכ-15.0%. מדד האג"ח הכללי עלה בכ-7.7%. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמת ירידה בהיקפי המחזורים. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה ירידה של כ-12% ובמניות ת"א 125 נרשמה ירידה של כ-9%. במחזורי המסחר של האג"ח נרשמה ירידה של כ-3%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019	
829	726	8.8%	10.4%	מדד ת"א 35*
1,020	930	8.8%	15.0%	מדד ת"א 125*
3,678	3,559	0.1%	7.7%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 חלה עלייה של כ-26.1%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נרשמה בגין עלייה בגיוסי האג"ח הממשלתי ובגיוסי מניות והמירים. בגיוסי אג"ח קונצרני, נרשמה ירידה.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019	
17.7%	7,601	6,679	מניות והמירים
69.6%	33,969	33,969	אג"ח ממשלתי
(2.5%)	49,557	49,557	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
26.1%	90,127	90,205	סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-18.7% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-16.4%, ומדד המדינות המתפתחות (ה-EMSCI) עלה בכ-3.7%.

**נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית**

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018			2019		
הכנסות (הוצאות) שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		שיעור הכנסה (%)	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת (1)
5.55	55.6 ⁽⁵⁾	4,092.3	5.28	57.7 ⁽⁵⁾	4,458.6
0.84	1.3	621.0	(2.78)	(4.4)	626.8
1.20	3.7	1,241.9	0.78	3.1	1,596.6
0.09	0.1	463.6	0.22	0.3	536.8
0.57	1.0	701.4	1.40	1.4	402.1
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
3.51	61.7	7,120.2	3.08	58.1	7,620.9
		388.1			415.7
		269.5			268.6
3.21	61.7	7,777.8	2.83	58.1	8,305.2

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור⁽²⁾

אשראי לממשלה

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות

למכירה⁽³⁾

אג"ח למסחר⁽³⁾

נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם

נושאי ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית

⁽⁴⁾

סך כל הנכסים

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018			2019		
הוצאות	יתרה	יתרה	שיעור	הוצאות	יתרה
שיעור (הכנסות)	ממוצעת (1)	ממוצעת (1)	הכנסה (%)	ריבית	ממוצעת (1)
הכנסה (%)					
0.28	2.4	3,378.6	(0.24)	(2.2)	3,588.9
0.96	0.8	333.5	(2.42)	(2.1)	343.6
-	-	1.4	-	-	6.7
0.35	3.2	3,713.5	(0.44)	(4.3)	3,939.2
		388.1			389.5
		3,023.8			3,254.4
		24.4			24.0
0.18	3.2	7,149.8	(0.23)	(4.3)	7,607.1
		628.0			698.1
		7,777.8			8,305.2
3.16			3.52		
3.33	58.5	7,120.2	3.32	62.4	7,620.9

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי

שאינם נושאים ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן

נושאות ריבית⁽⁶⁾

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית⁽⁷⁾

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018			2019		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית (1)	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)
4,009.5	158.9 ⁽⁵⁾	5.32	4,358.4	173.1 ⁽⁵⁾	5.33
619.0	3.8	0.82	623.7	3.1	0.66
1,268.8	11.0	1.16	1,587.5	13.6	1.14
530.1	0.4	0.10	496.6	0.9	0.24
633.2	3.6	0.76	499.1	3.4	0.91
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
7,060.6	177.7	3.37	7,565.3	194.1	3.44
366.0			389.3		
278.8			289.8		
7,705.4	177.7	3.09	8,244.4	194.1	3.15

נכסים נושאי ריבית בישראל

אשראי לציבור⁽²⁾

אשראי לממשלה

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות
למכירה⁽³⁾

אג"ח למסחר⁽³⁾

נכסים אחרים

סך כל הנכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם
נושאי ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאים
ריבית⁽⁴⁾

סך כל הנכסים

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018			2019		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה (%)
3,434.5	9.7	0.38	3,584.8	9.2	0.34
327.2	3.8	1.55	337.9	1.9	0.75
3.8	-	-	7.8	-	-
3,765.5	13.5	0.48	3,930.5	11.1	0.38
366.0			370.1		
2,918.1			3,211.1		
43.9			53.3		
7,093.5	13.5	0.25	7,565.0	11.1	0.20
611.9		-	679.4		-
7,705.4			8,244.4		
2.89			3.06		
7,060.6	164.2	3.11	7,565.3	183.0	3.24

התחייבויות נושאות ריבית בישראל

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית (6)

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית

תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (7)

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018			2019		
הכנסות שיעור (הוצאות) ריבית הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		הכנסות שיעור (הוצאות) ריבית הכנסה (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית	
4.01	56.7	5,745.9	3.93	61.0	6,293.9
(0.07)	(0.5)	2,667.6	(0.16)	(1.2)	2,919.0
3.94			3.77		
מטבע ישראלי לא צמוד					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					
סך פעילות בישראל					
סך נכסים נושאי ריבית					
סך התחייבויות נושאות ריבית					
פער הריבית					

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2018			2019			
הכנסות (הוצאות) שיעור הכנסה (הוצאה) (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		הכנסות (הוצאות) שיעור הכנסה (הוצאה) (%)	יתרה ממוצעת (1) ריבית		
3.82	162.7	5,703.6	3.89	179.9	6,194.2	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.11)	(2.2)	2,707.9	(0.17)	(3.8)	2,905.6	סך נכסים נושאי ריבית
3.71			3.72			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
1.44	10.2	943.4	1.06	7.7	972.1	מטבע ישראלי צמוד למדד
(1.6)	(10.8)	900.1	(0.97)	(6.5)	895.6	סך נכסים נושאי ריבית
(0.16)			0.09			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
1.55	4.8	413.6	2.18	6.5	399.0	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
(0.42)	(0.5)	157.6	(0.82)	(0.8)	129.3	סך נכסים נושאי ריבית
1.13			1.36			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
3.37	177.7	7,060.6	3.44	194.1	7,565.3	סך פעילות בישראל
(0.48)	(13.5)	3,765.5	(0.38)	(11.1)	3,930.5	סך נכסים נושאי ריבית
2.89			3.06			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית

ראה הערות בסוף נספח 1.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2019			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2019		
לעומת תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2018			לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2018		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
שינוי			שינוי		
נטו	מחיר	כמות	נטו	מחיר	כמות
נכסים נושאי ריבית בישראל					
14.2	0.3	13.9	2.1	(2.6)	4.7
אשראי לציבור					
2.2	1.2	1.0	(5.7)	(5.7)	-
נכסים נושאי ריבית אחרים					
16.4	1.5	14.9	(3.6)	(8.3)	4.7
סך הכל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית בישראל					
(0.5)	(0.9)	0.4	(4.6)	(4.5)	(0.1)
פקדונות הציבור					
(1.9)	(2.0)	0.1	(2.9)	(2.8)	(0.1)
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
(2.4)	(2.9)	0.5	(7.5)	(7.3)	(0.2)
סך הכל הוצאות ריבית					
18.8	4.4	14.4	3.9	(1.0)	4.9
סך הכל הכנסות ריבית נטו					

הערות:

- (1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכתה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.19 בסך 2.3 מיליוני ש"ח ונוכתה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.19 בסך 1.4 מיליוני ש"ח (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.18 התווספה יתרה בסך 0.5 מיליוני ש"ח ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.18 נוכתה יתרה בסך 0.5 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך 2.8 ו- 4.6 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.19 וביום 30.9.18, בהתאמה. עמלות בסך 8.6 ו- 9.7 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.19 וביום 30.9.18, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

מילון מונחים

ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.
	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.
	LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
	LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).
	Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.
	CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.
	CLS - Continuous Linked Settlement - CLS הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכונים סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטראלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.
	Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.
	EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.
	FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).
	FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות פורמלית של ממשלת ארה"ב).
	GNMA - Ginnie Mae - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).
	Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים השוק בפעילויות שונות.
א	איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרך של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגום מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגום יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).
	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הריבית והקרן מתבססים על תזרימים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.
	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הריבית והקרן בינן מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.

	אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים. אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל. ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפרז', המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010. אשראי on call - אשראי הנפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
ב	באזל 2/ באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
ג	גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
ה	הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי. הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי). הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית. הלואה לדירור - הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק: 1. ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ; 2. ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח; 3. ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים; 4. ההלוואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2. הלוואת בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הריבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הריבית משולמת בסוף התקופה. הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם. הסכמי csa - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמצעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הריבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאיו החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חוזה swap - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגנים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגנים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הריבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב Regs - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא ריבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההון של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי ASK ו-BID, הפרשים בין מחירי retail ו-wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווא, כמוגדר להלן:
סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.
2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:
10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

(1) עסקה מסוג Forward או Future, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזה כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;

(2) עסקת חליפין בריבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

(3) הסכם מסוג Future rate agreement או Forward rate agreement.

(4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:
עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";

יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזה במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.

3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:

א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.

ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.

ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווא או קבוצת לווא בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווא או קבוצת לווא בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון ריבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא ריבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים בריבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק

קבוצת לווים - הלוואה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

ר

רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.

ריבית בנק ישראל - ריבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים/למאת התאגידים הבנקאים.

ריבית פריים - ריבית הנקבעת בכל בנק על בסיס ריבית בנק ישראל.

ש

שווי הון - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההון שנקבעה בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

שיעור התשואה הפנימי (שת"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

- (1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (POS) לחברות כרטיסי אשראי.
- (2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.
- (3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.
- (4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכוניהם.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן וריבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של ריבית שנתית אפקטיבית.

אינדקס

מ	מסגרות אשראי	120
	מפקידים גדולים	46
נ	נגזרים	92, 45
	נזילות	91, 46
	ניירות ערך	69, 19
	ניתוח תרחישי קיצון	30
	נכסי סיכון	88, 22
ס	סיכון אשראי	109, 73, 29
	סיכון נזילות	46
	סיכון ריבית	41
	סיכון שוק	41
	סיכונים אחרים	47
ע	עמלות	16
	ענפי משק	34
	ערך בסיכון (VAR)	41
פ	פקדונות הציבור	46, 20
	פנסיה	79
ר	רווח למניה	13
ש	שווי הוגן	124
ת	תיאבון לסיכון	29
	תיק למסחר	69
	תשואה להון	13

א	אומדנים חשבונאיים קריטיים	48
	אסטרטגיה עסקית	8
	אקטואריה	79
ב	באזל	87, 21
	בקורות	48
ג	גידור	65, 93
ד	דוח רווח והפסד	52
	דוח על הרווח הכולל	54
	דוח על השוניים בהון	56
	דוח תזרים מזומנים	58
	דוח רואי החשבון המבקרים	52
	דיבידנדים	87
ה	הון והלימות הון	87, 21
	הון מניות	56
	הון עצמי רובד 1	88, 22, 21
	הון רובד 2	88, 22, 21
	הלבנת הון	142
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות	
	בעייתיים	117, 73
	הפרשה למסים על הרווח	16
	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	114
ו	ועדת שטרומ	139
ח	חובות בעייתיים	112, 73, 31
	חובות פגומים	112, 73, 31
י	יחסי הון	87, 21
	יעד הון	87, 21
ל	לקוחות עסקיים	100, 26, 23
	לקוחות קמעונאיים	100, 24, 23
מ	מאזן	55
	מגזרי פעילות	100, 23
	מדד המחירים לצרכן	143
	מדיניות חשבונאית	60
	מדיניות ניהול סיכונים	29
	מזומנים ושווי מזומנים	58
	מחויבות בגין הטבות פרישה	79
	מינוף	90
	מיסוי	142

